

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА

МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

Година XXIII (1943–1944)

Лекции (1–14)

ТОМ I

ИЗДАТЕЛСТВО «БЯЛО БРАТСТВО»

София 1997

Г.Е.Г.

В началото на 20-те години около Учителя Петър Дънов (1864-1944 г.) по естествен път се оформя група от млади хора, предимно студенти, които се стремят към по-интензивно и съзнателно духовно развитие. Като отговор на това желание идва създаването на **МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕН КЛАС** (или Специалния окултен клас). Първата лекция е изнесена на 24.III.1922 г. в салона на ул. „Оборище“ 14. Сам по себе си Младежкият клас е група от семейно неангажирани млади хора, в първоначалния си състав поканени поименно от Учителя, които се подготвят за влизане в тесния път на ученичеството.

От четените в продължение на двадесет и три години лекции (1922-1944 г.) до този момент не са отпечатани от XIII до XXII годишнини (1933-1943 г.).

Настоящото второ издание е подготвено по изданието от 1947 г. - **Силите на природата** (лекции 1-14), четени през XXIII година на Младежкия окултен клас (от 8 октомври 1943г. до 7 януари 1944 г.).

© Общество «БЯЛО БРАТСТВО»

© Издателство «БЯЛО БРАТСТВО»

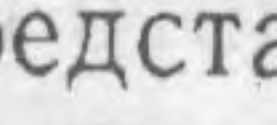
ISBN 954-8091-72-0

СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Какво бихте писали върху темата „Разлика между растителния, животинския и човешкия живот“. Разликата между растението, животното и човека се заключава главно в измеренията, в които живеят. Растението живее в едноизмерния свят, животното живее в двуизмерния свят, а човек — в триизмерния свят. Обикновеният човек не може да разбере нищо от тая разлика, но ученият, философът ще разбере много нещо. Растенията се отличават от животните по степента на светлината, която възприемат и в която живеят. Простият, примитивният живот се отличава с малко светлина. Колкото по-висок става животът, колкото повече се увеличава знанието, толкова и светлината става по-голяма. Щом дойдете до човека, светлината му се увеличава, той е най-голяма свещ. Обаче по отношение на ангела светлината на човека е малка. И хората се отличават един от друг по степента на своята топлина, светлина и сила. Казвате, че бомбата е силна. Тя е силна, докато не е експлодирала. Щом избухне, тя губи силата си. Житното зърно, сравнено с бомбата, крие много по-голяма сила от най-тежката бомба. То извършва грамадна работа. И мисълта извършва по-голяма работа от най-тежката бомба. Даже най-малката мисъл превъзхожда ефекта на най-голямата бомба. Значи, човешките мисли са бомби от различна големина и с различен ефект. Всичко, което принася полза на човека, е малко; всичко, което причинява пакост и вреда, е голямо. Ако те удари голям камък или голям клон, непременно ще ти причини

някаква пакост. Въпреки това хората се стремят към велики работи. Те искат да заемат високо положение, да бъдат големи, красиви.

Коя е естествената височина на човека? Ако е висок три метра, икономично ли е? Колко метра плат му е нужно за дрехи? През каква врата трябва да минава? Колко ядене му е нужно на ден? Според мене нормално е човек да бъде 165 см висок. Значи, той е взел една единица от Слънцето, шест единици от Любовта, т.е. от Венера, и пет единици от Меркурий. Числото пет представя сърп , с който може да се жъне. Това число всякога взима. Прегърнеш някого с ръката си, хванеш го — това е все Меркурий. Числото шест показва, че се намиращ пред много пътища и се чудиш кой път да хванеш. — Кой е правият път? — Пътят на най-малкия разход, на най-малкото съпротивление. Въпреки това, като придобие нещо, човек иска да има още по-голяма придобивка. Например спечелиш един милион, искаш да имаш два милиона. Как ще носиш толкова много пари? Знай, че твое е това, което ти сам можеш да носиш. На него можеш да разчиташ. Не можеш да разчиташ на това, което другите носят. То е чуждо. Как можеш да разчиташ на знанието, което се съдържа в сто-двеста тома? Ти не можеш да носиш това знание в главата си.

Съвременният човек трябва да знае кое е негово и кое — чуждо. Това, което радва човека, е негово. Това, което му причинява скръб, е чуждо. Божественото носи радост, а човешкото — скръб. Човек всякога скърби, че не е богат като другите, че къщата му не е толкова хубава, колкото на съседа му. Какво се ползува той, ако е богат, добре облечен, живее в хубава къща, а е болен? За предпочитане е да бъдеш прост овчар, но здрав, отколкото да си богат, добре облечен, да живееш в хубава къща и да си болен. Кое предпочитате: да бъдете философ, но болен, или прост

овчар, който свободно се движи по планините, диша чист въздух, яде проста храна, но е здрав и разположен. Да можеш свободно да се движиш, дето пожелаеш, да ядеш с разположение, да дишаш чистия планински въздух, това значи, да бъдеш свободен като птица. И мухата е свободна, но попадне ли в паяжината, губи свободата си. Тя влиза в къщите на хората, кацва, дето иска, волна е като птица. Тя се радва на свободата си. Всеки свободен човек е крилат като птица. Значи, крилете имат отношение към свободата. Мухата обича светлината, затова търси светли места. Щом види добре осветена стая, веднага влиза вътре. Тя обича и свободата. Като забележи, че прозорците на стаята са затворени, тя започва да се блъска в тях, но не може да излезе навън. И птицата, като влезе в стая със затворени прозорци, започва да се блъска в тях. Най-после замаяна тя пада на земята.

И човек изпада в положението на птицата. Стремим се към някаква идея и като я постигне, започва да се измъчва. — Защо се измъчва? Влязъл е някъде, отдето не може да излезе. Апаш влязъл в лабораторията на един виден физик в момента, когато последният правел своите научни изследвания. Ученият разбрал, че пред него стои апаш, и веднага му дал да държи цилиндрите, с които правел опита. След това завъртял машината и токът започнал да тече по цилиндрите. Апашът се ужасил, но не могъл да се освободи от тях — токът свил мускулите му. Така ученият извел апаша на улицата, взел от него цилиндрите и спокойно му казал: Втори път няма да влизаш в лабораторията на учения, който прави своите изследвания. Ще чакаш, докато той изнесе своето откритие пред света и тогава ще се явиш при него и ти да получиш нещо.

Често хората се хващат за цилиндрите на учения, по които тече ток. После казват, че условията на жи-

вота им са тежки. Казвам: Не влизайте през всяка отворена врата — тя не е за вас. Не влизайте през всеки отворен прозорец — той не е за вас. Не яжте всякакво ядене. Правете избор в яденето. Не всяко ядене е за вас. Не всичко, което виждате около себе си, е за вас. Влезете ли в кабинета на учения или на философа, ще се отнасяте с уважение.

Да се върнем към числото 165. Шесторката, която има отношение към Венера, притежава свойствата на житното зърно или на кое и да е семе. Ако носиш това число в джоба си и го показваш на всеки, когото срещнеш, то няма да се измени, ще си остане такова, каквото е било първоначално. Обаче ако го посадиш в земята, то ще израсте и от него може да излезе ябълка, круша, слива. От него може да бликне вода и да потече надолу, да пои цветята. Ценни качества съдържа шесторката. Ако можеш да ги използваш, те ще ти помогнат, ще ти дадат светлина и знание, ще те облекат, ще те нахранят. Важно е да знаеш как да ги пипнеш. Не само шесторката, но всички числа са ценни, когато се използват техните динамични сили. Голямо богатство се крие в тях. Който иска да живее добре, трябва да разбира единицата и силата, която се крие в нея.

Единицата е число на живота. Тя носи в себе си слънчева енергия — енергията на любовта. Числото шест господствува в света. Казано е: „Шест дена работи, а на седмия служи на Бога.“ Да служиш на Бога, това значи да си починеш.

Като изучавате числата и буквите, дохождате до техния вътрешен смисъл. Питам: Защо турят на числото седем напречна чертичка? Не може ли и без нея? Буквата Д е съставена от две части: горната част е триъгълник, а долната — буквата „П“. Който знае законите, разбира защо някои имена започват с буквата „П“, други — с буквата „Р“, трети — с буквата „А“

и т.н. Буквата „Р“ в български език, а в латински „P“, има отношение към волята, т.е. към ръката на волевия човек, която хваща нещата. Думата „радост“ също започва с буквата „р“. Германците изговарят буквата „р“ силно, твърдо, което показва, че са волеви натури. Англичаните правят усилие да я изговарят меко, с което внасят мекота в характера си. И българинът е волев човек. И той трябва да се смекчи. Волята не трябва да взима надмощие. Ако една способност в човека взима надмощие над другите, той не е на прав път. Някой обича да говори много; друг говори малко. И едното, и другото не е на място. Човек трябва да знае за всеки даден случай колко да говори и какво да говори.

Един ден видели Настрадаин Ходжа да пили братвата на една врата. Запитали го: Какво правиш, Настрадаин Ходжа? — Свиря на кемане. — Защо не се чува гласът му? — Утре ще се чуе. Прав е Ходжата. Като обере къщата, всички ще заговорят за него, ще се чуе гласът на неговата постъпка. Кажеш една забранена дума, чуят те някои и веднага те питат отде я знаеш. Носиш в ръката си един голям диамант. Може да си го получил подарък — не е важно. Докато се разбере отде го имаш, и кой ти го е дал, ще лежиш в затвора. Ако богат човек носи тоя диамант, никой няма да го безпокои, но ако беден човек го носи, веднага ще го хванат и турят в затвор. Всеки, който носи една идея като скъпоценен камък, непременно ще лежи в затвор. Колко пъти човек е лежал в затвора само за това, че се е осмелил да произнесе думата любов. Опитай се ти като обикновен човек да кажеш, че си влюбен в царската дъщеря. Веднага ще ти забранят да говориш за нея. Можеш ли да имаш достъп до нея? Ти искаш да се запознаеш с царската дъщеря, но нямаш възможност да я срещнеш. Там, дето тя ходи, ти нямаш достъп. Харесаш една дреха, влизаш в ма-

газина и я обличаш. Ако не я платиш, веднага те хващат за ръката и те питат: Кой ти даде право да облечеш тая дреха? Ако се противопоставиш, скоро ще опиташ затвора. — Обичам тая дреха. — Това не ти дава право да я вземеш от дюкяна, без да я платиш.

Днес много хора страдат по причина на това, че искат да притежават неща, които не са определени за тях. Позволено е да гледаш ябълката на своя съсед, но не е позволено да късаш от нея. На първите човещи беше забранено да ядат от плода на дървото за познаване на доброто и на злото, но те ядоха. За непослушанието им ги изпъдиха от рая. Хората страдат именно за непослушанието си. На всеки човек е забранено нещо, но въпреки това той си позволява да взима от забраненото. Той пита: Защо да не взема? — Ако вземеш, ще излезеш от рая. Достатъчно е да се докоснеш до забранения плод, за да се натъкнеш на негодите в живота. Например светлината е достъпна за човека, но влезе ли в окото ти повече светлина, отколкото трябва, то се затваря. Природата е предвидила това и поставила мярка — колко светлина може да приема човешкото око. Колкото по-слаба е светлината, толкова повече се разширява зеницата; колкото по-силна е светлината, толкова повече се свива зеницата. Дойдеш ли до светлината в природата, колкото по-малко светлина приемаш, толкова по-добре. Растенията приемат повече светлина, отколкото топлина. Човек приема повече топлина, а по-малко светлина.

Някои растения разлагат светлината и едни цветове задържат, а други — отблъскват. Червените цветя задържат всички цветове на светлината, а отблъскват червения. Белите цветя отблъскват изцяло светлината, което показва, че те не се нуждаят от светлина. Те раздават всичката светлина. — Защо я раздават? — Можеш ли да спиш вечер със запалена лам-

па? Светлината действа на очите и ти не можеш да спиш. На тъмно се спи по-добре, отколкото на светло. Когато почиваш, не ти е нужна светлина; когато работиш, имаш нужда от светлина. Природата не позволява да изразходваш енергиите ѝ напразно. Тя не обича разточителността. Когато не употребяваш нещата на място, ти ставаш разточителен. Страданията се дължат на разточителността. В природата няма нито разточителност, нито недоимък.

Преди общоевропейската война хората бяха по-разточителни, отколкото днес. Хляб имаха в изобилие и не го ценяха. Обаче днес всички го ценят. Срещам един професор носи под мишца три четвърти хляб — едната четвъртинка отрязана — за трима души. Преди войната слугинята носеше хляба, а сега професорът го носи, страхува се да не остане без хляб. Малко е четвърт хляб на човек, но всички го пестят, не го разпиляват, както по-рано.

Казвам: Ако искаш да познаеш човека, виж какво е отношението му към хляба. Ако искаш да знаеш какво е отношението му към доброто, виж какви са обувките му. Ако са нечисти и тесни, има нещо неправилно в отношението му към доброто. Искаш ли да знаеш дали даден човек е справедлив, виж какви са ръцете му. Ако са всякога чисти, той е справедлив. Той има мярка и в даването, и във взимането. Ръката трябва да работи умерено. Казваш, че трябва да работиш, за да ядеш. Яденето има отношение към устата, а не към ръката. Лакомата уста кара ръката да работи повече, отколкото трябва. Ръката работи много, а получава малко. Това е несправедливо. Ръцете, краката, очите, ушите са слуги на човека. От слугите се съди за господаря. Казвам: Каквито са слугите, такъв е господарят. Какъвто е господарят, такива са и слугите. Какво можеш да направиш, ако не знаеш

да управляваш ръцете и краката си? Какъв човек си, ако не можеш да управляваш очите си?

Хората не се отнасят добре с краката, с ръцете, с очите си и казват: Крака са това, няма защо да се грижа толкова за тях. Те са длъжни да ходят. Човек зависи от доброто състояние на краката, на ръцете, на очите, на ушите си. Цял ден ходиш, движиш се из града, на планината — ще благодариш на краката си. Като се прибереш у дома си, ще измиеш краката си, ще им благодариш за услугата, която са ти направили. Ако си ги ударил и наранил, ще им се извиниш, ще превържеш нараненото място с малко зехтин и ще ги оставиш да си починат. Господарят е виновен за нараняването на краката, а не слугите.

Сега, като ви обръщам внимание как да се отнасяте към своите удове, имам предвид вашето самовъзпитание. Само така човек може да се самовъзпитава. Казваш: Трябва да се обичаме! Първо ще обичаш ръцете, краката, очите, ушите си, които ти служат безкористно. Ти трябва да съзнаваш, че всички твои удове работят за тебе, и ще им бъдеш признателен. Ще обичаш устата, носа си, които са те предпазили от много злини. Ако искаш да изчистиш носа си, ще го хванеш леко с кърпа, без да го дърпаш и натискаш. Ти искаш да отидеш на небето, да живееш между ангелите. Как ще живееш между ангелите, ако нямаш добра обхода със слугите си? Искаш да имаш красиво тяло. Как ще имаш красиво тяло, когато на небето пристигат всеки ден оплаквания от ръцете, краката, очите, мозъка ти? Трябва ли да товариш мозъка и нервната си система с чрезмерна работа? Мозъкът заболява от голямо напрежение. Който работи чрезмерно с мозъка си, става крайно динамичен. Сухите хора са много динамични. Който работи много със сърцето си, става много влажен. Първият става много сух, а вторият — много влажен; първият е много елек-

тричен, а вторият — много магнетичен. Някой напруга мозъка си, иска да стане учен, философ, поет, да забогатее. Ако искаш да бъдеш учен, поет и философ, за да помагаш на човечеството, доброто е на твоя страна; ако искаш да придобиеш всичко това само за себе си, злото върви в стъпките ти. Да бъдеш философ, учен, значи да бъдеш точен като часовник, да знаеш колко време да работиш и колко да почиваш. За Канта се казва, че животът му бил като часовник. Всяка сутрин излизал на разходка в точно определен час. По него определяли часа. Случило се, че един ден не излязъл на разходка. По това разбрали, че е станало нещо с него. — Какво трябва да правим? — Много просто. Ако си гладен, ще носиш хляб със себе си. Ако си жаден, ще носиш вода. Ще носиш това, от което имаш нужда. Ще искаш това, което ти е необходимо. Това, което не ти е потребно, тури го настрана. То е потребно за другите. Радвай се, че те се нуждаят от това, от което ти нямаш нужда.

От какво се нуждае човек? Първо, човек се нуждае от светлина. Той трябва да знае как да я възприема и как да я прилага. — Болен съм. — Болестта ти се дължи на недоимък от светлина в организма ти. — Как ще оздравея? — Като приемеш необходимата светлина в себе си. Всяка болест се лекува със светлина — червена, синя, жълта, портокалена, виолетова — според болестта се избира и светлината. Светлината играе важна роля в човешкия живот. Дали страдаш от недоимък, или от излишък на светлина в организма си, ти си изложен на неправилни прояви — физични или психични. Ако се оплакваш от неразположение, от нежелание да се движиш, ти си лишен от червената светлина. Ако нямаш желание да се проявиш, ти си лишен от портокаловата светлина. Някой се проявява повече, отколкото трябва — в организма му има излишък от портокалова светлина. Някой има жела-

ние да забогатее, иска да държи богатството само за себе си. Причината за това се крие в излишъка на зелената светлина в организма му. — Какво да правя, за да се освободя от тоя излишък? — Раздай част от богатствата си, не ти трябва тоя излишък.

Един богаташ, голям скъперник, често се молел на Бога да му покаже коя е най-голямата му слабост, за да работи върху нея, да се освободи от лошите ѝ последствия. Една вечер сънувал интересен сън: Отнякъде дошъл един човек с голяма кола, пълна със злато и впрегната с четири чифта бели коне. Човекът, който карал колата, спирал по улиците и раздавал с лопата злато. Хората излизали от домовете си и тичали към колата: всеки искал да получи нещо. Коларят сипвал по една-две лопати на човек и продължавал пътя си. Като видял това, скъперникът се затичал към дома си да вземе един сандък, да получи и той от златото. Коларят му казал: Щом искаш да ти туря злато в сандъка, трябва да легнеш на земята и да поставиш сандъка на гърдите си. Аз ще сипвам с лопатата, а ти ще кажеш докога да продължавам. Казано, свършено. Коларят турил една лопата, скъперникът мълчал. Турил две, три, десет, скъперникът още мълчал. Най-после започнал да пъшка, не могъл повече да издържа. Коларят казал: Оставете го сам да се справи с товара си. После му казал: Колкото повече се товариш, толкова повече ще пъшкаш. Една лопата ти беше достатъчна.

Казвам: Ако имаш една лопата злато, ти ще се ползуваш от слънчевата енергия; ако имаш две лопати, ще се ползуваш от енергиите на Земята; ако имаш три лопати, ще се ползуваш от енергиите на Юпитера; ако имаш пет лопати, ще се ползуваш от енергиите на Меркурий; ако имаш шест лопати, ще се ползуваш от енергиите на Венера. Не е нужно да имаш много лопати злато; важно е да го използваш разум-

но. Трябва да изучавате числата, да знаете какви енергии се крият в тях и начините за използване на тия енергии. Единицата е представена чрез човешкия нос. Тя е на видно място. В нея се крие слънчевата енергия. Единицата учи човека как да диша. Бог вдъхна в човека дихание на живот чрез носа. Който не диша правилно, не разбира значението на единицата. Едва сега човек започва да я изучава. Да познаваш единицата това значи, да знаеш, колко въздух ти е нужен за всеки даден момент.

И тъй, ще дишаш дълбоко, за да разшириш носа си, главно долната част при ноздрите. Колкото по-тесен е носът, толкова по-лошо. Здравият човек има широк нос при ноздрите си. Ако носът изтънява, човек губи гражданските си права. Изгубиш ли гражданските си права, ти не можеш да се ползуваш от привилегиите на своята държава. Такъв човек е фалирал вече. Пазете се да не изгубите гражданските си права. Пазете се да не изгубите правата, които природата ви дава. Това значи да се намериш в такова положение, че да не бъдеш нито на земята, нито на небето; нито на тоя, нито на оня свят. Това е все едно да се затвори главната фирма на едно предприятие. Представете си, че главната фирма на дадено предприятие е в Америка. То има клонове във всички държави. Какво ще стане с тия клонове, ако главната фирма фалира? Всички клонове ще фалират.

Следователно човек се развива правилно, докато диша правилно, докато възприема слънчевата енергия правилно. Той е здрав, весел, подвижен. Какво пречи на човека да диша и да мисли правилно? Кое му препятствува да излага гърба си всяка сутрин на слънце и да възприема слънчевата енергия? Ще кажеш, че нямаш време за това. Трябва да мислиш за прехраната си, за къщата си. — Защо ти трябва къща? Има добри хора, които са помислили и за себе си, и за

тебе. Те са направили къща, а ти срещу известен на-
ем ще живееш в тяхната къща. Трябва ли, дето оти-
ваш, да правиш къщи? Ще отидеш в Америка, ще си
направиш къща. Ще отидеш в Англия, ще си напра-
виш къща. Една къща е нужна на човека.

Помнете: Умният, добрият, силният и справедли-
вият човек, дето и да отиде, пътят му е отворен. Цар-
ството Божие е пред него. Значи, ако не си умен,
добър, силен и справедлив, дето и да отидеш, нався-
къде ще намериш затворени врати. Да бъдеш умен,
добър, силен и справедлив, това значи да бъде пътят
ти отворен. Разумността се изявява чрез светлината
на човешкия ум; добротата се изявява чрез човешкото
сърце; силата — чрез човешката воля, а справедли-
востта — чрез човешките ръце, т.е. чрез неговата ра-
ботоспособност. — Защо хората остаряват преждев-
ременно? — Защото не са умни, добри, силни и спра-
ведливи. — Защо нямат тия качества? — Защото не
знаят качествата на числата. В числата се крият си-
лите на природата. Изучавайте числата, за да се пол-
звате от силите на природата и да се развивате пра-
вилно.

*— Само светлият път на Мъдростта води към
Истината!*

— В Истината е скрит животът!

1. Лекция от Учителя,

държана на 8 октомври 1943 г. в София — Изгрев.

СОПРАН И БАС

Размишление

Математиката си служи със знаците плюс и минус. Български думи ли са плюс и минус? Какво означава плюсьт? — Даване. Още означава „повече“ — нещо свършено. Когато удрят с камшик, чува се плющене. Това показва, че в плюса има нещо музикално.

Как ще развиете темата „Защо младият остарява?“ Какво ще стане с хубавата ябълка, ако я турите в пещта да се пече? Кожата ѝ ще се набръчка, както се набръчка кожата на стария човек. Значи, старият е печен в пещта. Какво става с плода, който се пече на слънце? Той узрява и красив става. Когато човек пече ябълката, тя се набръчка и остарява; когато Слънцето я пече, тя се подмладява. Това са два обратни процеса.

Коя е най-дългата линия и коя е най-късата? От математиката се знае, че най-късото разстояние между две точки е правата линия, а най-дълга линия е кривата. Следователно, за да живее дълго време на земята, човек трябва да се изкриви малко. Който иска да бъде абсолютно прав, съкращава живота си. За да не бъде животът на хората къс, все трябва малко да се изкривят. Въпреки това хората искат да живеят хармонично. При сегашните условия на Земята не може да се живее хармонично. — Защо? — Тя не може да издържи тая хармония — кората ѝ би се разчупила. Какво правят войниците, когато вървят през някой мост? — Те вървят разбъркано, без такт.

Ако вървят в такт, хармонично, непременно ще съборят моста. Ето защо, когато отиваш при духовен човек, трябва да бъдеш малко объркан, да не показваш своята духовност; ако отиваш при музикален човек, трябва да минаваш за неук, да можеш да слушаш какво ще ти говори той и как свири. Покажеш ли, че много знаеш, той ще те изпъди. Много естествено, щом знаеш много, той нищо не може да ти предаде.

Сега аз ви навеждам на тия мисли, защото вие искате да бъдете свършени, всичко да знаете. Всеки иска да си даде мнението, да покаже, че всичко знае. Невъзможно е човек да знае всичко, както не може да носи тежестта на цялата земя. Можеш ли да носиш товара на всички хора? Физически това е невъзможно. Естествено е желанието на младия да се учи, да придобива знанието и опитността на стария. Естествено е и желанието на стария да се подмлади, да стане млад, да има условия да учи. Тогава старият, като се подмлади, отива на забавачницата, а младият — отива в университета да изучава големите работи. Старият се занимава с дребни работи, които едва се виждат под микроскоп. Детето не се интересува от дребни неща; то се интересува от големи, велики неща. Следователно, естествено е желанието на младия да стане стар и на стария — да стане млад, но не е естествено човек да се стреми да носи земята на гърба си.

И на вас казвам: Докато се занимавате с големи работи, вие сте млади. Щом започнете да се занимавате с дребни работи, вие остарявате. Много естествено. Големите неща изискват много енергия, с която старият не разполага. Като изразходва много енергия, младият постепенно губи силата си и остарява. Старият, като не пилее енергията си, постепенно забогатява и се подмладява. Като знаете това, не питайте защо човек остарява. Младият е градина, в която още нищо не е посято. Година след година градината се

разхубавява: първата година изкопавате дупки за дърветата; втората година посадате дърветата; третата година те се разлистват, започват да цъфтят и дават малко плод; четвъртата година плодовете се увеличават; петата и шестата година градината се посещава от деца, възрастни и стари, всички се интересуват от нея. Казвате: Тоя човек е узрял вече, плодовете му са сладки и доброкачествени. За такъв човек се казва, че е влязъл в зряла възраст.

Като е дошъл на земята, човек трябва да има естествено разположение да учи. Много хора учат, но по неволя, по необходимост. Орачът оре земята, прави бразди, но по неволя. Като напусне ралото, не мисли вече за нивата. Той казва: Дотегна ми вече орането. Някои млади се намират в положението на орача: на нищо не се радват. Млади са, могат да работят, но очакват бъдещето да им донесе нещо. Те мислят за големи работи, да посадят нещо, да израсте и да получат много плодове. Те не мислят, че с това ще остареят. Казваш: Ще свърша университет, ще получа докторат. Какво ще придобиеш с доктората? Каква разлика има между оня, който е свършил с докторат по философия, и оня, който е свършил с титла „доктор по медицина„? Според мене всеки, който знае добре нещата, е доктор; който не ги знае добре, не може да бъде доктор. Ако всичко, което знаеш, не можеш да го използваш, не си доктор. Да говориш за любовта, без да я прилагаш, това не е любов. Лесно се говори, мъчно се прилага. Лесно е за човека да кара кола, мъчно е за воловете, които теглят.

И тъй тежестта на един предмет зависи от разстоянието на неговите частици от центъра. Колкото по-близо са частиците до центъра, толкова по-тежък става предметът. Ако два вола вървят успоредно и теглят една кола, и двата ще усещат еднаква тежест. Обаче, ако единият върви напред, а другият — назад, последният ще усеща по-голяма тежест, защото носи по-

голям товар. Който върви напред, носи по-малък товар и живее по-дълго време; който остава назад, по-скоро умира — товарът му е голям. Двата вола трябва да вървят паралелно, в хармония, да пазят равновесие. Когато едното блюдо на везните се наклонява надолу, там тежестта е по-голяма. Когато блюдото се повдига, това показва, че тялото е по-леко от грамове-те. Щом двете блюда се уравновесят, тежестта в тях е еднаква. Това е закон, който има значение и във физичния, и в духовния живот. Докато сърцето и умът вървят успоредно, човек е в равновесие. Ако умът е напред, а сърцето назад, или сърцето напред, а умът назад, човек всякога страда. Така страдат и воловете. Ето защо, когато се самовъзпитавате, пазете равновесие между ума и сърцето си. Никога не измъчвайте ума и сърцето си. Ако умът върви напред, а сърцето остава назад, сърцето се мъчи; ако сърцето върви напред, а умът остава назад, умът се мъчи.

Мнозина имат лоши навици, от които мъчно се освобождават. Някой има навик да повдига лявото си рамо, друг — дясното, а трети — и двете си рамене. Като повдига само едното си рамо, човек иска да каже, че не се интересува от това, за което се говори. Като повдига и двете си рамене, той иска да каже, че нищо не знае за това, което се говори. Като повдига лявото си рамо, човек определя посоката на своето движение. Той се движи отляво към дясно, т.е. сърцето отива към ума. Когато повдига дясното си рамо, умът отива към сърцето. Човек трябва да се движи отляво към дясно, т.е. към ума. Когато умът слиза при сърцето, трябва да му даде нещо. Ако нищо не му дава, по-добре да не слиза при него. Защо синът отива при баща си? — Да вземе нещо. И сърцето отива при ума да получи нещо. Ако синът е чиновник и отиде при баща си, дето остава повече време, отколкото е отпускът му, той бива глобяван. Така постъпва

и природата. Тя дава на всеки човек толкова, колкото може да носи. Вземи ли повече, отколкото трябва, тя го глобява.

Какво трябва да правите със своите лоши навици? Ще кажете, че трябва да ги изкорените. Не е лесно да изкорениш един лош навик, който си придобил преди хиляди години. При това природата не позволява да корениш нещата. Тя препоръчва на хората метода за присаждането. Лошият навик да се присажда с добър. Някое дете обича да бърбори. Родителите забраняват на детето да бърбори. Така не се постига нищо. Те трябва да му съдействуват да превърнат бърборенето в разумно говорене. От това дете може да стане добър оратор. Някой е недоволен от себе си, че се гневи, лесно кипва и се чуди какво да направи, да не се гневи. Не е лошо да се гневиш, но енергията на гнева трябва да се впрегне на работа. Кой човек не кипва? Като турите тенджерата с млякото на огъня и не го свалите навреме, то непременно ще кипне. Трябвали да постъпвате като циганина, който турил тенджерата с млякото на огъня и, като видял, че тя започнала да се пълни с мляко, той се качил на покрива и се помолил да се напълни цялата стая с мляко. Не желайте малкото благо, което природата ви е дала, да напълни цялата къща. Не очаквайте малкото знание да се превърне изведнъж в голямо. Това е немислимо. Ако искате малкото благо и малкото знание да станат изведнъж големи, ще изгубите и тях. Радвайте се на малките работи. Не желайте да имате повече, отколкото трябва. Радвай се на малката ябълка, която имаш. Силата на човека се крие в малките неща. Хората се радват на големите неща, но мъчно ги използват. Каква полза имаш от голямата ябълка, от която не можеш да си откъснеш нито един плод? Обикаляш ябълката, поглеждаш нагоре, но плодовете ѝ не достигаш. Малките желания, малките подтици дават сила на човека.

80
Сега, като говоря за лошите навици имам пред вид работата, която предстои на човека. Всеки трябва да работи върху себе си, да се самовъзпитава. — Как ще се справим с гнева си? — Гневът е вътрешен пожар в човека. Как се справяш с пожара? Взимаш вода и гасиш. По същия начин ще се справиш и с гнева си. Ще изпиеш една чаша вода на глътки. Направи опит, да видиш, как се гаси огънят на гнева. Ако си неразположен, че някой те обидил, пий една чаша вода и неразположението ще мине. Ако не направиш това, с години ще гориш от огъня на обидата. Цярът на обидата е една чаша вода. Правете опити и като се уверите в добрия резултат, тогава споделяйте и с другите. Всяка теория трябва да се опита и приложи. Докато не се опита, тя остава само хипотеза. За да се справиш с гнева и неразположението си, оглеждай се в огледало. Щом се разгневиш, погледни се в огледалото, да видиш какъв си. Като се огледаш, или ще се възмутиш от себе си, или ще се засмееш.

Човек се стреми към красотата, всеки иска да бъде красив. Каква красота може да има в лицето на разгневения човек? Каква красота ще търсите в лицето на оня, който живее с отрицателни мисли и чувства? Достатъчно е да се види в огледалото, за да се ужаси от себе си. Като знаете това, не допускайте в ума и в сърцето си нищо отрицателно. Дръжте отрицателните мисли и чувства далеч от себе си. Дойдете ли до положителните мисли и чувства, оставете ги да влезат в ума и в сърцето ви, да ви облагородят. Ученият, добрият, разумният човек има особени, красиви черти. Казваш: И аз искам да бъда учен. — Можеш да бъдеш учен, но трябва да минеш през мъчнотиите и усилията, през които ученият е минал. Знанието не се добива както богатството. Можеш да станеш богат в един ден, но не и учен. Ще си купиш един лотариен билет и ако билетът ти печели, веднага ставаш богат. Обаче знанието се придобива постепенно. Ще учиш,

ще работиш и всеки ден ще прибавяш по малко към знанието си. Като знаеш това, радвай се на всеки учен човек. Щом работиш, и ти ще станеш като него. Средаш един красив човек. Радвай се на красотата му. Ако работиш върху красотата, и ти ще станеш красив. — Искам да бъда добър. — И добър можеш да станеш. — Как се постига добротата? — Като работиш съзнателно върху себе си, да изработиш добра обхода към всички същества. Аз виждам доброто във вятъра, който вее; в реката, която тече; в зрелите плодове, в бистрите планински води, в изгряващото слънце. Това, което носи живот, е добро. Вода, която не тече, не е добра; вятър, който не духа, не е добър; слънце, което не грее, не е добро.

Казвам: Всичко, което спъва доброто, е зло, не е на място. Мушиците, които развалят зрелите плодове, са зло за тях. Сланата, която попарва цветята, е зло за тях. Понякога и страхът спъва развитието на човека. Например някой се страхува от течение. Като види отворен прозорец, той се страхува, че ще се простуди. В това отношение той си внушава, че ще се простуди, и каквото каже, става. Мислиш, че ще се простудиш, и се простудяваш. Аз съм седял много пъти при отворен прозорец, но не съм се простудил. — Защо? — Не се страхувам от течение. Друг е въпросът, ако отиваш при лош човек. Прозорецът на неговата стая е отворен, ти можеш да се простудиш. Там става силно течение. Като те кани лош човек на гости, не му казвай, че е лош, но кажи: Не мога да дойда, простудявам се; в стаята ти има силно течение. По-добре ти ми ела на гости. Да кажеш на човека, че е лош, това не е изкуство. В какво се крие лошавината му? — Прозорецът е отворен, става течение в стаята му и който влезе вътре, може да се простуди. Като остарееш и заболееш, трябва да има човек около тебе, да те наглежда. Това не е важно. Важно е да намериш оня елемент, който лекува и подмладява

човека. Ако старият яде и мисли как сладко е ял на млади години, никога не може да се подмлади. Яж като млад човек, за да се подмладиш. На младия казвам: Яж сладко като млад и не мисли за старостта. И детето не е доволно от това, което му се дава да яде. То иска повече ядене, отколкото може да изяде. Поглежда към чинията на дядо си и казва: Искam още ядене, колкото сте сипали на дядо. — Щом иска много ядене, детето ще стане като дядо си.

Като сте дошли на земята, всеки трябва да знае с какъв капитал разполага, за да стане голям човек. Казваш: Голям човек съм. — С какъв капитал разполагаш? — Не зная. — Щом не знаеш, не си голям. Голям е силният, разумният, добрият човек. Доброто подразбира узрял плод. Зрелият плод е добър, но и киселият е добър. Най-голямото добро е сладчината, а най-малкото добро е киселостта. Ще се движиш между сладкото и киселото като граници на доброто. Само така ще помагаш на хората. Следователно, който иска да помага на хората, ще стане голям, всички да го видят. Друг начин за помагане е да станеш малък, никой да не те вижда. Не можеш ли да ставаш голям и малък, ти ще правиш грешки, за които само ще се извиняваш.

Какво правят хората, като грешат? Извиняват се, че много бързат, че нямат време да постъпват, както трябва. Някой пише писмо, направи няколко грешки, изцапа го и казва, че бързал. Бързането не го извинява. Грешките показват, че е невежа. Ще напише думата „тѣло“ с просто „е“ и ще се извинява, че бързал, затова сгрешил. Каква разлика има между „е“ и „ѣ“? Буквата „ѣ“ е съставена от единица и от седморка. Тя е Сатурнов знак. Когато Слънцето и Сатурн се съберат на едно място, те образуват „ѣ“. Главната буква „Е“ означава: всичко, каквото ми дадеш, ще го изям. Тая буква взима и не връща. Изучавайте буквите — да се домогнете до техния вътрешен смисъл. Само

така ще разберете, че те не са произволно създадени. Виждате, че някои букви си приличат. Например българското „п“ и френското „p“, българското „т“ и френското „t“. Чрез писане на буквите може да се определи характерът на човека, да видите де се крият грапините и отклоненията в неговия живот. Както по почерка се определя характерът на човека, така и по тялото му могат да се правят кройки. На правото тяло лесно се правят кройки, но на изкривеното мъчно се крои. Някой човек държи едното си рамо нагоре, а другото — надолу. Добрият шивач попълва празнините и тялото приема по-добра форма. Обаче това е външно изправяне на тялото. Човек трябва да работи съзнателно върху себе си да изправи раменете си. Изкуственото попълване е временно. Самовъзпитавайте се да изправяте недостатъците на тялото си, с което ще изправите кривините и на своя характер.

В Америка някъде имало един владика, който държал главата си малко надясно. Всички свещеници от неговата епархия подражавали на владиката. Така и те придобили тоя навик. Друг проповедник имал обичай да повдига едното си рамо. Понеже бил известен като добър проповедник в епархията си, всички проповедници в същата епархия му подражавали. И те вдигали рамото си като него. Да вдигнеш едното си рамо само за момент, това е на място, красиво е. Обаче да придобиеш навик постоянно да вдигаш рамото си, това е неестествено, тягостно състояние. Това показва, че е нарушено равновесието в мозъка. Някой има навик да държи главата си надолу. Това показва, че мозъчните енергии в предната част на главата имат надмощие над останалите енергии. Предната част на главата натежава и човек гледа повече към земята. Това не е правилно. Човек трябва да държи главата си права — нито нагоре, нито надолу. Като гледаш повече към земята, това показва, че държиш за нея и вярваш в нейните сили и енергии. Който вярва в зе-

мята, преждевременно остарява; който вярва в Слънцето, той се подмладява. Като знаеш това, ходи по земята без да уповаваш на нея.

Ако ме питате какво нещо е земята, казвам: Земята е това, което прави човека стар. — Какво нещо е Слънцето? — Това, което подмладява човека. Същевременно земята дава знание на човека, прави го учен. Слънцето дава на човека възможности и условия да приложи това знание. Думата „земя, зео“ означава взимане. Земята постоянно взима от човека, докато най-после той остарява. Слънцето постоянно дава, затова човек се подмладява. Коренът на думата „слънце“ е сол. Значи Слънцето осолява. Когато изгуби равновесието си, човек се осолява. Осоляването подмладява хората. То спира процеса на разлагането. Солта играе важна роля и в духовния, и в умствения, и във физическия свят. Тя поддържа навсякъде равновесието. Без нея нищо не се постига. Каквото е сцеплението за молекулите на веществото, такова е солта за мислите и чувствата. Ако количеството на солта в човешкия организъм е повече, отколкото трябва, необходимо е излишното количество да се изхвърли навън. Това става чрез изпотяване. Много сол спича нещата.

В живота хората си служат със сол и пипер. В психичния свят пиперът символизира гнева. Значи, гневливият човек има много пипер в себе си. За да се освободи от него, той трябва да го впрегне на работа. Щом се разгневиш, ще работиш. Обаче животът не се заключава в гневене. Само $1/50$ част от времето е определено за гнева. Ако вложиш повече от $1/50$ гняв в живота си, ти нарушаваш неговата хармония. Ако половината от живота си се гневиш, ти си изложен на големи пожари. Ако много се гневиш, не съжалявай. Ако си мързелив, и за това не съжалявай. Ще дойде ден, когато ще работиш. Мързеливият почива, но трябва да знае как да почива.

Извадете от днешната лекция кратко, научно резюме, което може да се напечата в списанието „Житно зърно“. Ще пишете малко, но стегнато, в научна форма.

Като изучавате музика и пеене, направете разлика между сопран и бас. Според мене сопран може да пее само оня, който слиза от Слънцето към Земята. Бас може да пее оня, който отива от Земята към Слънцето. Пътят на сопрана е обратен на този на баса. Тенорът има отношение към Юпитер, а алтът — към Венера. Съвременните хора не могат да пеят алт, както трябва. Тоя глас е останал назад. Днес има добри тенори, добри сопрани и басисти, но алтистите са слаби. — Защо? — Венера не им помага. Ако тенор пее песента „Давай, давай“, ще получите едно настроение; ако я пее сопран, настроението ще бъде друго. В песента, както е дадена, сопранът преобладава; алтът е малко застъпен. В тая песен трябва да са застъпени Слънцето, Земята, Юпитер и Венера. Останалите планети — Меркурий, Сатурн и Марс, могат да служат само като украшения. Те са на второ място.

Има песни, на които основният тон е на повишаване; на други — основният тон е на понижаване. Тонът на повишаването има отношение към ума, а тонът на понижаването — към сърцето, т.е. към дължината на живота — място за работа и за обработване. Понижаването не подразбира скръб. Диезът е капитал, вложен в обръщение. Бемолът обработва тоя капитал.

„Давай, давай“. — Какво да даваш? — Всичко, което си взел от земята и от Слънцето. Значи, каквото басът е взел от Земята, да го даде. И каквото сопранът е взел от Слънцето, да го даде. Като се срещнат силите на баса и на сопрана, те се допълват взаимно. Енергията на сърцето е енергия на баса, а на ума — енергия на сопрана. Умът и сърцето трябва да взимат участие в пеенето. С други думи казано: Любовта е

енергия на сопрана, а обичта — на баса. Любовта е слънчева енергия, а обичта — земна. Като обичаш някого, ще му дадеш от богатата на земята: ябълки, круши, сливи. Любовта дава всичко, каквото обещае. Тя не отлага нещата. Щом обещае нещо, още в същия момент го дава. Когато приемеш един пътник да нощува в дома ти, това е любов; щом го нахраниш, това е обич. Добрият прием иде от Слънцето, а храната — от Земята. Пътникът слуша песента на сопрана и на баса и благодари. Той излива своята благодарност чрез тенора си. Само оня пее тенор, който е пътувал дълго време, след което някой добър човек го приел в дома си, а друг го нахранил. Ако никой не те приеме и нагости, ще пееш алт. Ще се оплакваш и запитваш: Това ли е любов? Алтът показва, че приемът е бил лош. Затова се казва, че алтът е изостанал назад в развитието си.

И тъй, когато предавате слънчевата енергия добре, сопранът е добър; когато предавате земната енергия добре, басът е добър. Това значи да се осмисли животът ви. Когато майката и бащата приемат добре сина си, който иде от невидимия свят, той непременно ще пее тенор. Ако не го приемат добре, не може да пее тенор. Някога в далечното минало мъжът е предавал слънчевата енергия, а жената — земната. Мъжът е пял сопран. Сега е точно обратно: мъжът предава земната енергия и пее бас, а жената предава слънчевата енергия и пее сопран. Като знаете това, учете ума си да пее сопран, сърцето си — да пее бас, волята си — да пее тенор, а тялото си — алт.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

2. Лекция от Учителя,

държана на 15 октомври 1943 г. в София — Изгрев.

ПРИМИ В МУЗИКАТА

Прочете се резюме на миналата лекция.

Има неща в живота, от които човек не се интересува. Има неща, които го интересуват. — Кои неща го интересуват? — Които са близо до него. Например всеки се интересува от здравето си. То е близо до него. Кой е методът за поддържане на здравето? Какво представя здравето? То е капитал, вложен в банката. Ако всеки ден изразходваш определения за това време капитал, без да внасяш нещо, ти ще фалираш; ако всеки ден внасяш по нещо, капиталът ти ще се увеличи, т.е. здравето ти ще се укрепи. Като знаеш това, не се чуди защо, след като си бил здрав, заболяваш. Мнозина изразходват капитала си, без да внасят нещо в банката, и незабелязано губят здравето си. Мислите ли, че здравето може да дойде отвън, без да го поддържате? Парите сами не идат. Щом се теглят пари от касата, непременно трябва и да се внасят. Който вади пари от касата, трябва да бъде разумен. Разумно ще тегли и разумно ще внася. Ако всеки ден не внасяш в здравната банка, ще се разболееш. Ако всеки ден не учиш, не можеш да станеш учен. Ако всеки ден не четеш, нищо няма да придобиеш. Ако всеки ден не пееш, никакъв певец не може да станеш. Ако всеки ден не решаваш по една задача, не може да станеш математик.

Като пяхте песента „Фир-фюр-фен“, какво забелязахте? С кой тон започва? — С *ре*. Тоя тон е прима в тая песен. Първата прима е осмина; втората е шестнадесетина. Какво нещо е примата? Ако се отнася за човека, как ще обясните примата? — Човек, който се

занимава само със себе си. Той внася в касата си от спечеления капитал. Първата осминка е вложеният капитал в началото; втората осминка е спечеленият капитал, прибавен към първия. Значи, осминка ще внесеш, шестнадесетинка ще извадиш. Това е тълкуване на примата в музиката. Музикантите не са дошли още до това тълкуване. Примата има и друго тълкуване. Според мене най-малкото благо, което можеш да опиташ в даден момент, е прима. Първата хапка хляб, която изядеш, е прима. Обаче целият хляб не може да бъде прима. Той може да бъде терца, кварта, квинта, но не прима: Примата е начало на нещата. Започнеш ли една работа, изходна точка ще ти бъде примата — най-малката величина. Това именно хората не обичат. Те предпочитат големите величини пред малките. Повечето хора започват с терца, с кварта или с квинта. Примата е единицата, секундата е двойката, терцата — тройката, квартата — четворката. Всеки трябва да знае с единица ли започва живота си или с двойка. Единицата е Слънцето, с което започва животът. Двойката е Луната. Ако започваш с двойка, т.е. с Луната, скоро ще фалираш. Болният е фалирал търговец. Може ли той да върти търговия? Може ли болният бакалин да услужва на клиентите си? Като влизат в дюкяна му, той им казва: Вземете си каквато стока искате, претеглете я и си платете. Колцина от тях могат сами да си услужат? За интерес мнозина ще искат сами да си услужат. Те ще вземат повече, отколкото ще платят.

Казвам: Всички неща в живота започват с прима. Дишането, гледането започват с прима. — Коя е примата във „Фир-фюр-фен”? — *Ре*. След тая нота иде *сол*, прескача терцата *фа*. Защо е така? *Сол* представя ученик, който отива на училище да учи, т.е. да цъфне. Баща му печели, а той учи. Ако след *ре* идеше *фа*, работата щеше да бъде материална. Всъщност уче-

никът не се интересува от материални работи. Той не е чирак. Някой иска да блесне изведнъж, да се прослави бързо. — Това е слугуване, това е борба. Ти се бориш на арената, искаш да свалиш някого на земята, да кажат, че си силен човек. Можеш да събориш един-двама — това нищо не значи. Утре ще излезе някой по-силен, ще те търколи на земята. Това значи да започнеш с чест, да свършиш с безчестие. Не се бори на арената, дето можеш да победиш, но можеш и да бъдеш победен. Дето побеждаваш, там могат да те победят; дето печелиш, там и губиш. Не търси богатство, не търси и сиромашия. Какво трябва да търсиш? — Живота. Казваш: В живота има смърт. — Обаче животът никога не умира. Като изгубиш живота, ти намираш смъртта. Това показва, че животът е единен. Той никога не умира. Както светлината не се губи и не се прекъсва, така и животът не се губи. Токът, течението на светлината се прекъсва, но тя никога не се прекъсва, нито се губи.

Хората се стремят към много знания. Казвам: Стремете се към малко знания, но сигурни. Защо трябва да се осигуряваш за 20 години? Само длъжникът иска да се осигурява. Той задлъжнял на много хора и мисли само за осигуряване. Смешно е това. Като се нахраниш добре, мислиш ли за осигуряване? Щом ядеш, ти си осигурен. Приеми с благодарност това, което Бог ти е дал, и не мисли за бъдещето. — Защо да не мисля? — Много просто. Ученикът, който отива на училище, мисли ли за програмата, за работата на учителите? Те нареждат програмата, те създават реда и порядъка в училището, а ти трябва само да учиш. Казваш: Животът не е добър. — Това е все едно да следваш университет и да казваш, че той нищо не струва. Не се произнасяй за университета. Той е добре поставен, но ако има нещо несъгласно, нехармонично, причината е в тебе, а не в университета. Ня-

кой вземе цигулката, качи се на сцената, иска да свири, но нищо не излиза. — Защо? — Не знае да свири. Той казва, че салонът не бил добре отоплен, че публиката не го разбирала. Възможно е, случва се салонът да не е отоплен; случва се и публиката да не разбира от музика, но главната причина е в него — не знае да свири. Мислиш, че знаеш известен предмет. Опитай се, провери се доколко го знаеш. Помоли приятеля си първо той да те изпита, а после професорът. Ако не си доволен от тоя приятел, извикай втори, трети и ако ги задоволиш, ти ще издържиш добре изпита си и пред професора. Ти не си издържал изпита пред тримата си приятели, а бързаш да се явиш пред професора си. Да, но професорът те скъсва и казва, че нищо не знаеш.

Оплакваш се, че не можеш да пееш. — Много естествено, пил си студена вода или студено вино, ял си люта чушка. Щом искаш да пееш, ще пиеш гореща вода. Разгневиш се и не можеш да пееш. Ще се възпитаваш да не се гневиш, ако не можеш, ще впрягаш гнева на работа. Няма да ядеш нищо люто. Ако ядеш лютивни неща, все едно че се караш с хората. Сладките храни подразбират добри, правилни отношения между хората. Който не може да се разговаря с клетките на своя ларинкс, не е певец. Добрият певец се разговаря с клетките на своя ларинкс. Те го обичат и той ги обича. Тая взаимна любов дава условия за пеене. Не го ли обичат, те не го слушат и той не може да пее. Всъщност певецът не пее, но клетките на ларинкса му пеят. Той заповядва, а те слушат и изпълняват заповедта му. Певецът внася капитала в гърлото си, а клетките на неговата ципица се подчиняват на заповедите му. Певецът зависи първо от гърлото си. После умът, сърцето и душата идат да му помагат. Ако и те не вземат участие, никакъв певец не можеш да станеш. Докато се поставяш като генерал и само за-

повядваш, никой няма да те слуша. Ти ще застанеш в положението на слуга и смирено ще се обърнеш към ума, сърцето и душата си, да ти помогнат, да вземат участие в пеенето. Човек трябва да знае кога да бъде генерал и кога — слуга. Той трябва да разбира причините на нещастията, да знае защо го сполетяват.

Преди години дойде при мене една майка да се оплаква, че детето ѝ било на умиране. Казах ѝ да отиде при някой лекар. Тя отказа да търси лекар под предлог, че имала друго дете, което умряло в ръцете на лекаря — страхувала се от лекари. Питам я: От какво страда детето ти? — Не зная. — Колко голямо е то? — На шест месеца. — Да не си му дала да яде нещо мъчно смилаемо? — Дадох му само една ябълка, нищо друго. — Ябълката именно е причината. Детето е малко, няма зъби, не може да яде ябълка. То ръфало по малко ябълката, докато я изяло. Ще му дадеш да пие малко майчини листа. След няколко часа детето беше здраво.

Много хора страдат като детето, но не знаят причината за това. Те ядат твърди, мъчно смилаеми храни и после търсят лекар да им помогне. Как ще си помогнат? Ще вземат малко майчини листа — да се пречисти стомахът им. Като не знаете причината на страданията, казвате, че не ви върви. Защо не вървят работите ви? Трябва да накарате това, което не върви, да тръгне. Искаш да бъдеш весел, разположен, но сърцето ти не върви. Искаш да мислиш право, умът ти не върви, занимава се със странични работи. Какво трябва да правиш, когато умът ти не работи? — Ще търпиш. — Търпя. — Търпиш, но същевременно се безпокоиш. Това не е търпение. За да вървят работите ти, както трябва, нужно е търпение и самообладание.

Един английски лорд и един руски княз се срещнали в Лондон в една тясна уличка. Кабриолетите им

не могли да се разминат. Те спрели на местата си и мислели какво да направят, за да продължат пътя си. По едно време лордът извадил вестник „Таймс“ и спокойно започнал да чете. След това руският княз изпратил слугата си до лорда да поиска вестника и той да го прочете. И двамата проявили самообладание и търпение. Кой от тях има по-голямо самообладание? Най-после им дошла идеята да разменят кабриолетите си и така да продължат своя път.

Сега се явява въпросът, кой кабриолет е по-хубав и по-скъп — на лорда или на княза. Когато те вадят от океана, ще питаш ли с каква лодка ще те вадят — с моторна или с обикновена. Важно е да излезеш на брега въвн от опасността, а каква ще бъде лодката, не е важно. За тебе е важно онова чувство или оная мисъл, която може да те спаси. Колко е голяма мисълта, колко е велико чувството, не е важно. Казваш, че не си добър човек. В какво се заключава твоята лошавина? Какво нямаш? Ум ли нямаш, сърце ли нямаш, душа ли нямаш, или дух нямаш? Ти не си добър, защото не слушаш гласа на духа си; не си добър, защото не слушаш душата, ума и сърцето си. — Какво трябва да правя, за да стана добър? — Да слушаш ума, сърцето, душата и духа си. Каквото ти кажат, трябва да го изпълниш. Мъчно можеш да накараш бащата да слуша сина си. Ако синът даде някакъв съвет на бащата, последният махне с ръка и казва: Не говори! — Защо бащата не иска да слуша сина си? — Утвърден е вече. Той е човек с утвърдени възгледи.

Един баща завел своето десетгодишно дете на едно от съживителните събрания. Детето забелязало, че всички пеят и се молят, само баща му не пее. То запитало: Татко, защо не пееш? — Утвърдих се вече. Детето разбрало, че бащата не се нуждае вече от нищо. Един ден бащата впрегнал кабриолета и взел де-

тето си да направят една разходка. Качил се на кабриолета, взел юздите в ръцете си и замахнал с камшика към коня да потегли. Конят не мърдал от мястото си. Детето казало: Татко, конят се утвърди, не иска да върви.

Казвам: Не е добре човек да се утвърдява. В утвърдяването има нещо опасно. В нищо не се утвърдявай. В такъв случай ти придобиваш навици, от които мъчно можеш да се освободиш. Преди години наблюдавах един интересен случай по шосето, което води за Изгрева. Вървя нагоре, виждам един файтон се спрял. Слизат от него един полковник със своя войник. И двамата се чудят защо конят не върви. Единият кон потегля напред, другият не иска да върви: назад се връща, но напред не тръгва. Качва се само войникът, конят тръгва напред. Полковникът достига файтона и се качва вътре, но конят веднага спира, не иска да върви. Това ставаше тъкмо на най-високата част на шосето. Слизат и двамата, водят коня. Качва се полковникът, конят веднага спира. Качва се войникът, конят тръгва. Полковникът казва на войника: Карай напред, аз ще вървя пеш. Ще ме запитате коя е причината за това. Много обяснения могат да се дадат. Ще кажете, че полковникът трябва да върви пеш. И това е възможно. Няма да ви обяснявам психологически тоя факт, но ще ви дам едно приблизително обяснение. Мислите ли, че конят, който ездите ще върви напред, ако теглите гема му назад? Конят ще спре, няма да ви слуша. На същото основание намирам, че полковникът тегли гема на коня назад, затова той му се противопоставя. Конят си казва: Тоя полковник, който тегли гема назад, не може да се вози на файтон. Следователно, ако искаш конят ти да върви напред, трябва да пуснеш гема да бъде свободен. Ако трябва да му дадеш направление, ще дръпнеш гема малко напред.

Едно лято пътувах за Варна. Трябваше да минем през една река. Обаче тоя ден валя силен дъжд и покри моста с вода на височина 25 — 30 сантиметра. Пеш не можеше да се минава. Намерих един каруцар, който минаваше за опитен. Казах му: Като дойдеш до реката, ще пуснеш гема на коня свободно да върви. С краката си той ще опита пътя и ще избере най-плиткото място. Каруцарят не ме послуша. Удари коня с камшика, дръпна гема, и каруцата тръгна. Още в началото затънахме. След това трябваше да се връщаме назад, но с големи материални загуби за каруцаря. Той каза: Ще се опитам още веднъж, но тоя път ще те послушам. Пусна гема на коня и го остави свободен. Конят тръгна към моста, опита пътя с краката си и минахме благополучно.

Често хората казват за растенията и дърветата, че са неразумни същества. Разумно е плодното дърво, защото дава сладки, вкусни плодове. Разумно е цветето, което цъфти и разнася благоуханието си надолу. Разумна ли е грамофонната плоча, на която се свири една хубава симфония? Според мене разумен е оня, който е направил плочата, но не и самата плоча. — Защо слушаш грамофонни плочи? — Слушам ги заради оня, който ги е направил. Казваш, че нямаш мозък или, че мозъкът ти не мисли правилно. Вярвай в разумността на своя мозък. Като вярваш в него, ти ще вярваш и в Оня, Който го е създал. За да чуеш една хубава песен на плочата, трябва да знаеш как да я поставиш и как да я навиеш. Следователно трябва да знаеш как да възприемаш Божествените мисли и как да ги предаваш. Отсега нататък трябва да изучаваш това изкуство. Не е лесна работа да се занимаваш с мозъка си. В него има най-малко 50 плочи: една от тях е плоча на разсъждението, друга — плоча на историческата памет, трета — плоча на веселието, смеха и активността на човека, и др. Виждаш някой

човек скача, вика, играе. Казваш: Това проявление не подхожда на човек с религиозно разположение. — Кой е виновен за това? Защо не туриш религиозна плоча? Турил си плочата на веселието и човекът започва да се весели и играе. Има плоча на радостта, но има плоча и на скръбта. Ако искаш да бъдеш радостен, ще туриш плочата на радостта; ако искаш да бъдеш тъжен, ще туриш плочата на скръбта.

Какво ще кажете за новата песен „Аз ще се подмладя”? Де е примата в нея? С какво започва тя? Според мене, отдето и да започнете, с какъвто тон и да започнете, все е прима, защото се отнася за подмладяването. Пеете тая песен и се радвате. Обаче радостта ви може лесно да се изгуби. Една малка причина може да отнеме радостта ви. Достатъчно е да мине край вас една дама, напарфюмирана с парфюм, който не обичате. Парфюмът съответствува на нейните мисли и чувства, но не и на вашите. Това разногласие внася чужд елемент в радостта ви и вие ставате замислен, неразположен. Някога сте тъжен, неразположен, но тъгата ви може да се превърне в радост. Достатъчно е да срещнете една млада, красива мома, която харесвате. Нейният парфюм съответствува на вашето настроение и скръбта ви изчезва. Вие обичате миризмата на нейния парфюм. Когато си в хармония с даден човек, ти харесваш всичко негово: и яденето, и облеклото му. Ако не си в хармония с него, нищо не му харесваш. Минаваш край едно цвете, харесваш го, разположен си. Между тебе и него има хармония. Минаваш край друго цвете, не го харесваш. То не е в хармония с тебе. Ставаш сутрин от сън, излизаш на двора, приятно ти е. Между тебе и деня има известно съгласие. Друг ден ставаш рано, излизаш вън, но не си доволен от деня — не си в хармония с него. Има дни, с които си в хармония; има дни, с които не си в хармония.

И тъй, стремете се към хармонията в живота, както музикантът се стреми към хармонията в музиката. Понякога музикантите поставят паузи в произведенията си. В природата обаче паузи не съществуват. Когато не чуваш гласа на природата, тогава се явява пауза. Гласът непрекъснато се разнася, но отвреме-навреме ти не го чуваш. Ако се свири зад планината, ще чуваш ли тая музика? Прекъсването на музиката е само за оня, който не я чува. Може би тая пауза е само за него. Един писател пише и туря многоточие. Това е неговата пауза. Какво означават тия точки? Първата точка означава: Свърших работата си със Слънцето. Втората точка: Ще имам работа с Луната. Третата точка: Ще имам работа с Юпитер. Четвъртата точка: Ще имам работа със Земята. Петата: Ще имам работа с Меркурий. Трябва ли да се смущаваш, ако се занимаваш с планетите? Първата точка показва, че човек се занимава първо със себе си. Останалите точки трябва да му служат. Той е полковник, а останалите хора — редници. Колкото повече точки туря, толкова по-висок е чинът му. Една точка отговаря на поручик, две точки — на капитан, три — на майор, четири — на полковник, пет — на генерал.

Казвам: Когато иска да скрие някои неща от човека, природата ги прави дребни, микроскопични. Така тя ни изпитва да разбере обичаме ли малките неща. Щом пожелае да ги открие на хората, тя ги прави големи. Ако са близо до очите ви големите работи, не правят впечатление. За да се видят и използват добре, те трябва да се отдалечат малко. Големите работи са голям товар, а малките работи — малък товар. Тази е причината, дето някога се усещаш тежък, а някога — лек. Аероплан, който тежи десет тона, олеква в пространството, защото моторът се движи. Щом моторът престане да се движи, аеропланът става тежък и пада на земята. Значи, докато нашият мотор се движи, ние олекваме. Щом престане да се движи, ние

ставаме тежки. — Кой е моторът на човека? — Сърцето. — Кой го направлява? — Умът. Ако сърцето и умът не работят, аеропланът ще остане на земята — никой не може да го вдигне.

Казвам: Нека вашият мотор работи да придобивате знания и опитности, да не останете малко, неопитно дете. Каква е разликата между детето, което постъпва в първо отделение, и студентът, който свършва университет? Разликата се заключава в знанието: детето едва започва да учи буквите и числата, а студентът ги знае, той прави вече разумни съчетания между едните и другите. Детето изучава качествено и количествено нещата, а студентът прониква в техните отношения. Детето не е проявило своите възможности, а студентът ги е проявил. Детето казва: Това не мога да направя. Студентът го прави. Не казвай, че има невъзможни неща в живота. — Защо? — Защото невъзможното днес става възможно утре. Не мисли, че нещата са невъзможни. Ако мислиш така, ще обременяш ума си и ще го лишиш от възможността да се прояви. Не мисли, че не разбираш нещата. Това, което днес не разбираш, утре ще го разбереш.

Казваш: това не разбирам, онова не разбирам. После се чувствуваш огорчен, мислиш, че хората уронват достойнството ти. Ти сам казваш, че не разбираш нещата. Щом мислиш така, и другите ще мислят като тебе. Ето защо каже ли някой, че не разбираш нещо, кажи: Не го разбирам, защото не съм работил в това направление. Ще започна да работя и ще го разбера. Днес не можеш да караш автомобил, не можеш да свириш, да рисуваш, но ще започнеш да учиш и ще постигнеш това, което не си знаел. Докато си малко дете, не можеш да вдигаеш голям товар. Щом пораснеш, ще го вдигаш. Слаб си, не можеш да носиш тежести. Щом се засилиш, ще ги носиш. Може ли мухата да носи десет килограма тежест? Тъй щото, ако си дете, не мисли, че си невежа. Знай, че ще пораснеш и ще носиш големи тежести.

Помни: По отношение на Природата ти си малко, невръстно дете. Ако не можеш да разрешиш един въпрос, не се обезсърчавай. Ти ще пораснеш, ще станеш голям човек и ще разрешиш тоя въпрос. Ако разбираш въпросите на живота, голям си; ако не ги разбираш, дете си. Признай факта и върви напред. Не казвай, че си невежа или простак. Казват за някого, че е недодялано дърво. Какво щеше да стане с плодните дървета, ако са одялани? Не казвай на човека, че е невежа, но му кажи, че е хубава семка, посята не на място. Извади я оттам и я посеи дето трябва. Като се посади на добро място, тя ще израсте и след време ще даде хубави плодове. Тогава ще стане одялано дърво.

Под „недодялано дърво“ разбирам незавършена работа. Под „недодялано дърво“ разбирам семка, посадена в добра почва, но още неразвита, неизрасла. Като се развие и израсте, ще даде плод. За да не останеш недодялано дърво, ще посаждаш мислите и чувствата си, ще ги обработваш, докато дадат плод. Ще учиш, ще пишеш, докато се одялаш. Някой започва да пише с едри букви и свършва с дребни. Той е в началото щедър, накрая икономист. Хората започват да икономисват, когато се намерят пред мъчнотии.

Един американски търговец, милионер, решил да съкрати бюджета си. Мислил, лутал се — не знае кое перо да съкрати. Да съкрати едно перо — не може, нужно му е; да съкрати друго перо — пак не може. Така минали десет години и той не могъл да съкрати нито едно перо. Един ден се изненадал, случило се, че изгубил половината от капитала си. Той веднага решил кои пера може да съкрати. В един момент той намалил бюджета си.

Казвам: Докато разполагате с всичкия си капитал, вие не можете да съкратите бюджета си. Щом изгубите част от капитала си, веднага виждате кои пера не са ви нужни. Докато си здрав и не страдаш, не слушаш гласа на Природата. Наложил ли ти едно страдание, ти започваш да се вслушваш в нейните думи.

Тя казва: Не яж тая храна. — Здрав е стомахът ми, ще ям. Щом те заболи стомахът, ти започваш да се огъваш, отказваш се от това ядене.

Двама богаташи се разговаряли в трамвая. Единият казал: Обичам млякото, но лекарят ми забрани да пия. — Не го слушай, пий и не се страхувай. — Стомахът ми не го понася. — Това е друг въпрос. Значи стомахът дава свобода да пиеш мляко; стомахът те ограничава да пиеш мляко. Ако причината е външна, може да не слушаш лекаря; ако причината е вътрешна, не може да не го слушаш. Стомахът ти налага да слушаш лекаря и да изпълняваш наредбите му. Внасяй в стомаха си такава храна, каквато той иска. Внасяй в дробовете си такъв въздух, какъвто те искат. Внасяй в ума си такива мисли, каквито той иска. Внасяй в сърцето си такива чувства, каквито то иска.

И тъй, прави това, което душата ти иска. — Защо? — Защото душата иска само това, което има отношение към ума, сърцето и волята на човека. Това е благо не само за отделния човек, но и за неговите близки. Душата иска само това, което поддържа светлината на ума, топлината на сърцето и силата на волята.

Изпейте песента „Аз ще се подмладя“.

Запишете си следното правило: Никога не отказвай да направиш най-малката услуга на кое и да е същество.

-Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

-В Истината е скрит животът!

3. Лекция от Учителя,

държана на 22 октомври 1943 г. в София — Изгрев.

МЛАД И СТАР

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Като правите упражнения, трябва да изучавате движенията. Всяко движение съответствува на една музикална форма. Всяка музикална форма съответствува на един поетичен израз. Всеки израз на речта съответствува на някаква проява на разума. Като знаете това, правете упражненията бавно, спокойно. При дишането вие правите бързи движения. Всъщност колкото време употребявате за движението при вдишване, толкова трябва да употребявате и за движението при издишване. Не гледайте на движенията като на проста работа. Казвате, че упражненията са само за младите. Не е така. Всеки трябва да се упражнява — и младият, и старият.

Сега вие минавате за млади, но не знаете какво представлява младият. Старите не знаят какво представлява старият. В това незнание се заключава грешката на младите и на старите. Младият не знае защо е млад; и старият не знае защо е стар. Ако младият не може да стане стар, нищо не е придобил; ако старият не може да стане млад, и той нищо не е придобил. Ако си млад, трябва да се проявиш, да потекат през тебе всички Божествени енергии. И докато си млад, ще сееш Божествените семена. Не сееш ли, на старини ще станеш последен бедняк. Сей на млади, за да се ползуваш на старини от плода на дърветата. Сей житото на млади, за да израсте и даде плод. Всички семена, които съществуват в природата, са скрити в младия. Той трябва само да ги посее. Старият ще прояви това, което младият е посял, т.е. ще даде плод.

Следователно, ако младият не сее, а старият не ражда, и двамата са фалирали. Това не е само теория, но действителност. Без сеене и без раждане животът няма смисъл. Казваш: Остарях и нищо не придобих. — Защо не придоби нищо? Защото на младини не си сям. Щом на младини не си сям, на старини нищо не можеш да пожънеш. Ако и двамата са работили, старият ще даде капитала си на младия, а младият ще даде своя капитал на стария. Това значи правилна обмяна между младия и стария. Тази е причината, дето старият обича младия и младият обича стария. Връзката между младия и стария е Божествена и непрекъсната. Съзнанието на стария се различава от съзнанието на младия, но въпреки това връзката им е непрекъсната.

И тъй, младият да сее, старият да ражда и жъне плодове. Щом се събудиш от сън като стар или млад, не скачай изведнъж. Отвори очите си и две-три минути помисли какво трябва да направиш. Каквото ти дойде на ума, веднага го направи. Защо скачаш? Мечка ли те гони? Защо се стряскаш? Пътят ти е равен, няма да паднеш. Ти си сънувал, че мечка те гони или че ще паднеш. Това са фиктивни неща. Ти търсиш някой да те пази. Ако дойде такъв човек, той трябва да те пази добре. Той трябва да носи в ръката си меч, а на главата си шлем. Така е било едно време. Днес адвокатът защитава. Той не носи меч, нито някакво модерно оръжие. Той защитава с думи. Според мене обвиняемият трябва сам да си каже истината пред съдията. Като го изслуша, адвокатът трябва да каже: Господин съдия, обвиняемият е честен човек. Той призна престъплението си. Аз потвърждавам, че думите му са верни. Съдията изслушва и двамата и се произнася за грешката на обвиняемия. Някога грешката е малка, а някога — голяма. Често хората правят пакости с цигарата си. Някой пуши за удоволствие, но

по невнимание може да запали или своята плевня, или тая на съседа си. Той трябва първо да изгаси цигарата си, а после да влезе в плевнята.

Често във вас се явява недоволство, което причинява големи пакости. Понеже не го загасвате навреме, то произвежда огън, от който с години не можете да се освободите. Една малка главня изгаря цялата къща. За да се направи отново, нужни са не само пари, но и материали. Колко време се изисква, докато спечелиш тия пари? Знаете ли колко мъчно се възстановява доброто разположение, което сте имали? Някой ти казва: Не си културен, не си просветен човек. Ти веднага се обиждаш. Кое е обидното в думите „не си просветен човек“? Аз мога да обясня геометрически защо човек се обижда. Взимам две затворени криви линии: едната е правилна и всичките ѝ точки са еднакво отдалечени от централната; тая крива линия е окръжността. Другата крива линия е неправилна; всичките ѝ точки не са еднакво отдалечени от централната.

Следователно, когато някои мисли не са еднакво отдалечени от човешкия разум или от човешкото съзнание, те са неправилни. За да начертаете окръжност, всички мисли трябва да имат еднакво отношение към центъра. Всяка мисъл отива по даден радиус до центъра. Какво представя радиусът? — Разстоянието от центъра, т.е. от съзнанието, до коя и да е точка на окръжността. Думата „радиус“ е съставена от думите „рад“ и „съм“, което означава доволен съм. За да бъдеш доволен от едно плодно дърво, непременно трябва да си взел нещо от него. Доволен си, когато слънцето изгрява, понеже си взел нещо от него. Ти си още по-доволен, ако можеш правилно да приемеш енергиите, които излизат от слънцето, и част от тях да предадеш. Например, като изгрее слънцето, вие поставяте гърба си на него, но лъчите, които аз ще

приема, се отличават от лъчите, които вие приемате. — Защо? — Защото тия лъчи не идат от една и съща плоскост или от един и същ център. Всеки човек може да приеме светлината; важно е какво ще внесе тая светлина в него. За да се ползвате от благата на живота, още на младини трябва да посадите в съзнанието си хубави семена, красиви идеали. Съзнанието е нива, в която можете да садите. Един ден тия семена ще израстат и ще дадат добри плодове.

Като пеете, вслушвайте се в тоновете, да видите какви качества съдържат те. Така ще разберете и формата на всяка песен. Например песента „Изгрява слънцето“ е дадена в най-проста и достъпна форма. По-проста форма от нея няма. Тая песен може да бъде дадена в различни форми, но аз я дадох в най-достъпна форма. Тя започва с тона *си*, който означава приготвяне за някаква работа. Всеки тон е семе, което трябва да се посее, за да се прояви. И мисълта е семе, което трябва да се посади в съзнанието, да израсте и да прояви своите качества. Музиката е метод, чрез който нещата израстват. Наблюдавайте бързината, с която слънцето изгрява, и направете изчисление. Всяко живо нещо има пулс, ритъм. И слънцето като живо същество има свой ритъм. Той се забелязва в първия лъч на изгряващото слънце. Ако попаднете в ритъма на слънцето, ще изпитате голяма радост в душата си; съзнанието ви ще просветне. От *си* до *ре* в песента има малка терца, която внася разположение в човешкия дух. (Учителя пее „Изгрява слънцето“ на друга мелодия.) В тая мелодия няма динамика. Обаче формата, която ви дадох, е ценна в това отношение, че предизвиква събуждане на съзнанието. Пейте така, че сами да бъдете доволни. Дръжте в ума си мисълта да възприемете най-малкото нещо от слънцето. Не се лакомете за много. За вас е важно да получите нещо, колкото и да е малко то.

Започвате с тона *си*, после взимате *ре* два пъти. Второто *ре* произвежда движение. Важно е това, което приемате от песента, да го оформите в съзнанието си. Първата терца в тая песен представя перпендикуляр.

Като ученици вие пеете песента „Изгрява слънцето“ и намирате, че има смисъл да се пее за Слънцето. Как би я изпял българинът въвн от школата? Той никога не е мислил, че трябва да се пее на Слънцето. (Учителя пее втората част на песента „Сила жива“ на друга мелодия.) В думите „зум-ме-зум“ — „зум“ представя затворен интервал. Значи, песента започва със затворен интервал, който накрая се отваря. Всяко същество, от което искаш да вземеш нещо, е затворен интервал. Не е лошо това, но трябва да намериш начин как да използваш приетото. Ако имаш знание, което не можеш да употребиш, то е затворен интервал. Младият започва със затворен интервал и посажда семената. Старият започва с отворен интервал — дава плодове. Това, което младият посажда, старият го обработва. Младият започва със затворен интервал и свършва с отворен; старият започва с отворен интервал и свършва със затворен.

Като влизаш вкъщи и затваряш вратата, това означава затворен интервал; като излизаш навън, ти оставяш вратата отворена — това е отворен интервал. Старият влиза вътре и започва да учи. Младият излиза навън, отива на нивата и започва да сее. Той посажда затворените интервали в земята. За младия къщата е празна, а външният свят — пълен. За стария светът е празен, къщата — пълна. — Какво ще правя, като остарея? — Ще учиш философията на затворените интервали. Като млад, ще учиш философията на отворените интервали. Така ти излизаш от затвореното съзнание, от невежеството и придобиваш знание. Невежеството е затворен интервал. Ще правиш опити да го отвориш, докато се просветиш вътрешно.

Не можеш да пееш дадена песен — това е затворен интервал. Щом я научиш, това е отворен интервал. Човек се учи да мисли, да чувствава и да постъпва правилно. Това са отворени и затворени интервали. Отворените и затворените интервали на обикновен език означават влизане и излизане от живота. Човек първо влиза в живота, а после излиза.

Изпейте песента „Аз ще се подмладя“. Тя започва от *ла*. Старият пее, защото иска да се подмлади. Той изучава закона на затворените интервали. В миналото музиката е била затворена. Тя била достъпна за малцина. Днес е достояние на всички, които се стремят към нея. Сегашната музика се предава добре. Тя се ползува от методите на миналото плюс новото, което носи в себе си. Бъдещата музика ще използва сегашните методи плюс новото, което тя носи. Динамиката се предава лесно чрез музиката, но мъчно се предават нежните, фини чувства. Как ще предаваш музикално светлината? Да предаваш светлината чрез музика, това значи, да съчетаваш тоновете така, че да се произведе светлина. От съчетанието на няколко тона може да се образува и топлина, и динамика. Най-лесно се произвежда динамиката. Дойде ли до топлината и светлината, там музиката спира. В това направление музикантите има още много да учат. Първото условие за произвеждане тоновете на светлината и топлината е вдъхновението. Музикантът трябва да бъде вдъхновен и абсолютно здрав. Може ли да бъде певец оня, който страда от гърло? Може ли да бъде цигулар оня, който има счупена ръка?

Като изучавате музиката, вие дохождате до трептенията на тоновете. Всеки тон има определено число трептения, според ключа на гамата. Например *до* има определени трептения; *ре* също има определени трептения. Естественият, т.е. основният тон, от който започвате, има 256 трептения. Едната половина от тия

трептения са положителни, а другата — отрицателни. Едната половина представя планински върхове, а другата — долини, които могат да се обработват и превърнат в красиви плодни градини. Казваш: Сърцето ми трепти. — Голямо богатство се крие в трептенията на сърцето. Всяко трептение се състои от много точки, линии, плоскости, сфери. Всичко това трябва да се изучава. Казваш: Имам трепет, сърцето ми трепти. Това показва, че си в затворена стая, на тъмно. Трепетът ще те изведе вън, на светло, в широкия свят. Там ще видиш много неща: едни ще те задоволят, други няма да те задоволят. Ти искаш да задържиш в себе си това, което те задоволява. Следователно, като имаш трепет, ще излезеш вън, на светло; няма да седиш в тъмната стая като затворник. Докато седиш в тъмната стая, не можеш да изразиш своя трепет. Той подразбира вътрешен подтик. Човек иска да излезе от своето пасивно състояние, да стане активен. Седиш в стаята си отпаднал, остарял. Излез вън, в широкия Божествен свят, който носи благата на живота. Казваш: Не чувствавам никаква радост. — Затворен си в съзнанието си. — Какво да правя? — Моли се да дойде един ангел отвън, да снесе веригите на краката ти, да отвори вратата да излезеш вън. Така стана с апостол Петър. Ангел Господен влезе в тъмницата, свали оковите от краката му, отвори вратата и каза: „Излез вън и повече не се връщай.“

Какво дава музиката на човека? — Освобождаване. Чрез музиката човек естествено се освобождава от ограничителните условия на живота. Човек започва живота си с музика. Щом се роди, детето веднага заплаква. То възпроизвежда музикалния тон „уа-а“. Тоя тон е плод, който пада на земята. Когато берат черници, хората друсат дървото, под което има черга, в която падат плодовете. Като слезе от дървото, на

което е седяло, детето изпитва страх и започва да плаче. Съзнанието му се разтърсва и то започва да диша. Ако не се разтърси и не заплаче, детето не може да живее. Животът започва с първия тон „уа“, чрез който става дишането. Човек изучава музиката от началото на живота си до края. Някои деца започват живота с мажорна музика, а други — с миньорна. Добре е, че децата плачат. Ако не плачеха, по-лошо щеше да бъде за тях.

Сега, като говоря за музиката, нужно е разбиране. Само така музиката ще хвърли светлина в човешкото съзнание. Не само музиката, но и науката, и поезията, и изкуството разширяват съзнанието на човека и внасят в него повече светлина. Един ден аз се опитах да нотирам една песен и успях да я напиша. Около мене се събраха няколко ученици, които започнаха да пеят новата песен. Дадох нотите на един от учениците — техник, да ги препише. Той ги изгубил, но и песента забравил. Един ден, като работел около машината, едно от колелата го ударило в главата и силно я притиснало. В тоя момент песента изпъкнала в паметта му и той запял. Със запяване на песента колелото на машината спряло. Значи, песента го спасила от нещастие. Ако ме питате защо трябва да пеете, казвам: Пейте, за да спрете колелото на машината. Ако не пеете, колелото ще смачка главата ви. Ти се разгневиш, преживяваш някаква горчивина. Как ще си помогнеш? Запей една песен, която има сладки тонове, и горчивината ти ще се превърне в сладост.

Пейте тихо само за себе си. Ако си изпаднал в мрачно състояние, вземи един светъл тон. Светлината ще смени твоето мрачно състояние. В бъдеще музиката ще открие на хората какви сили произвеждат тоновете, за да могат съзнателно да се ползват от тях. Засега тя държи тия неща в тайна. Докато ви се открият тайните, пейте, както знаете. Когато майката

бие детето си, пак чуваме музика. Детето вдига ръката си и плаче — пази се от ударите на майка си. С вдигането на ръката си то пее песента „Изгрява слънцето“. Майката удря бързо, енергично и пее: „Сила жива, изворна течуща“. Като ви бият, пейте песента „Изгрява моето слънце, праща светлина, носи радост в моя живот“. — За кого изгрява слънцето? — За мене, за тебе и за безброй същества. Ако кажеш, че слънцето изгрява само за тебе, това е затворен ограничен интервал. Ако кажеш, че слънцето изгрява за всички, това е отворен интервал. Щом кажеш „аз“, това показва, че съзнанието ти е пробудено; ти си личност, която се разтоварва. Обаче всички те държат отговорен за това, което ти е дадено да носиш. И коня товарят, но не го държат отговорен за товара — друг го води.

Ти си натоварен с ценни писма, които трябва да занесеш на определено място. Питат те: Занесе ли писмата? Ти си отговорен за товара, който носиш. Пееш една песен — отговорен си вече. Трябва да я пееш хубаво. Ако не знаеш песента, не си отговорен. Дойде някой при тебе мрачен, недоволен, че няма пари. Ти знаеш да пееш. Ще му пееш, докато се развесели. Запей: „Аз знам, че твоята кесия е празна. Знаеш ли, че мога да я напълня? Щом напълня кесията ти, ще бъдеш радостен и весел. Ей, стани!“ — С какво ще се напълни кесията му? — Със злато. — Как? — Както пълните празната стомна с вода. Златото е като водата. Оня, който знае закона, лесно пълни стомната с вода. Който не знае, мъчно я пълни. Запушена стомна не се пълни. Отпушена стомна лесно се пълни.

Някой се оплаква, че няма хляб. — Колко пари трябва за един хляб? — Пет лева. Светът е пълен с пари: видими и невидими. Някога гледате към небето, нищо не виждате — никаква влага, никакво облаче. Небето е чисто, ясно. След малко небето се покрива с

облаци и се излива силен дъжд. Отде дойдоха облаците? Отде дойде влагата? — От пространството. Нямаш пари, чудиш се, отде да вземеш. Твоят приятел има пари в банката. Той изважда един чек, подписва го и веднага получава известна сума. Дава ти пари да си послужиш. Щом нямаш пари, обърни се към съществата от разумния свят. Те ще изпратят при тебе някой твой приятел да ти донесе един чек. Нищо друго не ти остава, освен да го осребриш. Твоят приятел е банката, която ти отпуска известна сума. Без чек нищо не можеш да направиш. Чекът осигурява човека и му дава разположение. Следователно доброто разположение, радостта не е нищо друго освен осигурен чек. Ако нямаш чек, радостта те напуска, доброто разположение се сменя с лошо.

Сега, каквото и да се говори на хората, те искат доказателства. Казвам: Още с изгряването на слънцето чековете на всички хора се подписват. Каква по-добра осигуровка очаквате? Щом залезе слънцето, подписването на чековете престава. Като изгрее слънцето, всички възможности се разкриват. Щом залезе, наставя почивка. Виждаш слънцето — обнадяваш се; виждаш звездите — обнадяваш се. Реката тече, вятърът духа, тревата никне, цветята цъфтят — ти се обнадяваш. Всичко в Природата подтиква човека, събужда неговото съзнание. Всичко, което става в Природата, е за добро. Не се страхувай от вятъра. И слаб да си, и болен да си, няма да се простудиш — по-здрав ще станеш. Слънцето, водата, въздухът укрепват здравето на човека.

Как ще изпеее песента за слънцето на български мотив? (Учителя изпя тая песен на нов, български мотив, с ново съдържание.) Пеем: „Мила мамо, моето слънце днес ще изгрее, светлина ще ми изпрати и радост в моя живот ще внесе. Тогава, мамо, аз ще се проявя, готов ще бъда за доброто в света: ще мисля

добре, ще чувствавам добре, ще постъпвам добре. Ти, мамо, ще имаш добър син. Мила мамо, моето слънце днес ще изгрее.“ Това е дървото, което ще даде плод. Много време трябва да мине, докато израсте. Понеже морето е развълнувано, не може лесно да се схване песента. Почвата, върху която ще се гради, трябва да се разкопае, да стигнем до канара. Само така ще имаме резултат. Не се гради върху пясък, нито при голям студ или при голяма горещина. Може да се гради при нормална, умерена топлина.

Защо не можахте да схванете цялата песен? — От страх и предпазливост, да не би да я усвоиме криво. — Като пее, човек трябва да бъде свободен. Страхът трябва да влезе в съгласие с разумността. Докато страхът взима участие в музиката, работата не може да върви. Той дава мнението си как да се пее, кога да се пее. Той казва: Не бързай толкова. Чакай да научиш песента добре, че тогава да пееш. Ако бързаш, ще се изложиш. — Ще пееш без страх, да схванеш първо основното, а после постепенно ще изправяш и добавяш. Ти не си фотография да схванеш всичко изведнъж. И фотографията не схваща всички неща изведнъж. Колкото и да е съвършена, тя не може да схване най-деликатните черти на лицето.

Като слушате различни певци, забелязвате, че всеки е внесъл нещо свое в песента. Каквото се вложи в тоновете, това съдържат. Независимо от своите собствени качества тонът приема нещо и отвън. Сегашната музика се нагласява според степента на човешкото съзнание. Както я разбира човек, така я проявява. Тя е нагодена според ума, сърцето, душата и духа на човека. Наблюдаваш изгрева на слънцето при ясно, чисто небе. Какъвто е денят, такъв ритъм приемаш от слънцето. Важно е да схванеш ритъма на изгряващото слънце такъв, какъвто е, а не в зависимост от деня. Прави опити в това направление. Ако първият опит

излезе несполучлив, не се отчайвай — направи сто опита, докато имаш резултат. Толстой е преписвал някои свои съчинения по три-четири пъти, докато ги хареса. Някой казва, че не обича да поправя работите си. Както ги напише първия път, така остават. Природата обича да коригира нещата. Докато не намери най-добрия метод, тя не туря подписа си. Чувствуващ, че някой тон не е правилен. Спри се на тоя тон, докато го изправиш. — Ще изгубя времето си. — Няма да изгубиш нищо. Ако изправиш тоя тон, повече ще спечелиш. — И без пеене може. — Не може без пеене. Истински човек е оня, който има по пет пръста на ръцете и на краката си; той има две очи, две уши, един нос, една уста. Когато предприеме една работа, всички негови удове — пръстите, очите, ушите, носът, устата, трябва да участвуват в работата. Когато умът мисли, всички удове трябва да вземат участие в мисълта. Когато умът мисли, сърцето, волята, душата и духът трябва да го подкрепват. Това е човекът. Ако мисли само главата без подкрепата на останалите удове, без участието на сърцето, душата и духа, това не е истински човек.

Мнозина казват: Главата да мисли. Това е нейна работа, не е наша. — Работата на главата е наша работа и нашата работа е нейна. Нашата работа е на Бога, но и Божията работа е наша. Бог иска и ние да се проявяваме като Него. Дай право на човека да се проявява свободно, но знай, че неговото проявяване е и твое. Отиваш при един майстор обучар. Не го коригирай, но гледай как работи. Той трябва да вземе мярка от твоя крак, а не да прилага готови мерки. Оня, Който е създал крака, е главният майстор. Обаче чиракът трябва да се съобразява с майстора. Ако правиш шапка на някого, ще се съобразяваш с главата му. Шапката е чиракът, главата е майсторът. Ние сме ученици и ще се ръководим от това, което майсторът

е направил. Една мисъл минава през главата ти. Ще я накараш да се нагоди на твоя ум, а не умът да се нагажда на мисълта. Значи, формата на мисълта трябва да се нагоди според ума, формата на чувството — според сърцето, а не обратно. Щом постъпваш така, ти си радостен, доволен. Нарушиш ли тоя закон, ти чувствуващ, че нещо не ти достига — между ума, сърцето и душата няма хармония. Пазете хармонията в себе си, да не се изопачите.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

4. Лекция от Учителя,

държана на 29 октомври 1943 г. в София — Изгрев.

ДОБРАТА ДУМА

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Тема за следния път: „Полза и вреда от яденето”

Новата култура се занимава с няколко важни неща: с хранене, дишане, гледане и слушане. Ако хората знаеха как да ядат, да дишат, да гледат и да слушат, животът им щеше да бъде съвсем друг от сегашния. Храненето оказва голямо влияние върху характера на човека. По характер някои хора са кисели. Това зависи от неправилното хранене. Те не правят избор в храните. Как ще докажете научно, че храненето е важен процес? За умрелия той процес не е важен. И на оня свят той се храни, но не както на земята. Колкото малко храна и да приема, все пак се храни. Той приема по-малко храна, отколкото на земята. Душата се нуждае от малко храна, но и за нея храната е съществено нещо. — Колко тежи една душа? — Колкото малко и да тежи, все има някаква тежест. С каква мярка мерите душата?

Някой се обидил и казва: Тежка дума ми казаха. — Колко тежи тая дума? Как я измери, че разбра колко е тежка? Каква дума ти казали? Нарекли те простак. Защо е тежка тая дума? — Защото трептенията ѝ са дисхармонични. Като знаеш това, никога не казвай на човека дума, която има дисхармонични трептения. Всяка дума, която искаш да кажеш на някого, първо опитай върху себе си. Ако ти се отрази добре, кажи я на някого. Ако не ти се отрази добре, въздържай се от нея. Не си служи с думи, на които не си опитал действието върху себе си. Колкото и да те наричат простак, ако не обичаш тая дума, не я

казвай на другите. Под „прост човек“ в материален смисъл на думата разбирам бедна, суха почва, на която нищо не расте. За да даде нещо, тя трябва да се натори. Каквото и да сееш на тая почва, трудът и средствата ще отидат напразно — тя нищо не ражда. Като обработваш и ториш почвата, тя ще забогатее. Следователно, ако простият човек работи върху себе си, ще забогатее и ще се облагороди. Накарайте едно просто дете да сади боб, грах, леща да видите каква промяна ще стане с него. Ако искате да подобрите състоянието на стомаха му, нека сади ряпа; ако искате да се усили зрението му, нека сади леща; ако искате да придобие хубав цвят на лицето си, нека сади грах. Това е психологически вярно, обаче резултатът е много бавен. Трябва да минат десет поколения, за да видите ползата от вашия труд.

Сега, какво ще кажете, ако ви задам въпроса: В какво вярвате най-много? Трябва да помислите, за да отговорите на тоя въпрос. Коя дума в българския език обичате най-много? И на тоя въпрос не можете да отговорите веднага. Някои неща се разбират лесно. Например лесно се разбира кое ядене е добро. Обаче не е лесно да разбереш как трябва да живееш добре. Добрият живот се разбира от доброто ядене. Достатъчно е да те нахранят добре, за да кажеш, че тия хора са добри и живеят добре. Кое ви кара да обичате плодовете? Виждаш една хубава круша и веднага я обикваш. Тя не знае да говори, не може да ти каже една сладка дума. Защо я обичаш? Важно е да си отговорите кое ви е свързало с плодовете. Често педагозите си служат с такива възпитателни средства, които, вместо да действуват добре, се отразяват вредно върху нервната система. Като им говорят много, децата стават нервни, раздразнителни, неспокойни. Те се дърпат за косите, бият се. Как трябва да постъпват педагозите с нервните деца? Те трябва да използват

плодовете, техните цветове и форми. При това трябва да препоръчват на всяко дете да яде такива плодове, които обича. Същевременно и правилните геометрични форми действуват възпитателно върху децата.

Коя е най-късата линия в геометрията? — Правата линия. — Коя е най-дългата? — Кривата линия. Питам: Кое наричаме право? — Най-късото нещо. — Кое наричаме криво? — Най-дългото нещо. — Кой човек е крив? — Който няма край. Той се движи по кривата линия. Ако вземе пари на заем, не може скоро да ги плати. Той се върти по кривата линия и не може да спре. Трябва да мине много време, да попадне на фокус, двамата да се срещнат. Тогава той може да плати дълга си. Правият още с излизането си спира оня, който му дължи, и понеже друг начин няма, веднага получава парите си. Правият не се отбива от пътя си, затова той веднага плаща дълговете си и другите веднага изплащат своите дългове към него. Ако не е казал на някого една сладка дума, ще му я каже. Вие мислите, че е проста работа да се занимавате с такива неща. Велико нещо е да кажеш една сладка дума на някого! Докато се занимавате с големи неща, малките работи ще се изплъзват пред вас. Занимавайте се с тоновете. Добре е да научите как звучи първият тон на живота.

Научихте ли по една песен, която ви бях дал като задача? Пеенето е подобно на яденето. Ще ви дам да ядете нещо и ще наблюдавам как ядете, без да ви кажа дума. Който яде правилно и с любов, предизвиква желание и в другите да ядат. Ето защо, когато сте болни и неразположени, наблюдавайте как ядат здрави хора. Те ще събудят у вас желание да ядете и ще ядете с разположение. Така ще се отвлече вниманието ви и неразположението ще изчезне. Казвате: Смешно е да гледате как ядат хората. — Това е неразбиране. Да се храниш правилно — това е музика. Зъбите,

които дъвчат храната, представят струните на арфата. Приятно е да слушаш тая музика. Приятно е да слушаш звучните акорди на арфата. Някои са новаци, не знаят да свирят още на арфа. Те не са научили изкуството да дъвчат храната си. Обаче много хора дъвчат храната си добре. Приятно е да гледаш как се хранят! Те предават от своята енергия на оня, който ги гледа. Който яде сладко, плаща, т.е. дава нещо от себе си.

И тъй, ако искате да бъдете здрави, наблюдавайте как се храни здравият човек; обикаляйте плодните дървета да видите как растат, цъфтят и зреят. Това действа здравословно върху човешкия организъм. Възпитавайте десетки поколения в това направление. Само така ще имате резултат. В плодовете е написана историята на тяхното развитие. Голямо знание ще придобиете, ако можете да четете. Изучавайте зелето да видите какво се крие в него. Ако искаш да знаеш как е направена земята, питай зелето. Листата на зелката са подобни на земните пластове. Значи, зелката представя геологичните епохи, през които е минала земята в своето развитие. Който знае какво представя зелето, по него може да изучава геологията. — Вярно ли е това? — По светлината, която излиза от моя ум, ще разберете, вярно ли е, или не. Когато говориш верни и истинни неща, от ума ти излиза светлина. Да говориш истината — това значи да излиза от главата ти светлина, а думите ти да бъдат сладки. Ако не говориш истината, ти живееш в тъмнина. Всяка дума, която излиза от устата ти, е горчива.

Какво носи истината? — Светлина и сладчина. — Лъжата? — Тъмнина и горчеивина, т.е. отрова. Ако искаш да кажеш на приятеля си истината, дай му една хубава ябълка, круша или чепка грозде. Истината се крие в красивия плод. Дай на приятеля си нещо, което няма никакъв недостатък. Трябва ли след това

да го убеждаваш, че си му дал нещо хубаво? Дрехата, която майсторът шивач ушива, е безупречна. Тя говори сама за себе си. Така говори и истината. Тя не се нуждае от доказване. Давай най-хубавото от себе си, за да задържиш приятелството си с даден човек. Хубава къща се съгражда от добър материал. На хубава хартия се пише добре. Ако хартията е лоша, мастилото се разлива по нея и писмото излиза нечисто. С хубаво перо добре се пише. Лошото перо драще, къса хартията. Перото е човешкият език, който или драще по хартията, или гладко върви и пише красиви, светли мисли.

Мнозина казват: В какво се заключава благо на живота? Отговорът е прост: В самия живот. Той е орган с много струни. Колкото повече струни засягаш и колкото повече съчетания правиш между тоновете, толкова по-приятен става животът. Много неща занимават човешкия ум, не само едно нещо. В това отношение животът е богат и външно, и вътрешно. Обаче само някои неща влизат в съзнанието; останалите потъват дълбоко в подсъзнанието, дето очакват своето време да излезат на повърхността на съзнанието. Ако отнемете на човека ония неща, които седят на повърхността на неговото съзнание, той ще изпадне в лишения. Страшно е да отнемете светлината на човека. Без нея той не може да съществува. Тя внася живот в него. Някой приема червения цвят на светлината, друг — зеления, синия и т.н. Светлината гради, тя е творческа сила. Хората приемат светлината от слънцето, но и те изпускат светлина. Един за друг те служат за приемници на светлината. Всеки човек е запалена свещ. Следователно човек е приятен за своя ближен дотолкова, доколкото му дава светлина. Ти обичаш един човек дотолкова, доколкото той ти дава светлина. Щом се прекъсне светлината му, ти преставаш да го обичаш. Докато имат светлина, хората си услужват взаимно.

Кое ни заставя да носим перото си в десния или в левия джоб? Перото не е голямо, мълчи си, но с него можеш да напишеш нещо ценно, за което хората да те обикнат. Перото не е голямо, но помага на човека да направи нещо хубаво. То не иска нищо за себе си. Напише нещо и си мълчи. Ти носиш славата вместо него. Имаш една цигулка, носиш я и тя си мълчи. Щом я вземеш в ръката си и засвириш, тя може да ти направи такова добро, каквото никой друг не ти е правил. Тя ще те запознае с най-видните хора в света. Когато свири, цигуларят се разговаря с цигулката си. Хората слушат тоя разговор и се поучават от него. Цигуларят декламира с цигулката си нещо от Бах, Бетовен, Моцарт и всички слушат и се възхищават. Това значи да бъдеш цигулар. Цигуларят обича цигулката си, но и тя го обича. Често хората се питат един друг: Обичаш ли ме? Колко ме обичаш? Майката пита детето си обича ли я и колко я обича. То разтваря постепенно ръцете си, докато стигне ъгъл 180°. Значи, и любовта има степени.

Какво е осмицата? Де е мястото ѝ на човешкото лице? На очите. Чрез осмицата ще гледаш, чрез девтката ще мислиш. От четворката ще направиш стол, на който ще седат твоите приятели. Ако столът има два крака, ще бъде неустойчив; той трябва да има четири крака, за да бъде устойчив. Защо пишем четворката във форма на стол, обърнат с краката нагоре? Ще кажете, че това е дребна работа, не се занимавате с нея. — С какво се занимавате? Вие се интересувате от великите работи, а не от малките. Въпреки това Природата е направила очите малки, а не големи. Те не са големи като прозорци, но много виждат. Малки прозорци, но всичко се вижда през тях. Малките органи, които извършват големи работи, са по-полезни от великите работи, които ви занимават. Следователно за предпочитане е да имаш здрави и силни очи, отколкото да бъдеш красив. За предпочи-

тане е да имаш добре развити уши, отколкото да бъдеш красив. За предпочитане е да имаш здрава уста, отколкото да бъдеш красив. Според мене красив е оня, който има здрави очи, уши и уста. Очите са свързани с човешкия мозък, ушите са свързани със сърцето, със симпатичната нервна система, а устата — със стомаха и черния дроб. Задача на устата е да възпитава черния дроб. Не може ли да го възпита, човек е изложен на различни болести. Всяка лоша дума се отразява вредно върху черния дроб. Хигиената забранява на човека да си служи с отрицателни, дисхармонични думи. Върви ли против хигиената, човек разстройва черния си дроб. Щом се разстрои черният дроб, разстройва се и нервната система, както и храносмилането. Изобщо лошите думи се отразяват зле върху здравето. Ако искате да бъдете здрави, служете си с добри, положителни думи.

Като ученици вие трябва да правите наблюдения върху себе си, да изучавате удовете си. От себе си ще познавате и другите хора. Вижте какъв е показалецът на честния човек. Той е много добре оформен и се отличава от показалеца на нечестния. В справедливия човек средният пръст има красива форма. Природата поставя добродетелите на видно място, всички да ги виждат и да се ползват от тях. Приятно е да видиш един красив, добре оформен пръст. Когато ученикът иска да покаже, че знае урока си, вдига двата пръста — показалеца и средния пръст. С това той иска да каже: Аз съм честен и справедлив, имайте доверие в мене. Ученикът не знае това, но подсъзнателно го върши. Учителят погледне ученика, който вдига ръка, и му казва: Драганчо, кажи от какво произлиза думата даскал. — От дъска, господин учителю. В думата даскал буквата „к“ не е на място. Тя е неустойчива, представя лодка, която потъва . Двете наклонени линии в буквата са платна на лодката. Буквата „К“ е от друг произход, няма отношение към земята, затова тая лодка не може да работи на физическия свят.

И тъй, ако искате да бъдете здрави, с добро разположение на ума и на сърцето, трябва да се занимавате с плодни дървета, с посаждането и отглеждането им. Ако обичате някой плод, посадвайте семето или костилката му. Като ядете плодове или друга храна, спазвайте правилото никога да не си дояждате или никога да не преяждате. Това се отразява здравословно върху човека. Ако искаш да живееш повече време на земята, не си дояждай. Нека остане в тебе желанието още да хапнеш. Ако всякога си дояждаш или преяждаш, ти скъсяваш живота си. Не казвай, че не искаш да ядеш. С това ти сам си пакостиш. Нека остане в тебе желанието да си хапнеш още, но не задоволявай желанието си напълно. Здравето зависи от правилното хранене. Някои майки грешат, като карат децата си да ядат по три-четири пъти на ден. Така децата заболяват и стават лениви. Да преяждаш — това е крайност; да гладуваш — това е друга крайност. Като знаят това, родителите и учителите трябва да обръщат внимание върху храненето на децата, за да продължат живота им и да ги направят дееспособни.

Казвам: Какъвто е законът за физичното хранене, такъв е законът за умственото и сърдечното хранене. Никога не пресищайте ума си с излишни мисли. Никога не пресищайте сърцето си с излишни чувства. Умът и сърцето всякога трябва да остават поне малко гладни, да не си дояждат, нито да преяждат. Дали си цар, патриарх или владика, не е важно. Животът се определя от храненето, а не от положението, което заемаш. Ако си цар и не знаеш как да се храниш, ще станеш прост човек; ако си овчар и знаеш как да се храниш, ще станеш цар. Чета поезията на някой поет, виждам колко пресилени неща има в нея — преял е тоя поет. Думите не отговарят на съдържанието. Представете си, че ви дам задача да напишете едно стихотворение или една книга, в които да турите думите

„сладко“ и „горчиво“. Колко пъти трябва да напишете тия думи и на какво място, за да не изпитате нито прекалена сладчина, нито прекалена горчивина? Ще кажете, че не знаете по колко пъти трябва да употребите тия думи. Питам: По колко пъти на ден трябва да ви казват горчиви думи и по колко пъти на ден — сладки думи? Като дойде до горчивото, ще кажете, че искате да ви казват само по една горчива дума на година. — По колко сладки думи? — Всеки ден по една сладка дума. — Значи, горчивите думи се намират в отношение 1:365, а сладките — 365:365. Това не е правилно. Искате да ви дават всеки ден по един сладък плод, а само един гнил плод годишно.

Какво се иска от хората? — Права мисъл, право разсъждение. То прави човека здрав. Новото, което иде, носи правата мисъл. Оставете настрана кой какво ви казал и как ви погледнал. Новото носи друго нещо. Новото обръща внимание на това, как ви гледа Слънцето, как ви гледат цветята и плодните дървета. Всеки цвят е усмивка. Всеки скъпоценен камък е усмивка. Той разлага светлината и ви се усмихва. Радвайте се на тая усмивка.

Яж и не преяждай. Гледай и не преяждай. Слушай и не преяждай. Винаги замествай грозното с красиво. Никога не оставяй грозното да взима надмощие над красивото. Ако съм ученик и ми дадат да пиша думата „лош“, ще я напиша само веднъж. След това ще изхвърля буквата „л“ и ще пиша само „ош“.

Дават ви една песен за доброто и лошото. В песента се казва, че те са двама приятели, които учат човека на нещо. Лошото запознава човека с нощта, а доброто — с деня. С лошия човек ходиш вечер да не виждаш грозотата му, но да слушаш сладкия му говор. Лошият е грозен, но сладко говори. Лошият обича да мушка; ту ума мушне, ту сърцето мушне. Така човек се учи да мисли и чувства правилно. С добрия човек ходиш през деня да виждаш красотата му.

Опитайте се да съставите една песен за добрия и лошия Стоян, които се сдружили. На български има една песен: „Стоян си мами думаше.“ Майката отговаря: „Стояне, синко, Стояне.“ Ние казваме „син“; същата дума на английски език означава грях, престъпление. Ето защо, когато англичанинът иска да изправи грешките си, трябва да дойде в България. Тя е баня, в която той може да се пречисти.

Изпейте песента „Аз ще се подмладя.“

Какъв е ритъмът на доброто и на лошото? Ритъмът на доброто е особен и внася в човека устойчивост. Когато се качваш на една канара, изпитваш известна приятност, усещаш, че си стъпил на нещо устойчиво и здраво. Така чувства човек, когато работи с доброто. Стъпиш ли на глинеста или на песъчлива почва, ти усещаш, че основата ти е неустойчива. Такова нещо е лошото в живота.

Какво изпитвате, като пеете песента „Аз ще се подмладя“? Подмладяването е плод. Той може да бъде зелен, а може да бъде и зрял. Ако песента започва от сол, плодът е зрял и ароматен.

Учителя пее: „Успокой се ти, който се смущаваш в живота. Мисли добре, постъпвай добре, за да ти бъде добре. Това изисква животът. Помни, че си дошъл на земята да учиш, човек да станеш. Добре да мислиш, добре да любиш и добре да обичаш.“

Казвате: Това е невъзможно. — Ние пеем за невъзможните неща, за да станат възможни.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

5. Лекция от Учителя,

държана на 5 ноември 1943 г. в София — Изгрев.

ЗАКОН НА ХАРМОНИЯТА

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Коя е най-важната мисъл от миналата лекция?

Кое е най-важното в цветето? — Краската и уханието, което излиза от него. Краската е за човешките очи, а уханието — за пчелите. Кое е най-важно за човека? — Да има любов към Бога. Какво означават думите „любов към Бога”? Какво значи да пееш хубаво? Как се пее? Ако не знаеш, не говори. Изобщо никога не говори за неща, които не знаеш. Казваш, че не знаеш какво нещо е пеенето, но всъщност си въобразяваш, че знаеш. Знанието е едно, въображението е друго, а мисълта — трето нещо. Мисълта върви по законите на хармонията. Както са наредени тоновете в музиката, така са наредени и мислите. И в мисълта има ключове и гами, както в музиката. За да разберем как се движи мисълта, трябва да изучаваме музиката. Тя може да въздействува на мисълта. И чувствата вървят по линията на музиката. Както има прими в музиката, така съществуват прими в мислите и в чувствата. Има чувства секунда, терца, кварта, квинта.

Казано е: „Да възлюбим Господа!“ Любовта не е нищо друго, освен висша музика. За тая любов още не се е говорило. Как бихте изпели една песен по ключа на любовта? Ще кажете, че това е лесна работа, познавате любовта, умирали сте от любов. Това, което причинява смърт, не е любов. Да живееш от подтика на любовта, разбирам; да умираш от любов, не разбирам. Човек умира от безлюбие, а се ражда от любов. Ако не е роден както трябва, скоро умира. Който

умира, не е засегнат от любовта. Той не може да живее дълго време, защото само сянката му е дошла на земята. — Защо хората не разбират любовта? Защо не могат да я приложат? — Защото тя има много високи тонове; тя отговаря на най-високия сопран. За да бъде понятна на хората, тонът на любовта трябва да претърпи най-малко три пречупвания. Когато слезе на четвъртата октава, тогава хората започват да разбират любовта. Докато любовта не те е посетила, ти мислиш, че можеш да свършиш много неща. Щом дойде любовта, виждаш, че можеш да направиш само едно нещо. — Защо? — Защото имаш само една опорна точка с нея. Въпреки това ти не можеш да се откажеш от любовта. Това, дето хората казват, че се отричат от любовта, е заблуждение. Те отиват на работа, защото любовта ги праща, но не се отказват от нея. Който се връща у дома си, той изучава любовта. Така той принася жертва на любовта.

Какво представлява любовта? Ако искате да знаете какво нещо е любовта, посейте една семка и наблюдавайте как расте. И птичката, като яде череши, пуца костилките им на земята и без да иска, ги посажда. Така тя изучава любовта. Свинете, като ровят по земята, помагат за посаждането на семената. Направете опит да видите колко семки и костилки ще съберете в продължение на един месец. След това излезте някъде на открито и ги посадете да видите какъв резултат ще имате. Там, дето хората садят и отглеждат плодни дървета, по-малко боледуват от ония, които не се занимават с това. И болен да си, ако обичаш цветята, по-скоро ще оздравееш. Цветята регулират нервната система. Добре е нервният човек да полива червени цветя и да ги мирише. Забелязано е, че музикантите, които обичат цветя, свирят по-добре от ония, които не ги обичат. Мога да определя на всеки музикант какви цветя да отглежда. Това помага и за физи-

ческото им развитие. И тоновете имат свои цветове. Тонът *до* има един цвят, *ре* — друг цвят. Колкото по-чист е тонът, толкова по-ясен е неговият цвят. Чистотата на тона се познава по яснотата на цвета.

Сега, това е теоретично знание, което може да е така, може и да не е така. Всяко нещо, за което можем да говорим, е реално и съществено, но малцина го разбират и възприемат. Не може да говориш за това, което не съществува. Обаче никой не може да си представи реалността такава, каквата е всъщност. За ония неща, които не могат да си представят, хората казват: Това са въздушни кули. — Не може ли да градят къщи във въздуха? Цепелинът, самолетът не са ли въздушни къщи? Как ще мислиш за неща, които не са реални? Казваш, че омразата не съществува. Тя не съществува като материален обект, невидима е, но последствията ѝ се виждат. И гневът не се вижда, но знаеш какво е гняв и защо се гневиш. Ти се гневиш на приятеля си, че иска да ти представи любовта такава, каквата той я разбира. Някой напише едно писмо с много грешки, но иска да те убеди, че писмото е написано според правилата на граматиката, и ти се гневиш. В английски език никога не отделят личното местоимение от глагола. То стои пред него. Например англичанинът казва: Аз говоря. Личните чувства в него са силно развити. Българинът може да си служи с глагола и без местоимението. По окончанието на спрегнатия глагол се познава за кое лице се говори. Той казва: Говоря. И руснакът казва: Говорю. Така е във всички славянски езици. Ако някой българин си служи всякога с личното местоимение пред глагола, той е от английски произход. Това е пътят, по който се развива езикът.

Кой е основният тон на речта? — Съюзът. Лекарите са доказали това при случаи на мозъчни заболявания. Болният загубва говора си, като първо изчез-

ват от речта му съществителните имена, после местоименията, прилагателните, глаголите и най-после съюзите. Щом започне да се възстановява говорът, болният си служи с думите по обратен път: първо употребява съюзите, после глаголите, прилагателните, местоименията, най-после съществителните имена. Например той не казва брадва, но това, с което сечеш дърва; той не казва кон, но това, което се ези; не казва храна, но това, което се яде. Центърът на речта, който се намира в задната част на главата, е свързан с очите. Хора с изпъкнали очи обичат да говорят много. Когато дойде лятото, няма мълчание вече, всички говорят. Ония, на които очите са вдлъбнати, не говорят много — центърът на речта в тях не е развит. На главата и на лицето на човека има около 180 — 200 центъра, които отговарят на известни дарби и способности. Достатъчно е да видиш, че центърът на музиката в някой човек е добре развит, за да кажеш за него, че е музикален. Милосърдието, любовта също имат свои центрове в човешкия мозък.

И тъй, мислите и чувствата на любовта оставят отпечатък върху лицето. Ще дойде някой да говори за себе си, че има любов, че ме обича. Това не е любов. Той не знае какво представя любовта. Той знае само теорията, но любовта не е теория. Тя е нещо реално. Както музикантът знае да пее и да свири, така и човекът на любовта трябва да знае какво нещо е любов. Какво знае човек за храненето? Той знае само това, което е ял и пил. Не можеш да говориш на човека за онова, което не си опитал. Какво ще ми говориш за ябълката, ако не си я опитал? Ябълката има своя форма, цвят и аромат, по които се отличава от крушата. Каквато е формата на дървото, такава е формата и на плода. Ако ябълката има кръгла форма, и дървото има същата форма. Ако ябълката е продълговата, и дърво-

то има същата форма. Значи, каквато е формата на плода, такава е и на дървото. И обратно: каквато е формата на дървото, такава е и на плода.

Помнете: всичко, което човек мисли, чувства и желае, се отпечатва на лицето му. Искаш да имаш красиво лице. И това може, но трябва да разбираш законите на ума и на сърцето — да мислиш и да чувствуваш правилно. Ако лицето постепенно побледнява, очите хлътват, устните почерняват, носът изтънява, това показва, че мислите и чувствата на човека се изопачават. Казваш: Мразя тоя човек. — Ако мразиш, ще изкривиш лицето си, ще разстроиш стомаха си. Не може съвсем без омраза и гняв, но с мярка. Като мразиш и като се гневиш, трябва да знаеш колко да мразиш и колко да се гневиш. Така е и в музиката. Ако повишиш един тон повече, отколкото трябва, ще се чуе крясък, писък. В тоя тон няма музикалност. Казват за Шаляпин, че гласът му бил толкова силен, че изгасвал лампите. Какви били лампите? Според мене те били газени. Електрическите лампи не изгасват от силно пеене или свирене. Напротив, музиката усилва електрическата светлина. Мажорните гами са свързани с електричеството, а миньорните — с магнетизма. От гледището на психичната хигиена препоръчвам ви да се занимавате с музика. Така се пести време и енергия. Вчера дойде една сестра при мене, оплаква се, че ударила коляното си. Вместо да ѝ препоръчвам метод за лекуване, посвирих ѝ малко с цигулката. Като послуша музика, силната болка изчезна. Следователно, ако те боли глава, пей. В бъдеще лекарите ще лекуват с музика и песен. Вместо да препоръчват лекарства на болния, те ще му пеят и свирят. Вие се смеете на това, но хората не подозират колко са смешни и изопачени без музика. Музиката е нужна на съвременния човек: музика в обходата, в движенията, в чувствата, в мислите и в постъпките.

И тъй, изучавайте музиката, защото в нея са застъпени законите, по които се развива човешкият живот. Както тоновете имат определени трептения, така и всеки нерв има определени трептения. Колкото по-добре са развити белите мозъчни нишки, толкова по-добре е развито съзнанието. В животните тия нишки не са развити, затова няма музика в тях. Висшата или възходящата музика се проявява чрез ума, а нисшата, или низходящата чрез — сърцето. Музика има и в говора. Като си радостен, говорът е възходящ, като си скърбен — низходящ. И в буквите има музика: гласните букви представят *dur*, т.е. мажорни тонове, а съгласните *moll* — миньорни. В еврейски език има 22 съгласни букви, а гласните се подразбират. Значи, тук съществуват само *moll* — миньорните тонове, а *dur* — мажорните, се подразбират. В човешката музика има паузи от различна трайност — цяла, половина, четвъртина, осмина и др. В природата обаче никакви паузи не съществуват. Какво е паузата? — Препятствие, което съществува между човека и тона. То пречи да се чуе тонът ясно.

Какво представят още *dur* и *moll*? Здравето е *dur*, а болестта — *moll*. Под *dur* разбираме здраво, твърдо състояние; под *moll* разбираме нещо меко. Ако знаеш да пееш добре, болестта ти се смекчава. Който не знае да пее както трябва, налагат го миньорните гами — различни болести, и той вика музикално „Оле-ле, оле-ле!“ На български думата „оле“ означава воля. Наистина, за да се научиш да пееш добре, воля се иска. „Оле“ означава, че се излива нещо върху човека. Защо се излива, не знаеш. Природата глобява всеки, който не пее. Ако те боли корем, това показва, че не си пял хубаво; ако те боли глава, не мислиш правилно; ако те боли сърце, не чувствуваш музикално. Това може да се провери. Изпей една песен хубаво, веднага болката ти ще изчезне. Всички болести се дължат на из-

вестна дисхармония в организма. Щом се възстанови хармонията, болестите изчезват.

Казвате: Човек трябва да бъде благороден. В какво се заключава благородството? Де се проявява то? — В три свята: в материалния свят — от рамото до лакета, в духовния свят — от лакета до китката, а в Божествения — от китката до края на пръстите. Това са трите ключа на благородството в човека. Същото деление има и в крака. Божественият свят се проявява от стъпалото до глезена, духовният свят — от глезена до коляното, а материалният — от коляното до таза. И пръстите са построени по същия закон: крайната става на пръста е за Божествения свят, средната става е за духовния свят, а ставата до китката — за материалния. Следователно, ако хванеш крайната става на пръста, ти се занимаваш с Божествената музика; ако хванеш средната става, занимаваш се с духовната музика и най-последно, ако хванеш ставата в основата на пръста, занимаваш се с материалната музика. Хванеш ли показалеца, ти се занимаваш с човешката личност. Тоя пръст съдържа историята на човешкото развитие.

И тъй, не мислете, че пръстите не съдържат нищо. Те носят наука в себе си. На кожата са начертани линии, по които се чете животът на човека. Вгледайте се и ще видите какви геометрични форми има на кожата: триъгълници, четириъгълници, петъгълници и др. Гледате пръстите си и казвате: Красиви са човешките пръсти. Важно е в какво се крие тяхната красота. Ако искате да знаете дали известен човек е музикален, вижте какъв е третият му пръст, неправилно наречен безимен. Той е пръст на музиката, т.е. на хармонията. Всеки пръст изпълнява специфична служба. Палецът е пръст на Божествения свят. Той започва на всички пръсти. Показалецът е на Юпитер. Той съди всеки, който не постъпва благородно. Сред-

ният пръст е на Сатурн. Той съди всеки, който не постъпва справедливо. Четвъртият пръст — музикалният, е на Слънцето. Той само дава, без да съди. Ония хора, на които тоя пръст е добре развит, имат отличен характер. От тоя пръст зависи обходата на човека. Ще кажете, че това е теория. Наблюдавайте пръстите им и вижте как се проявяват. Човек с добра обхода има добре оформена глава. Който няма добра обхода, нито главата му е добре оформена, нито пръстът на хармонията е добре развит.

Изучавайте главите си. Вашите глави още не са идеални. Тук-там има нещо за изправяне. В някои от вас центърът на времето е слабо развит. Човек, в когото тоя център е силно развит, може на всяко време да определи колко е часът. От сън да го събудите, той ще каже колко е часът. Като слуша някой да свири, той може да определи дали издържа такта, или прибързва. Не само това, но определя точно дали с $1/16$, или с $1/32$ нота е прибързал или забавил. Истинският музикант не позволява да се отнеме нито едно трептение на тона. Казвате, че тонът може да се повиши или понижи. Според мене тонът не се повишава и понижава, но придобива повече мекота и светлина. Когато придобива повече светлина, тонът се повишава; когато придобива повече мекота, той се понижава. Всеки тон сам по себе си представя нещо цяло.

Сега, аз не искам да внасям раздвояване в ума ви. Не искам да кажа, че полутоновете не съществуват. Например вие взимате ябълка и я делите на две половинки; двете половинки делите на още по две — стават четири части. Раздвоена ли е ябълката? — Тя е разделена на четири части. Всяка отделна част представя нещо цяло, със същите свойства на цялата ябълка. Като разглеждате портокала, виждате, че природата го е разделила на няколко свършено независими части, които заедно съставят една единица. Каква е

разликата между частите и цялото? — Цялото е всякога по-голямо от частта; частта може да бъде равна на цялото, но в повечето случаи е по-малка от единицата. Следователно миньорната гама е част от цялото. — Защо? — Защото е съставена от множеството и слиза надолу. Цялото нито слиза, нито се качва. Само частта може да слезе и да се качи. Закон е: Частите слизат и се качват, но цялото никога не се качва, нито слиза. Въз основа на този закон ще дойде ден, когато клетките на главата ще слезат в краката, а клетките на краката ще се качат в главата. Това може да стане след хиляди години — не е важно. В природата съществува абсолютно равенство. Най-високостоящата клетка може да заеме най-ниска служба. И обратно: най-нискостоящата клетка може да заеме най-висока служба. В природата всяка работа е важна. Стомахът, който се занимава с долни работи, пръв опитва благата на живота. Доста време трябва да мине, докато мозъкът опита нещо от тия блага.

Мнозина питат: Защо много недостойни хора първи опитват благата на живота и при това в такова голямо изобилие? — Те са в стомаха на природата. — Защо не дадат и на нас от тия блага? — Не се стремете да слезете до тях. Не се съблазнявайте, че някои хора благуват. Те работят в стомаха. Като обработят храната, пращат я в дробовете, а оттам в главата. Вашата храна е по-фина, ще чакате да ви я приготвят. Ти искаш да те почитат хората. Докато си здрав, лекарят няма отношение към тебе. Щом се разболееш, той дойде в дома ти, пипне пулса, прегледа очите и езика и ти предпише някакво лекарство. Ето, той те уважава, занимава се с тебе, но по-добре е да бъдеш здрав, да не се интересува от тебе. Оплакваш се, че сърцето ти не бие правилно. Кой е здравословният пулс? — В който има музика и ритъм. Ако е лишен от здравия ритъм, той не е правилен. Сърцата на всички хора са

свързани с общия пулс на Космоса, т.е. с космичното сърце. В тоя смисъл един ритъм съществува в природата. Когато не живеем добре, тоя ритъм се прекъсва. Щом умре човек, ритъмът на неговото физично сърце спира. За да не става прекъсване в ритъма на вашето сърце, пазете хармонията между мислите и чувствата си. Ето защо, когато сърцето ви бие неправилно, не се страхувайте, но възстановете хармонията между мислите и чувствата си.

Една от причините за дисхармонията в човешкия живот е недоволството. Бъдете доволни от това, което имате. Казвам: Бъди доволен от това, което имаш. Ако не го оценяваш, и него ще изгубиш. — Да имам пари. — Какво ще направиш с тях? — Ще съградиш една къща, ще я даваш под наем и постоянно ще имаш неприятности, че наемателите не плащат. Ще се оплакваш, че тоя или оня те обрал. — Откажи се от богатството, което могат да оберат. Външното богатство е дадено за услуга на човека.

Ще ви разкажа един случай от живота. Доколко е верен, не зная, така ми го разказаха. Един пазарен ден се срещнали две жени: жена на професор и селянка от шопските села. Професорката била облечена с хубаво, скъпо кожено палто. Селянката харесала палтото и попитала професорката: Колко струва палтото ти? — Осемдесет хиляди лева. — Можеш ли да ми кажеш отде го купи и ако обичаш да ме заведеш в магазина. Много ми харесва това палто и аз искам да си купя същото. Професорката се изненадала от желанието на селянката, но решила да ѝ услужи. Селянката купила същото палто. Платила 80 000 лв. на търговеца и от благодарност дала хиляда лева и на професорката за услугата, която ѝ направила. После тя запитала госпожата: Госпожо, какъв е мъжът ти? — Професор. — А твоят? — Талигар.

Сега вие се смеете как може талигар да купи толкова скъпо палто! Тая селянка има вкус, обича хубавото. Безименният пръст е добре развит у нея и тя е готова да жертвува всичко за красивото. Тя дава 80 000 лв. за палтото и хиляда лева на жената на професора за услугата, която ѝ направила. Тя казва: Всяка услуга трябва да се плаща! Казвате: Талигарка да носи кожено палто! — Оставете това настрана. Мъжът ѝ е професор по талигите. Американците обичат да се шегуват. Някой казва: Аз съм професор по християнството. Това значи: изповядвам християнството. В България под „професор“ се разбира нещо специално. Българинът бодее вола с остен и казва: Ди-и, ди-и! В Америка „ди-и, ди-и“ е титла на всеки, който е свършил по богословие. Ако на българина кажеш „ди-и, ди-и“, ще се докачи и ще отговори: Вол ли съм, че ми казваш така? Това е неразбиране на нещата. Ако на американеца кажеш „ди-и, ди-и“, ще се зарадва — даваш му титла „доктор по богословие“. Една и съща сричка произвежда два различни резултата — това зависи от смисъла, който се влага в нея.

Един прочут художник търсил жив модел, който да представя бедността. Той искал да нарисува бедността така, че който погледне картината, да има ясна представа за нея. След дълго търсене художникът срещнал едно бедно момче, окъсано, гологлаво, босо, което му вдъхнало симпатия и разположение. Нещо хубаво лъхало от него. Той спрял момчето и му казал: Моля те да дойдеш в моя дом, искам да те рисувам. — Как ще дойда в тоя вид? Не виждаш ли, какъв съм? Бос, окъсан! — Тъкмо такъв те искам. От тебе излиза нещо чисто и приятно. Като те нарисувам, ще се прославиш в света. Момчето било умно, разбрало думите на художника и си казало: Чудно нещо! Досега скърбех за своята бедност. От днес ще запаля всички свещи на душата си да проникне светлината им през

дупките на дрехите ми, да осмисля бедността. Благодаря, че имам толкова прозорци да излиза светлината навън. Това е контраст, който трябва да се разбере. Само така ще разбереш бедността. Само така ще видиш, че в бедността има нещо красиво. Трябва да бъдеш беден, за да оцениш богатството. Трябва да бъдеш богат, за да оцениш бедността. Само гладният може да оцени храната. Който не е опитал глада, нищо не знае.

Като знаеш това, не роптай против нищо. Всичко, което Провидението е определило за тебе, е добро. Всяко противоречие донася знание. Всяко страдание облагородява. Контрастите са необходимост в живота. Те внасят светлина в човешкия ум. Какъв по-голям контраст може да намерите между богатия и бедния? Нека някой поет се опита да опише разговора, който се е водил между художника и бедното, но умно момче. От тоя разговор може да излезе едно хубаво произведение.

Питате: Какво нещо е реалността? Как се проявява тя в живота? — Както картините на платното. Отиваш на кино, гледаш как картините се сменят една след друга. Свърши се киото, картините престават да се явяват и платното е пак бяло, чисто. Платното служи за отпечатване на реалността. Там се явяват само картините на реалността, но не и самата реалност. Трябва да се качите високо, за да видите отдалеч тия картини. Оценявайте картините на реалността, за да разберете самата реалност.

И тъй, не подценявай ръцете, краката, главата си. Ако не разбираш благото, което се крие в тях, това не ти дава право да ги подценяваш. — Недоволен съм. — Много естествено, ти не си обработил капитала, който природата е вложила в тебе. Какво повече ще искаш от това, което Бог ти е дал? Колко килограма тежест може да носи едно дете? — От един до пет

килограма. Ако то иска да носи 20 — 30 килограма, скоро ще изнемогне. Всеки трябва да носи според силите си. Същият закон се отнася и към знанието. Не можеш да носиш повече знание, отколкото силите ти позволяват. Мислите и идеите имат известна тежест, поради което произвеждат налягане върху мозъка. Ако стомахът не смила правилно храната, човек изпитва голяма тежест. Ако се откажеш да ядеш, ще отслабнеш. Ще ядеш, без да преяждаш. Същият закон се отнася и до мислите. Като приемеш една мисъл, ще я обработиш, за да се ползуваш от нейните сили. При това няма да преяждаш. Ще възприемаш толкова мисли, колкото можеш да асимилираш. Оня, който обича да яде, има силно развит център на апетита. Тоя център се намира в областта на слепите очи. Той е тясно свързан с носа.

Като ученици правете опити върху това, което ви говоря. Проверявайте дали може да определяте часа. Запитайте се колко е часът. След това вижте часовника си и проверете каква разлика има. Колкото по-близо сте до точния час, толкова повече сте прогресирали. Работете върху времето да развивате интуицията си. Не протакайте времето, нито отлагайте нещата. Отлагането спира развитието на ума. Българинът обича да отлага, но същевременно търси сигурна почва. Ако го канят да отиде на концерт или на театър, той казва: Идете първо вие и ми кажете заслужава ли да се посети. Ако е хубаво, тогава ще отида. Българинът е до известна степен суеверен. Той се пази от числото две, от вторник и петък. Той пази тия дни, не работи. Един ден държах сказка в Търново. Входът беше 30 стотинки. Салонът беше пълен с хора. Следната неделя държах друга сказка. Определих вход 20 ст. Тоя път публиката беше два пъти по-малко — двойката пречеше. Причината за суеверието на българина е вътрешна. От числата той обича шестицата.

Сегашните хора, без да познават физиогномията, обръщат внимание на чертите на лицето, на веждите, на очите, на носа, на челото. Като видят някой учен, те казват: Глава има тоя човек! Добре е да наблюдават веждите, защото под тях са очите, под очите е носът, под носа — устата, под устата — брадата. Така спирате вниманието си на цялото лице. Брадата има отношение към волята, която е под контрола на устата. Ако иска да възпита волята си, човек трябва да се храни добре. Без храна волята не може да се възпитава. Ако искаш да накараш упорито дете да ти услужи нещо, дай му една хубава ябълка или круша. Иначе то не е готово на никаква услуга. Това е естествен метод за възпитание. Така и природата възпитава. Яж добре, за да възпитаеш ума, сърцето и волята си. Храненето възпитава волята. То е основният ключ на възпитанието.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

6. Лекция от Учителя,

държана на 12 ноември 1943 г. в София — Изгрев.

ДОВОЛЕН И БЛАГОДАРЕН

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Коя беше основната мисъл на миналата лекция?

Често се говори за любовта, но тя е необятна област. Човек трябва да започва с малките величини. Ако започва с големите величини, каквато е например областта на любовта, той може да се изгуби в нея. Същото става и с музиката. Започваш да пееш, след време преставаш с пеенето. Това не значи, че музиката се изгубила. Ти се изгубваш за музиката, но тя продължава да звучи в ума и в сърцето ти. Следователно, когато пътищата и съобщенията на любовта се прекъсват за човека, тя намира особен път за него, по който продължава да го посещава. Човек сам може да затвори пътя и сам може да го отвори: въртне ключа, загасва лампата; обърне ключа на друга страна, лампата отново се запалва. И вие като въртите ключа на една и на друга страна, лампата ту светва, ту изгасва. Завъртиш един път, светне; завъртиш втори път, загасне. Ако лампата на любовта постоянно свети и не изгасва, ти не си господар на положението. Ако водата в къщата ти постоянно тече и светлината сама иде, без ключ, ти не си господар на положението. Ако имаш ключ да затвориш водата и светлината, ти ще направиш икономия.

Сега вие живеете в закона на икономията — икономисвате любовта, за да не я изгубите. Докато сте в човешкия порядък, трябва да плащате за изразходваната енергия на любовта. Казваш на някого: Знаеш ли, че те обичам? Знаеш ли колко енергия съм из-

разходвал? Трябва да платиш за това! Понеже той знае, че трябва да плаща, отрича любовта ти. За да не попадне в клопката на земята, той казва: Не си ме обичал, никаква енергия не си изразходвал за мене. Оня, който обича, казва: Чудно нещо, толкова любов съм дал за него, толкова енергия съм изразходвал, а той отрича! Това са човешки работи. Питам: Какво значи да обичаш някого? Едного обичаш повече, другото по-малко. Коя е най-малката и коя е най-голямата единица, с която обичаш човека? Като говорите за любовта, трябва да изхождате от гледището на материалния свят.

Какво представлява правата АВ? А ————— В Тя се разглежда и като права линия, и като изправен ъгъл, т.е. ъгъл от 180° . Каквото е положението на точките А и В на правата АВ, такова е положението на очите на птицата. Те се намират от двете страни на главата по права линия, което им дава възможност да виждат добре. Те виждат по-добре от човека. Ако очите му бяха поставени от двете страни на главата — да вижда всичко, каквото става в материалния свят, умът му щеше да се отвлича от своята работа. Когато ученикът вижда много работи, умът му се разсейва и той не може да учи. Казват за някого, че е много богат, разполага с 20 — 30 милиона. Какво е придобил с това богатство? Какво знае той вън от своето богатство? Богатството е необработен материал. Религиозният също се стреми към богатство. Той казва: Искам да видя Бога, богат да стана. Ако видиш само Бога и придобиеш много впечатления, а не работиш, нищо не си придобил. Това богатство е необработен материал. Видял си морето, небето, звездите, учен човек си, но това още не е знание. Много вода има в морето, но тя е солена, трябва да се пречисти. За такъв човек се казва: „Вода гази, жаден ходи.“ Моряците имат уреди, с които пречистват водата, правят я доб-

ра за пиене. Солената вода не може да се пие. На същото основание, казвам: Знанието, което слиза от небето, е солено. То трябва да се пречисти, да се освободи от солта. Солената вода е за рибите и за морските животни. Ако водата в моретата не беше солена, морските животни щяха да се вмиришат. В това отношение те са жива пастърма. Защо българинът си прави пастърма? — За да запази месото за по-дълго време. Ако не го суши и осолява, месото скоро ще се развали.

Всички хора говорят за любовта, но въпреки това тя пак остава неразбрана. Тя е метод за разрешаване на мъчнотиите по най-икономичен начин, с най-малки разходи. Любовта разрешава и въпроса за храненето като колективен процес. Като седнете да ядете, взимате парче хляб, отчупвате една хапка и я потопявате в яденето. Така правите, докато се нахраните. Хапка след хапка туряте в устата си, докато кажете: Нахраних се. Колко хапки сте изяли, не знаете. Не искате да броите, защото трябва да плащате. Вие приличате на оня руснак, който през един зимен ден се спрял пред черквата и наблюдавал гаргите, които кацали на покрива. Същевременно той броил колко гарги кацнали. Минал един стражар и го попитал: Какво правиш? — Броя гаргите. — Колко са на брой? — Двадесет. Стражарът го глобил. Тогава руснакът си казал: Добре, че не казах истината. Гаргите бяха сто, а аз казах, че са 20. Значи, за 80 гарги спечелих, не ме глоби за тях. Ако бях казал, че са сто, щях да платя повече. Това е изопачаване на истината.

Сегашните хора говорят за любовта, но я изопачават. Например ти се страхуваш да признаеш, че някой те обича. Мислиш си, че ако признаеш, ще се задължиш към него и трябва да плащаш. Ще те накара да направиш нещо и ти се задължаваш да го направиш. Не е така. Има неща, които можеш да напра-

виш; има неща, които не можеш да направиш. Страхът у хората се дължи на недовиждане. Някои хора виждат по-добре, а други — по-слабо. У едни хора разстоянието между очите е по-голямо: те възприемат повече впечатления, но ги задържат за по-малко време. Други приемат по-малко впечатления, но ги задържат за по-дълго време. Разстоянието между очите им е по-малко. Първите, на които очите са по-раздалечени едно от друго, могат да бъдат хора с много знания, но повърхностни. Това знание не ги прави богати. Може да си видял много неща, да си ходил на много места — важно е какво си придобил. Може да си обиколил всички континенти, всички държави, но не можеш да се ползуваш от придобитото знание. Ако си умен, дето ходиш, ще разказваш какво си видял и чул и хората ще те гощават. Значи, храната ти ще бъде осигурена. Какво повече искаш от това?

Като ученици вие трябва да придобивате знания, но трябва да знаете с каква глава работите. Нека всеки измери главата си, да знае каква е нейната широчина. Широчината на главата може да е 14, 15 или 16 см, а дължината на мозъка 19, 20, 21 см. Ако главата при темето е 14 см широка, ти си миролюбив човек; ако е 16 см, не си миролюбив. Ако широчината на главата при тила е 14 см, тоя човек обича да се кара, да прави скандали. Защо, когато числото 14 е на темето, човек е миролюбив? Тогава той е малко дете, не е израсло, няма кой да го защитава. За да не го бият другите деца, то е готово да отстъпва. Когато числото 14 е на тила, човек е минал детските години, голям е станал и може сам да се защитава. Числата от 1 до 10 имат различно значение. Следователно те са на различни възрасти. Както числата, така и хората — деца, възрастни и стари, са на различни възрасти. Някой минава за учен, но знанието му е повърхностно. Той е като децата, които декламират. Знае си

уроците, добре ги разказва, но въвн от тях нищо не знае. Такова знание е еднообразно. То обезсмисля живота, отегчава хората.

Казваш: Не съм здрав. На другия ден пак същото: не съм здрав. На третия ден: Не съм здрав. Най-после започваш да се измъчваш. Друг казва: Не съм красив. На другия ден: Не съм красив. Започваш да се измъчваш. — Липсва ми нещо. И това те измъчва. В това отношение хората приличат на оня стар аристократ, който очаква всичко наготово. Той носи шише, пълно с вода, но как се пълни, отде се пълни, не знае. Чака да дойде някой да му го напълни. Минава край една чешма, вижда, че хората пълнят шишетата си, и казва: Как не се намери човек да вземе шишето ми и да го напълни. Минава край друга чешма, пак същата история — чака да му напълнят шишето. Той сам може да свърши тая работа. Минава край десет чешми и все очаква да му напълнят шишето. Ако не дойде някой да му напълни шишето, той казва: Хората са лоши, няма кой да ми услужи. Ще умра от жажда. Някога и вие се намирате в положението на тоя аристократ-пътник. Минавате през много чешми, но умира от жажда, очаквате да дойде някой да ви напълни шишето.

Казвате: Да дойде някой да ми услужи, да ми очисти обувките, да ми напълни шишето. — Ти сам трябва да си чистиш обувките, сам да си пълниш шишето. Това изисква твойт ум. Досега съм срещнал само един човек, който се отличавахе с голяма чистота. Колкото и да биваше кално въвн, обувките му бяха всякога чисти. Той стъпваше леко, много внимателно. Пръсне ли малко кал на обувките му, веднага вадеше парцалче от джоба си и изтриваше калта. Това е добър навик. Ако той постъпваше толкова внимателно със своя ум и сърце да ги поддържа в абсолютна чистота, щеше да изработи отличен характер. Той чисти обувките си, но не може да чисти ума и сърцето си.

Сега, представете си, че сами пълните шишето си, но от страх да не го излеете избирате шише с тясно гърло. Вярно е, че като го напълните, няма да се излее, но как ще го напълните? Това, което се пълни лесно, лесно се излива; това, което се пълни мъчно, мъчно се излива. Добре е да се спазва законът на икономията, но невсякога тоя закон е полезен. Казвам: Има хора с тесни възгледи, т.е. гърлото на тяхното шише е тясно. Има хора с широки възгледи — с широко гърло на шишето. Гърлото на шишето не може да бъде широко като дъното, но ще бъде поне толкова широко, че лесно да се пълни и лесно да се изпразва. Добре е гърлото да бъде широко като половината на дъното. От гледището на търговията тясното гърло е за предпочитане. Оня човек, който има широко гърло на шишето си, дава много, но после съжалева. Тоя, на когото гърлото на шишето му е тясно, или нищо не обещава, или обещава и нищо не дава.

Като ученици вие трябва да се пазите от своите атавистични навици, придобити в миналото. Наблюдавайте как постъпва някой бакалин. Отиваш при него, искаш един килограм захар. Той претегля един килограм, но забелязва, че има една бучка захар повече. Ръката му трепери, не оставя бучката. Той се страхува да не обеднее, не подозира, че ако остави бучката, ще има повече клиенти. Остави едната бучка, тури отгоре още една — да се научиш да даваш. Скъперничеството е атавизъм. Бъди щедър, нека има една-две бучки повече в книгата. Казваш: Не ме разбират хората. — Сложна задача си за тях, не могат да я решат. Който не те разбира, и той е сложна задача. Тогава ти го разбери, ти реши задачата. Достатъчно е един от двамата да реши задачата, за да се направи връзка между тях и да се опознаят, да разрешат задачата. Щом си сложна задача, не могат да те решат. Ако се нуждаеш от един обяд, лесно се решава тая

задача. Ако си болен и се нуждаеш от някаква услуга, и тая задача може да се реши. Обаче ти си правиш къща, имаш нужда от 200-300 хиляди лева. Кой ще ти услужи? Тая задача е сложна, не е за тебе. Друг е въпросът, ако искаш една малка сума или ако искаш да се нахраниш.

Някой се оплаква, че има да дава хиляда лева. Това не е голяма сума. Казват: Един лев или един лъв. Това са книжни лъвовете, не са истински, не са живи. Страх ли те е от хиляда лева? Радвай се, че дължиш, защото ще живееш повече време на земята. Ако имаш да взимаш, по-малко ще живееш. Добрият човек живее по-малко време. — Защо? — Защото е щедър, на всички дава. Тоя дойде при него, иска пари на заем; оня иска пари на заем. Той дава на всички, докато един ден фирмата му фалира и той напусне земята. Ще кажете, че тоя човек е неспособен. Докато добрият човек раздава щедро капитала си, минава за неспособен. Лошият постъпва точно обратно: на никого не дава. Капиталът му расте, фирмата му продължава да съществува и той остава дълго време на земята.

Всеки човек има известно разбиране за живота. Как може да приложи разбирането си? Имаш разбиране, но животът ти не се нарежда добре. Обаче има един изходен път от твоето положение. Природата те е надарила, вложила е в тебе музикални способности. Ето, вземи цигулката и лъка и започни да свириш. Твоето щастие е в цигулката. На друг казвам: Твоето щастие е в езика ти. На трети: Твоето щастие е в очите ти. На четвърти: Твоето щастие е в ушите, в устата ти. — Не съм разположен. — Иди при цветята да помиришеш ония, които разнасят уханието си надалеч. Магическа сила се крие в цветята. Те правят човека разположен. Ако едно цвете може да внесе в човека разположение, колко повече това може да направи самият човек. Говориш с някого и усещаш, че от

него излиза особено ухание. Казваш: Добър човек е той. Само по себе си доброто има ухание, което се предава на човека. Това ухание се разнася в атмосферата и помага на хората. Като нямат уханието на доброто, мнозина се стремят към външно ухание парфюмират се. Има смисъл да се парфюмираш, но с парфюма на доброто и на истината. Добрият излъчва от себе си уханието на доброто. Здравият излъчва здраве, болният — болестта си. Каквото носиш в себе си, ще го изявиш навън.

Първата задача, която предстои на човека, е да обработва мислите си и да ги използва разумно. При това вие трябва да знаете може ли веднага да ги използвате, или трябва да чакате известно време, докато узреят. Има круши, които могат да се ядат веднага; обаче има круши, наречени грозделки, които могат да се ядат около Коледа. Ония мисли, които са като грозделките, трябва да се изчакват, докато узреят. Обаче не трябва да се задържат повече, отколкото е нужно, за да не се изгубят. Една мисъл може да се пази до известно време; ако не я употребиш когато трябва, тя ще стане негодна за живота. Срещаш един беден, гладен човек. Искаш да му помогнеш, да му кажеш няколко насърчителни думи, но отлагаш. След време пак го срещаш, искаш да изпълниш желанието си, но виждаш, че си закъснял. Сега той е забогатял, няма нужда от твоите насърчителни думи. Всяко нещо трябва да става на своето време. Бедният и окъсан човек ще каже: Една насърчителна дума не ми каза! Казвам: Не щадете думите си. Кажете на оня, който се нуждае, една блага дума, да го насърчите.

Има три начина, по които може да говориш на човека: физичен, духовен и Божествен. По физичен начин ще говориш с устата, по духовен начин ще говориш със сърцето и по Божествен начин — по дух. На някого ще говориш с ума, на друг ще говориш със

сърцето, а на трети — с тялото си. Някого ще утешиш с ръцете си, друго ще нахраниш, а на трети ще дадеш една хубава книга — сам да я прочете. Можеш да помогнеш на човека, без да му говориш. Вътрешно помисъл ще му пожелаеш доброто. Това е Божествен начин. Проектирайте мислите си чрез своето сърце и чрез своята воля. С други думи казано. Проектирайте мислите чрез своите мисли, чувства и постъпки. Говори на хората чрез ума, сърцето и душата си, която е свързана с тялото. Като говориш с устата си благо, това е говор на душата. Тоя говор е съществен. Той съдържа в себе си мисъл, чувства и постъпки. Същественото носи за човека светлина, топлина и сила. Всяка форма, която не съдържа светлина, топлина и сила, е безсмислена, безпредметна. В тоя смисъл, животът е пълен със съдържание, когато носи светлина, топлина и сила.

Често хората се усещат изпразнени, т.е. демагнетизирани. Това се дължи на отсъствието на топлина в тях. Някога усещат, че нямат сила — светлина им липсва. Те не познават закона на икономията, не знаят как да задържат светлината, топлината и силата си. Ако имат светлина и топлина в себе си, те могат да произведат сила. Като нагреее водата в парния котел, тя се изпарява и топлината ѝ се превръща в сила, която движи машини. Също така може да превърнете електрическата енергия в двигателна сила. Значи, електричеството и магнетизмът са сили, които движат нашите мисли и чувства. Те са превозно средство. Вие трябва да бъдете внимателни към чувствата си, да знаете как да се справяте с тях. Както пороят завлича къщи, ниви, лозя, така и някои чувства могат да завлекат човека. Пазете се от такива увличания, да не би пороят да подрони къщата ви. Наистина на лицето на оня, който не се владее, се образуват бразди, т.е. бръчки. Ония места, по които има растения, са

запазени от порои. Там, дето няма растителност, се образуват порои, които завличат всичко. Ето защо трябва да усилвате растителните клетки на мозъка. Ако не ги усилвате, ще боледувате. Който изсича растителните клетки на мозъка си, често боледува. Това се забелязва в живота и в природата. Там, дето хората изсичат горите, настава суша. Човек прилича на природата, на Космоса, затова е наречен микрокосмос. Здравият човек има в себе си достатъчно гори, планини, канари, извори, езера. Тоя човек е същевременно и добър. Той прилича на една добре устроена земя, която има всичко в себе си. Лошият човек е неустроена земя. Първоначално земята е била неустроена и пуста, но Бог я устроил. Сега земята е в процес на развитие, още продължава да се устройва. Казано е в Писанието: „Ще създам ново небе и нова земя.“ Това показва, че земята минава през голямо преобразование. Това става в самия човек. Старият живот е дошъл вече до своя край. Всички хора трябва да бъдат готови за новия живот. Ако детето е здраво, и възрастният ще бъде здрав; ако детето не е здраво, и възрастният няма да бъде здрав. Младият има малко грижи, а възрастният — повече; младият има малко работа, а възрастният — много. Обаче и младият, и възрастният трябва сами да решават задачите си.

Чувате, че край вас минава една каруца, която дрънка много. — Защо дрънка? — Празна е. За да не дрънка много, вие започвате да я пълните. Щом я напълните догоре, тя преставя да вдига шум, но не издържа на тежестта и се счупва. Сега е тихо и спокойно около вас, но каруцата не върви. Човек се движи между две крайности: или вдига шум, когато каруцата му е празна, или не върви, защото тежестта му е голяма и лесно може да счупи каруцата. — Какво трябва да се прави? — Ако вдига много шум, да тури някаква тежест в каруцата си, да не дрънка много.

Ако тя е вече счупена от голямата тежест, да извади част от товара, да тури нови колела и да върви напред. Мнозина седят пред счупената каруца и казват: Животът няма смисъл. Не, тури здрави колела на каруцата, не мисли за счупеното и върви напред. — Изгубих десет хиляди лева. — Не мисли за изгубените пари. Те са отишли в банката. В света няма изгубени неща. Да мислиш, че нещата се губят, това е заблуждение. Всяка загубена вещ е турена в банката с безсрочен влог. В дадения случай, ти не можеш да се ползуваш от тая вещ. Това, от което днес не можеш да се ползуваш, в бъдеще ще се ползуваш.

Закон е: Нищо в света не се губи. Един слуга откраднал от господаря си 15 000 флорини и забягнал в Америка. Това се случило в Будапеща. След години господарят фалирал и загубил всичкото си богатство. Като чул за това, слугата му, който забогатял в Америка, веднага изпратил 15 000 долара на господаря си, като му писал: Господарю, преди няколко години аз задигнах от твоята каса 15 000 флорини. Сега съм богат търговец, затова ти изпращам 15 000 долара вместо откраднатата сума. В тоя смисъл кражба не съществува. Никой не може да открадне парите на човека. Те са турени на работа. Казваш: Откраднах мисълта ми. — Никой не може да ти открадне мисълта. Тя е турена на работа.

Един студент посетил един от своите професори, който написал голям научен труд. Като се разговаряли върху работата на професора, студентът успял да задигне съчинението на професора си и веднага го дал да се печата на негово име. Като научил за това, професорът се разболял от мъка. Как ще докаже той, че съчинението е негово? Радвай се, че твоят труд излиза на бял свят и се дава възможност на хората да се запознаят с него.

Казвам: Не се обезсърчавайте! Влезе в ума ти една отрицателна мисъл и ти казваш: Не съм даровит човек, нищо няма да излезе от мене. — Тури запетая след частицата „не“ и кажи: Не, даровит съм. Частицата „не“ е река с двата си бряга. Не можеш да минеш от единия бряг на другия, ако не туриш мост между тях. Буквата „Н“ показва, че трябва да туриш мост на реката и да минеш на другия бряг, дето те чака буквата „Е“. Тая буква показва начина за разрешаване на задачата. Тя е закон на хармонията. За оня, който не разбира тоя закон, „не“ е отрицателна частица. Буквата „Н“ казва: Мислиш ли, че не мога да свърша тая работа? С тая буква започват някои хубави думи. Например надежда. Тая дума е закон за хората, които живеят на земята. Вярата е закон за ангелите. Тя има отношение към духовния свят. Любовта е закон за боговете. Тя има отношение към Божествения свят. Вярата е закон за ума, надеждата е закон за сърцето, а любовта — закон за душата. Ще приложиш надеждата за малките работи, а вярата — за големите работи, т.е. за безграничните. Вие грешите, понеже обърквате нещата: чрез надеждата искате да свършите работите на любовта, както и тия на вярата. Това е невъзможно. Надеждата е само за един ден: от изгряването на слънцето до залязването му; вярата е за по-дълго време, а любовта — за вечността.

Някои хора очакват нещата наготово и ако не ги получат, страдат. Казваш: Да има някой да ме обича! — Как ще те обича? Ти сам можеш да накараш хората да те обичат. — Как? — Имаш голямо място от три декара. Посади в него 10 — 20 хубави плодни дървета и чакай няколко години, да израстат и започнат да дават вкусни плодове. След това бъди готов да раздаваш даром от плодовете или да ги продаваш евтино. Ако търговецът ги продава по 20 лв. килогра-

мът, ти ги продавай по 5 лева. Виж тогава, няма ли хората да те обичат и започнат да те посещават. Казваш: Кой ще се занимава с плодни дървета? Искам наготово да получа всичко. Ти се намираш в положението на оня човек, който искал да пренесе вълка, агнето и сеното от единия на другия бряг на реката. Как да ги пренесе? Ако пренесе първо агнето и сеното, агнето ще изяде сеното; ако пренесе първо вълка и агнето, вълкът ще изяде агнето. Ето една мъчна задача. Природата е дала мъчни задачи на човека, защото намира, че е склонен към пасивен живот. Той иска, без да работи, да печели. Или малко да работи, много да придобива. Природата е трудолюбива, затова и ние трябва да я следваме, да вървим по нейния път. Тя не обича хора, които не работят. По-голяма работилница от природата не съществува.

Как ще разрешите следната задача? Минават десет души край една градина и виждат много тикви, натъркаляни на земята. Първият подритва тиквите и си заминава. Вторият ги поглежда и пак си заминава. Третият ги побутва и продължава пътя си. Така се изреждат всички. Само последният се навежда, откъсва една тиква и я занася у дома си, дето я опича, с намерение да опита вкуса ѝ. Като я изяде, намира, че е много вкусна. На другия ден отива пак на градината, откъсва няколко тикви и започва да ги пече и продава на хората. От него хората научили, че тиквите могат да се варят и пекат, а не както по-рано — да се дават на прасетата. Следователно, за да решите задачата правилно, и вие трябва да постъпите като десетия човек. Мнозина и до днес още подхвърлят тиквите, не им дохожда на ум да ги пекат и ядат. Имаш една тиква в себе си — опечи я, не я подхвърляй настрана. Тиквата е крайно тщеславна. Това се дължи на нейната големина. Тя казва: Кое дърво може като мене да роди толкова голям плод! Кое дърво

е дало такъв плод? — Хубаво нещо е тиквата. И тя е полезна, както и останалите плодове. За умния човек всички идеи са полезни. Във всеки плод се крие една идея.

Питам: Каква идея се крие в тиквата? Каква идея се крие в динята, в пъпеша, в ябълката, крушата, сливата, черешата? Когато детето види червени череши, веднага става активно. И ябълката е червена, но не събужда такава активност, както черешата. Ябълката събужда в детето нещо по-фино, по-деликатно от черешата. При вида на ябълката детето има един израз на лицето, при вида на черешата има друг израз на лицето, а при крушата — съвсем друг израз. Различните плодове събуждат различни чувства в човека. Правете наблюдения върху себе си да видите какви чувства събуждат у вас плодовете. Изобщо те действуват възпитателно върху човека. В бъдеще те ще служат за обекти при възпитанието. При всяко първоначално училище трябва да има плодна градина, дето децата да работят, да наблюдават как растат и се развиват плодните дървета. Плодовете облагородяват човешкия характер. Нека всеки от вас посади в умствения си свят три декара място с различни видове ябълки, круши, череши, сливи, да изучава как се отглеждат и да следи за въздействието, което упражняват върху него. Който иска да развива ума си, да сади круши. Който иска да стане духовен, да сади сливи. Казваш: Малко работа имам, че ще се занимавам със садене на плодни дървета в умствения свят! Това е празна работа. — Като седиш с часове и не знаеш какво да правиш, това не е ли празна работа? Като се обезсърчаваш, това не е ли празна работа? Плодните дървета оказват добро влияние върху човека. Това трябва да се провери и опита. В бъдеще хората ще се хранят само с плодове, както ангелите.

Каква е разликата между ангела и човека? Ако кажат на един ангел да слезе на земята да помага на хората, той веднага ще слезе, ще се радва, че може да свърши някаква работа за Господа. Ако кажат на човека да отиде да помогне на някой страдащ, дълго време ще мисли да отиде ли, или да се откаже. Той казва: Все аз ли трябва да помагам на хората? — Не си само ти, от когото се иска работа. Който отказва да работи за другите, и неговите мисли не му се подчиняват. И чувствата не ви се подчиняват. Те се отказват от работата, както и вие се отказвате. Те приличат на вас.

И тъй, докато живеете на земята, не делете нещата на важни и маловажни. Вървиш и виждаш на земята едно камъче. Не се срамувай да го вдигнеш. Наведи се, вдигни камъчето и го тури на място, дето никой не минава. Ти взимаш камъчето и го хвърляш настрана. Направи една малка услуга на камъчето. Щастието на човека се крие в малките неща. Вървиш замислен, обезсърчен, не ти се живее. Виждаш на пътя едно парче хартия. Наведи се, вдигни го и виж — може да е написано нещо хубаво на това листче. Вдигаш го и четеш: „Бог е Любов.“ Тия думи ще осмислят твоя живот. Тури листчето настрана и друг да го прочете. Ако не туриш любовта в душата си, на най-ценното място, никой не може да ти помогне. Тури любовта в душата си, вярата в ума си и надеждата в сърцето си, за да ти се наредят всички работи. Това са ценните неща в живота, които трябва да се турят на мястото им. Не ги ли поставиш на мястото им, никакъв резултат не можеш да имаш.

Какво се иска от вас? Да учите с надежда, вяра и любов. Ако си беден, носи бедността с надежда, вяра и любов. Ако си болен, носи болестта с вяра, надежда и любов. Ако си учен, носи учението с надежда, вяра и любов. Ако приложиш вярата и надеждата в живота

си, всички мъчнотии ще се разрешат добре. Един студент се оплаквал, че професорът го скъсал три пъти на изпит. Питал какво да прави, как да си помогне. Да напусне университета — не може. Най-после се обърнал към Бога с молба да му даде възможност да направи една услуга на професора си, да го предразположи към себе си. Една вечер минавал покрай дома на професора и видял, че двама студенти го бият. Те го издебнали, когато се връщал вкъщи, и започнали да го бият. В тоя момент той се хвърлил върху студентите и освободил професора от техните удари. След това го придружил до дома му и се върнал вкъщи доволен, че молитвата му била приета. Професорът благодарил на студента и го прекарал без изпит.

И тъй, на всеки човек може да се представи случай да направи услуга на своя неприятел и да му стане приятел. Използвайте тоя случай. Ако студентът беше оставил двамата побойници да бият професора, щеше да бъде върн от университета. Той недопуснал омразата да вземе връх в живота му, затова и професорът му помогнал. Той си казал: Благороден човек е тоя студент, заслужава да му се помогне. Ако в труден момент не си готов да помогнеш на човека, даже и на неприятеля си, нищо не можеш да постигнеш. Не оставяй да бият професора ти пред твоите очи. Помогни му, за да ти помогне и той. Когато любовта иска услуга от тебе, използвай случая. Книжката, която си намерил на пътя, е ценна за думите, написани на нея. Вдигни я от земята, изчисти я, прочети я и я тури настрана или скрий я в джоба си. Мощни са Божествените думи. Думите „Бог е Любов“, написани на една книга, я правят по-ценна от всичко в света. Никакви пари не могат да се сравнят с нея по стойност. Тури тая книжка в джоба си и я пази като ценно богатство.

Помни: Ако пазиш любовта в ума си, ако пазиш любовта в сърцето си, ако пазиш любовта в душата си, тя всякога ще ти помага. Хората страдат, защото нямат нещо в ума, в сърцето и в душата, което да им помага. Какво ще стане със земята, ако няма светлина, топлина, въздух и вода? Какво ще стане със земята, ако няма храна? Тя е населена по единствената причина, че има светлина, топлина, въздух, вода и храна. Животът е ценен, понеже носи за душите вяра, надежда и любов. Без тях той няма никакъв смисъл. Докато любовта, вярата и надеждата са на нашата земя, всичко ще върви напред. Когато любовта, вярата и надеждата вдигат капитала си, земята ще се превърне на пустиня.

Изпейте песента „Аз ще се подмладя.“

Носете в себе си идеята: Бог създаде света за нас. Във всичко виждайте Бога! Няма нещо в света, в което Бог да не присъствува.

Често седите без работа и се чудите, какво да правите. Посветете по един ден от седмицата на планетите. Понеделник посветете на Луната, вторник на Марс, сряда на Меркурий, т.е. на мисълта, четвъртък на Юпитер — на благородните работи, петък на Венера, събота на Сатурн — на философията. — Как да посветим понеделник на Луната? — Ще се проявяват като нея. Тя е чиста, без никакви облаци. Тя има широки възгледи. Гледа весело на нещата.

Сега вие сте в най-великото училище — земята. По-велико училище от нея няма. Вижте колко е хубаво небето! Вие се занимавате с дребни работи, а не обръщате внимание на това, което ви обикаля. Казваш: Да имам един апартамент! Защо ти е тоя апартамент? В него няма никакъв простор. Над главата ти тропат, в съседство — също тропат. Цял затворник си! Доброволно се затваряш. Седиш арестуван, както арестуват някой генерал или министър. Той е прину-

ден да седи затворен в къщата си. Казваш: Да съм силен! — За какво ще употребиш силата си? — Да съм учен! — Де ще употребиш знанието си? — Да съм богат! — За кого ще употребиш богатството си? Вие искате блага само за себе си. И това е добре, но след като придобиеш едно благо, пожелай го за всички. Ако една рекичка минава през твоята градина, направи всичко възможно да мине водата и през двора на съседите, да станете приятели. Всяка мисъл, която минава през ума ти, няма да остане завинаги при тебе — ще мине и ще замине. Като знаеш това, вложи в нея нещо ценно, да се ползват и ония, през които ще мине. Вложи нещо ценно и в чувството, което минава през сърцето ти, да се ползват и другите хора. И светлината ще влезе в тебе и ще излезе. Вложи нещо ценно в нея, да се ползват всички хора.

И тъй, всяко нещо, което влиза във вашия дом, оставя своето благословение. Като излезе навън, то носи благословието си навсякъде. Ако не се отнесеш добре с първото същество, което мине през тебе, то няма да остави благословието си. И другите същества, които идат след него, ще минат и заминат, без да оставят благословието си. Ако се отнесеш добре с първия лъч на светлината, всички лъчи ще те благословят. Не мисли, че само богатството ще те задоволи. Има нещо по-хубаво от богатството, от апартаментите. Стреми се към устойчивите неща, които са в самия тебе. В тях е реалността на живота. Какво по-хубаво от това да имаш устойчив ум, устойчиво сърце и устойчива душа? Какво по-хубаво от това да имаш устойчиви мисли, чувства и постъпки? Радвай се, че живееш, че Вселената е създадена за тебе. Тя е училище с безброй пособия. Щом влезеш в това училище, ще се ползуваш от неговите пособия. Трябва ли тогава да криеш тебешира в джоба си? Той е нужен за черната дъска. Ако носиш тебешира в джоба си,

ще се изцапа. Мястото му не е в твоя джоб. Щом те посети една идея, ползуй се от нея, без да я обсебваш. Каквото приемеш от идеята, посади го в земята. Изядеш една череша — посади костилката ѝ в земята. Това те препоръчва като добър и разумен човек. Всички череши, всички хора ще говорят добре за тебе. Ако хвърлиш костилката, и това ще се знае. Ще кажат: Ето един човек, който не оценява малките неща.

Бъдете доволни от онова, което имате в даден момент. Беден си — бъди доволен. Бедността няма да продължи вечно. Временно ще бъдеш беден. Щом си доволен от бедността, тя ще те напусне. Иначе ще седи около тебе като ексекUTOR, докато станеш доволен от нея. Ако не си доволен от бедността, никога няма да забогатееш. И да забогатееш, ще се стремиш към по-голямо богатство и пак няма да бъдеш доволен. Бъди доволен за момента. Искаш ли да запазиш доволството с години, ще изгубиш и това, което имаш.

Като ученици на Божествената школа от вас се иска следното: Да бъдете доволни и благодарни за това, което имате в момента. Благодарете за всичко, което ви е дадено. Псалмопевецът казва: „Добре ми стана, че пострадах.“ Бъди доволен за момента, който преживяваш. Бъди благодарен за момента. В това се заключава Божественият живот. Бог не оставя човека завинаги в едно и също положение. Всичко се изменя. Който приема нещата с добро разположение и благодарност, той расте и се развива. Качиш ли се на трена, бъди доволен, че пътуваш и отиваш към целта. Важно е да имаш билет, а не в коя класа пътуваш. Ако нямаш билет, ще те свалят от трена. В Божествения трен не приемат без билети.

Мнозина се оплакват, че имат много работа. Важно е какво си свършил. Има зидари, които цял ден зидат, а вечерта събарят това, което са направили.

Господарят не харесва работата им. Зидарят казва: Много работих днес. Господарят отговаря: Никаква работа не си свършил. Използуй добрите условия на живота така, че каквото съградиш, да не се събаря. Само тая работа задоволява и работника, и господаря. Всяка ваша работа трябва да бъде оценена. Това трябва да ви отличава от хората. И ако ви питат по какво се отличавате от хората, ще кажете: Ние се отличаваме от другите хора по това, че оценяваме светлината, въздуха, водата и храната. Ние оценяваме всичко, което Бог е създал, и благодарим за всичко. Ние знаем какво представят светлината, въздухът, водата и храната.

Сега, като ученици на новото учение какво ще кажете на хората? Ето какво трябва да кажете: Ние се отличаваме от хората по това, че сме приятели със светлината и топлината, с въздуха, водата и храната. Ако и вие искате да станете техни приятели, приемерте нашето учение. Това трябва да проповядва ученикът на новото учение.

-- Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

-- В Истината е скрит животът!

7. Лекция от Учителя,

държана на 19 ноември 1943 г. в София — Изгрев.

ОБИКНОВЕНИ И НЕОБИКНОВЕНИ ПРОЦЕСИ

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Всички хора знаят четирите основни аритметични действия: събиране, изваждане, умножение и деление. Всеки от вас знае да събира, изважда, умножава и дели. Как ще се справите с една мисъл, която ви безпокои? Ще я извадите от ума си. Въпрос е как ще я извадите. Ако в окото ви влезе една шушка, може ли да я извадите с игла? Ще я извадите с вода. Това е метод на природата. Като усети нещо чуждо в себе си, окото започва да сълзи и по тоя начин изхвърля шушката навън. Някога в крака на човека се забива трън. Какъв процес е тоя? — Събиране. Трънът дава нещо от себе си на крака. Трънът казва на крака: Подарявам ти нещо. Обаче кракът не е доволен от тръна, иска да се освободи от него. Събирането не е станало правилно, т.е. трънът не е влязъл, дето трябва.

Какво е правилото за събирането? С кои числа започвате: с малките или с големите? Има неща, които и аз не зная. Например как смуче комарът кръвта на човека, не зная. Не съм изследвал тоя процес, не зная как става. В това отношение комарът може да ми бъде учител. Когато изуча тоя въпрос, аз ще му стана учител, а той — ученик. В обикновения живот учителите стават ученици, а учениците — учители. В необикновения живот учителят е непостижим. Когато ученикът стане като учителя си, учителят е отишъл още по-нагоре. В обикновения живот учителят стигне до едно място и спира, а ученикът го достига. Друго

нещо е, когато учителят върви напред, а ученикът — след него. Тоя процес е непреривен. Стремете се към необикновения живот, дето процесите са непостижими. В това се крие благо на човека.

Представете си, че вие сте екскурзиант, отивате на една хижа и виждате чаша за пиене на вода. Поглеждате я и намирате, че е много хубава. Пожелавате да я задържите за себе си. Обаче нещо не ви позволява да направите това; знаете, че тая чаша е за всички. Също така има идеи, които не може да задържите за себе си. Те са на хижата. Ще си послужите с тях и ще ги оставите да се ползват и другите. Чашата не трябва да се вади от мястото си. Щом си дошъл на хижата, ще събираш, няма да вадиш нещата. Извадиш ли ги преждевременно, ще те бият. Биенето е процес на събиране; който бие, дава нещо от себе си. Човек трябва да знае как да бие. Като дойде до кошарата, вълкът хване една овца, издърпа я от дупката и казва: Знаеш ли, че ти ми дължиш от миналото съществуване? Казват: Вълкът изяде овцата. — Не я изял, но той си взе от нея това, което тя крие в себе си. В бъдеще овцата доброволно ще даде това, което носи в себе си; и другите ще вземат от нея това, което тя сама дава. Сега човек сам си взима, каквото му потрябва. Той неправилно си взима и не туря знаците както трябва.

Сега, като събираш нещо в ума, последният се ползува; ако събираш в сърцето, то се ползува; ако събираш в тялото, пак то се ползува. Ако вадиш от ума, от сърцето и от тялото, те губят. Правилно е, като вадиш една мисъл от ума си, вместо нея да туряш друга — да няма загуба. Човек страда и се спъва от своето незнание. Някога човек страда от изваждане, а някога от умножение. Например умножаваш глупостите си и мислиш, че придобиваш нещо. Започваш търговска работа, която не си обмислил и вместо пе-

чалби навсякъде загуби. Ако обмислиш работата си добре, ще спечелиш.

Как постъпва природата при загубите и печалбите? Преди да се произнесе върху даден процес, тя разглежда причините на явленията, а не резултатите. Ти палиш огъня с една кибритена клечка, но това не е достатъчно. Като си запалил огъня, трябва да знаеш как да го използваш. При малкия огън причината е малка; при големия огън причината е голяма. След кратко време слабият огън ще се разгори повече. С тоя огън можеш да свършиш много работи, но причината за запалването му е нищожна. Запалването на една кибритена клечка може да ти донесе голямо благо. Казваш: Какво може да направи една кибритена клечка? В умствения и в психичния свят тя може да причини по-голяма вреда или полза, отколкото на физичния свят.

Представи си, че един твой познат те мрази, постоянно търси начин да ти напакости. Коя е причината за омразата му, не знаеш. Ти търсиш начин да се примириш с него. Много просто, ще изучаваш характера му. Няколко души тръгват на екскурзия. Оня, който те мрази, взел всичко със себе си, но кибрит забравил — малко е разсеян. Ти тръгваш с него, чудиш се как да му помогнеш. Той взел в раницата си хляб, масло, сирене, но кибрит забравил. Тръгвате на екскурзия сутринта при студено време. Като стигате към върха, виждате, че студът се увеличава. Какво да правите? Всичко сте взели, но кибрит сте забравили. Оня, който те мрази, пита: Кой има кибрит? Ти веднага изваждаш кибрита и му услужваш. Той го взима, благодари за него и започва да се разговаря приятелски с тебе. В случая любовта е скрита в студа. Като запалите огъня, ще седнете един до друг да пиете чай. Така се примирявате и си подавате ръце. Той казва: Благодаря, че дойде на екскурзия. Ако не беше

дошъл, аз щях да загина в тоя студ. Случаят помогна омразата да се превърне в любов. Може да стане и обратното: любовта на човека да се превърне в омраза.

Пътуваш с приятеля си през една планинска местност. По едно време сядаш да си починеш. Събуваш обувките си да оправиш нещо, а приятелят ти ги скрива да се пошегува с тебе и тръгва напред. Ти викаш след него, но той не иска да те чуе, не се обръща назад. Ти си принуден да вървиш бос, но попадаш на място, покрито с цигански тръне. Пак викаш приятеля си, но той не чува, върви напред. И ти продължаваш пътя си, обаче краката ти се набождат с тръне. Викаш, плачеш от болка, но следваш пътя нагоре. Най-после излизаш от това място, свършват се тръните, а краката ти са набодени. Приятелят ти спира, дочаква те. Колкото и да си го обичал, в тебе се създава настроение против него, чувствата ти охлаждат. Питаш го: Как можа да си позволиш такава шега!

Казваш: Може ли човек да изменя чувствата си за такива малки неща? — Някога малките неща причиняват големи пакости. Някой те пита: Кажи си мнението за тоя човек. Ти веднага казваш мнението си, но вместо да направиш добро, излиза зло. Какво си направил? Казал си мнението — дребна работа! Питат те: Какво мислиш за слънцето? — Нищо не мисля, сега го изучавам. — Какво мислиш за ябълката и за крушата? — Нищо не мисля, сега ги изучавам. — Кой е направил слънцето? — Не зная, това не ме интересува. Аз искам да се ползувам от неговите лъчи — нищо повече. Според мене слънцето и светлината не могат да се направят. Кой ще направи светлината? Кой може да направи любовта? Правят се само материалните работи. Светлината не е материално нещо. И любовта не е материална.

Мнозина приличат на децата — за всяко нещо задават въпроси. Питаш: Защо светът е създаден така? Ако си ученик, питаш: Защо учителят ми тури слаба бележка? Ти мислиш, че трябва да имаш шестлица. — Защо? — Защото учителят ми е добър човек. — Защото е добър именно, той не иска да те удари шест пъти, но те ударил два пъти. Кое е по-добре: да те ударят един-два пъти или шест пъти? Не искаш да те ударят шест пъти, а искаш шестлица. Трябва да се научите да мислите право. Шест е число на любовта. Можеш ли да намериш любовта и да се разговаряш с нея? Четирите е число на Земята. Тройката е число на Юпитер. Ти не познаваш още Земята, не познаваш Юпитер, а искаш да познаеш любовта. Далеч е любовта от тебе. Единицата е число на Слънцето, двойката — на Луната. Първо ще отидеш на Луната, на Слънцето, там да научиш много неща, и най-после при любовта. Не е лесно да обичаш хората. Това е последна задача. Седем е число на Сатурн.

И тъй, не питайте защо светът е създаден така, а не иначе, но изучавайте света. — Защо съм болен? — Болестта е сложна задача, процес на изваждане. Боли те кракът, гърбът и сърцето. Значи, от три места ще вадиш. Отде ще започнеш? Според мене трябва да започнеш от сърцето. Болката в крака е резултат; болката на гърба е резултат. Причината за всичко е сърцето. Следователно ще започнеш от сърцето. Хората не търсят причините за болестите и нещастията в сърцето си, но ги търсят вън от себе си и питат: Кога ще се свърши войната? — Това е работа на войната, не е ваша работа. Аз знам кога ще се свърши войната. Това е дълъг процес. Войната не може да се свърши изведнъж. Какво означава думата война? Вой — викане. Като престане да вика, човек умира. Докато викат, хората са живи. Вместо „война“ някои казват „бой“. Буквата „б“ означава нещо посадено в зе-

мята; „о“ — условия за растене. Буквата „и“ означава простор. Под „бой“ разбираме нещо посадено при простор и условия да расте.

Казваш: Хората са воювали и в миналото, и сега воюват. Те вършат една работа според правилата и законите на глупостта. Те не воюват разумно. И в бъдеще хората ще воюват, но разумно. Едните ще хвърлят хляб, и другите ще хвърлят хляб; едните ще хвърлят плодове, дрехи, обувки, подаръци, и другите ще хвърлят същото. Това значи война. Едни други ще се надпреварят кой да хвърли повече неща. Сегашните хора приличат на ония градинари, които режат долните клони на дърветата да ги направят високостеблени. Те не знаят, че високостеблените дървета не задържат плодовете, както нискостеблените. Хората, които се занимават с големи работи, стават високостеблени — раждат плодове, но не ги задържат. Българите правят дърветата си високостеблени, за да не се качват деца по тях да късат плодове.

Не правете дърветата високостеблени, но отвикнете децата от кражбата. Това е все едно да си правите здрави, железни каси да не ви обират. Това не е морал. Ако един народ има голяма, добре обучена армия, това показва, че не е миролюбив. Колкото и да се говори на тия хора за братство и любов, достатъчно е да ги бутнеш някъде, за да ти покажат оръжието си. С тях можете да бъдете приятели, само докато вършите волята им. Ако не изпълнявате тяхната воля, ще опитате силата им. Какво ще бъде положението на слабия, който си позволява да обижда силния?

Как постъпват учителите с учениците си? Учителят разказва урока един път, но учениците не го разбират. Разкаже го втори път, пак не го разбират. Той се ядоса и удари една-две плесници на някои ученици. Не е лошо, че им удря плесници, но той трябва да знае къде да удря. Ако ученикът не разбира смя-

тането, учителят трябва да го удари по челото, дето е центърът на математиката. Като не знае това, учителят удря ученика по брадата, без да му помогне в разбирането. Има смисъл учителят да бие ученика си, но ако може, да му отвори вратата на разбирането. Ученикът изгубил ключа на вратата и не може да влезе. Учителят му удари една плесница и той веднага намира ключа си и влиза вътре. Това значи да биеш с любов. Имаш една мъчна задача, не знаеш как да я решиш. Седиш у дома си, мъчиш се, не можеш да се справиш с положението си. Какво ти липсва? Гладен не си, бос не си, всичко имаш, но едно ти недостига — не си дишал дълбоко. Причината за неразположението ти е в дробовете. Подишай дълбоко четири-пет минути и всичко ще се разреши.

Слушаш един красноречив оратор. В първо време си съсредоточен, внимаваш да не изпуснеш една дума. След малко започваш да се прозяваш. — Защо? — Не си дишал дълбоко. Като се прозяваш, ти си доставяш оня въздух, който на времето не си приел. Като си напругал вниманието си, ти си се уморил и за да починеш, трябва да дишаш дълбоко. Който не може да диша дълбоко, отваря устата си да приеме повече въздух. Някога искаш да подишаш чист въздух. Отвориш вратата и се питаш: Да излеза ли вън? Не знаеш какво да правиш. Отваряш вратата и бързо я затваряш — имаш две идеи. Искаш да отидеш на извора да си донесеш чиста вода. Не отлагай. Иди на извора да видиш как тече водата. Напълни стомната си с чиста вода и се върни — все ще научиш нещо. Ще разбереш какво значи постоянство. Водата тече непрекъснато, независимо от това дали има някой при нея, или няма. Повечето хора работят, когато ги наблюдават. Водата на извора казва: Трябва да работиш постоянно, добре да отваряш и затваряш. Питаш: Защо трябва да обичам? Да обичаш — това значи: сам

да отваряш и да затваряш крана. Затварянето на крана е обикновен процес. Свободното течение на водата в природата е необикновен процес.

Казваш: Много съм обиден, казаха ми една тежка дума. — Колко тежи тая дума? Какво ти казаха? — Че съм дивак. — Знаеш ли какво означава тая дума? Дивак значи див, девствен, чист. Дивак означава чист човек. Според вас дивак е прост човек, невежа, който ходи натук-натам, зяпа — човек без обхода. Не е така. Дивак е ценна дума като златото, но окаляна отгоре. За да се види истинското ѝ съдържание, трябва да се очисти, да се махне оцапаната ѝ дреха. Днес много думи са окаляни, трябва да се очистят, да се махне калта. И думата любов е оцапана. Под любов ние разбираме едно, а хората — друго. Кажеш ли една окаляна дума, първо ти ще я очистиш. Казват за някого: Той е свободен човек. От какво е свободен? Това значи човек, който не е на работа. Чиновникът не е свободен. Обаче това, което българинът разбира под „свобода“, не е истинското понятие. Свободен е само красивият човек. Буквата „с“ представя човешкото лице. Истински свободен е оня, който има красиво лице, красиви очи и уши, красив нос, красива уста, красиви ръце и крака. Свободен е оня, който има отличен ум, отлично сърце, отлична воля, отлична душа и отличен дух. Без тия неща човек не може да бъде свободен. Свободата не е нещо, което може да се купи. Тя се придобива. Тя е резултат на усилена работа върху себе си.

Някой казва: Свободен съм да правя каквото искам. Иди на гостилница да се нахраниш и се опитай да излезеш, без да платиш. Веднага ще те спрат на вратата и ще ти кажат: Моля, плати! Значи, свободен си да влезеш в гостилницата, но не и да излезеш. Сега иде процесът на изваждането. Като влизаш в гостилницата, събираш; като излизаш, изваждаш. Ако

не извадиш нещо от джоба си, няма да те пуснат да си отидеш. Събирането има отношение към влизането, а изваждането към излизането. При излизането, макар че си извадил нещо от джоба си, ще тежиш повече, отколкото по-рано. Много естествено, събрал си повече, отколкото си дал. Ядеш — събираш нещо; плащаш — даваш нещо. Събрал си 500 грама, а си дал 60 грама — три десетолевки по 20 грама едната. Значи, придобил си 440 грама, които си турил в стомаха си. Човек взима повече, дава по-малко. Имаш много страдания — плащаш. Чрез страданията придобиваш големи опитности. Те струват повече от страданието, което си прекарал.

Страданието взима голямо участие в човешкото развитие. Ако мислиш, че при страданието не си придобил нищо, лъжеш се. Платил си доста, но си придобил повече, отколкото си дал. Боледуваш — даваш нещо от себе си. В резултат на това придобиваш нещо, което ще помниш завинаги. Толстой казва за себе си, че боледувал тежко три пъти и след всяко боледуване получавал особено просветление. Той се радвал, че започнал да разбира живота по нов начин. Така той изправял грешките си. Който не разбира това, казва: Остарях от страдания. Според мене хората остаряват по единствената причина, че или не разрешават задачите си, или правилно не ги решават. Казваш: Много страдах. — Не говориш истината. Вярно е, че си страдал, но защо не кажеш, че си придобил нещо от страданието? — Трябваше да пострадам. — Не е лошо, че си пострадал, но намери добрата страна на страданието. Като разрешиш задачата на страданието, ти премахваш всички противоречия в своя живот. Неразрешените задачи се отразяват зле върху организма. Всяка неразрешена задача е несмляна храна, която разстройва стомаха. — Тогава няма да ям. — Така не се говори. Кажи: Няма да ям, както ядох днес. Ще ям правилно, добре ще дъвча храната.

В едно българско село — Николаевка, в дома на свещеника отишли двама българи да си поговорят. Свещеникът ги почерпил със сладко от трендафил. Трябвало да си вземат само по една лъжичка сладко. Обаче те взели купата със сладкото близо до себе си и започнали да ядат лъжица след лъжица, докато изяли всичкото сладко. След това стомахът им се разстроил толкова много, че цял ден не могли да се успокоят. Това сладко действава очистително на организма. Те яли сладкото като чорба. Това е лакомство. Всъщност по една лъжичка било достатъчно. Има неща, от които се яде малко. Можеш ли да вземеш рициново масло повече от една доза? Можеш ли да пиеш живак? Който иска да се храни правилно, трябва да знае законите на храненето.

Една от задачите на човека е да мине от обикновените процеси в необикновените и да ги изучава. Следователно, като изучаваш четирите основни действия, ще събираш, ще изваждаш, ще умножаваш и ще делиш правилно, както трябва. Закон е: ще даваш повече, ще взимаш по-малко. Казваш: Де ще му отиде краят, ако всякога давам повече, а взимам по-малко? Това не значи, че ще даваш само от хамбара. Ако вадиш само от хамбара и нищо не внасяш или малко внасяш, в скоро време той ще се изпразни. Това е обикновен процес на даване. Ще сееш и ще даваш от това, което придобиваш. Това даване е необикновено. При това положение, като даваш, ще получиш. Това, което си дал, ще се върне при тебе с лихвите. Законът е такъв. Дали ще направиш добро, или зло, и едното, и другото ще се върне при тебе с придобитото. Ако запалиш къщата на някого, ще я платиш. Опиташ ли се още в началото да изправиш грешката си, по-малко ще платиш. Колкото по-бързо изправиш грешката си, толкова по-добре. Казваш: Не е важно какви са мислите и чувствата ми. — Важно е, ще отговаряш

за всяка мисъл и за всяко чувство. Не е все едно дали тегелът на дрехата е ситен, или едър. Ситният тегел държи дрехата здраво, едрият лесно се разширява. Едно време жените шиеха на ръка едър тегел, но той не издържаше дълго време.

Един ден отидох при един познат обуцар, религиозен човек, да си поръчам обувки. Казах му: Можеш ли да ми направиш здрави, хубави обувки? — Мога. Ще ти направя такива обувки, че с години да ме помниш. Взе ми мярка и в скоро време обувките бяха готови. Формата им беше отлична, кожата мека, лъскава, удобни за носене. Носих ги обаче само един месец — кожата им се напука. Питам го: Какво стана, че се напукаха толкова скоро? — Не зная, аз не съм виновен, кожата не е била здрава. — Ти не разбираш ли от кожи? — Не разбирам. Моята работа се заключава във формата и в шиенето. Дадох им хубава форма и здраво ги уших. Според мене обуцарят трябва да разбира и от кожите. Мнозина правят същата грешка: дават хубава форма на обувките, забиват здраво клечките, но не разбират от качеството на кожите.

Питате: Какво трябва да правим, за да се освободим от страданията? — Правете хубави и здрави обувки. И на себе си казвам: Като си поръчваш обувки, искай да бъдат хубави и здрави, от доброкачествен материал. Аз не казах на обуцаря да избере здрав материал, като мислех, че той знае това. Не предполагах, че той не разбира от качеството на кожите. Ако правя обувки на хората, ще гледам да бъдат не само хубави, но и здрави. Следователно дали казваш нещо на човека, или му искаш нещо, обясни се докрай. Не оставяй работата наполовина. Всяка недовършена работа не дава пълен резултат. Казваш на някого дивак. Той веднага се настройва против тебе и казва: Ти си дивак. Много естествено, ти не си се доизказал. Кажи му: Ти си дивак, защото имаш отличен ум, отлично

сърце, отлична воля, отлична душа и отличен дух. При това тълкуване той ще ти каже: Така приемам да съм дивак.

Македонецът казва: Вака и така. Думата „вака“ е произлязла от дивак, а на турски означава време. „Така“ значи да постъпваш добре, разумно. Следователно „дивак“ значи да постъпваш разумно и да разбираш времето. Който не разбира значението на „вака и така“, казва: Може да вървиш и надясно, и наляво. За да не се обиждате от думите, които ви казват, трябва да разбирате значението на първичния им корен. Ако разглеждате сегашното значение на корените, ще се объркате. Те са претърпели големи изменения. Същото е и с дрехата, която носиш. В първо време тя е била чиста и здрава. След употребата тя става толкова нечиста и избеляла, че не може да се познае. За да не изпаднете в заблуждение, вие трябва да пречистите думите, да възстановите първичното им съдържание и смисъл. На английски думата prevent означава „забрани ми, Господи, да направя това“. Преди стотици години е означавала „накарай ме, Господи, да направя това“. Тогава е била положителна, със знака плюс, а сега е отрицателна, със знака минус. Тогава означавала събиране, а сега изваждане. Тогава е била пъпка, която се разцъфтяла и вързала, а сега е плод, който зрее. Трябва да мине време, за да го откъснеш от дървото. И на български има еднакви думи с различно съдържание. Например пола на жена и пола на планина. Какво отношение има между едното и другото значение? Планината има ли дреха?

Да се върнем към обикновените и необикновените процеси или към правилните и неправилните процеси в Природата. Изваждането като процес е статически. От статическите процеси произлизат правилните. Според мене правилен процес е например работата на грънчаря — от тесто прави грънци. Първона-

чално тестото е било кал, тиня, която след пречистване се превръща в тесто, което се формува, излива в калъпи и образува красиви съдове. После те се пекат на огъня и стават здрави. През същите процеси минават и човешките мисли и чувства. За да бъдат здрави и красиви, те трябва да се пречистят, омесят и минат през огън. Ако една мисъл не е минала през огън да се пречисти и кали, не може да ви служи. Често българинът си служи с фигури на речта. Той казва: Тоя човек има здрава, опечена мисъл.

Изпейте песента „Тъги, скърби вдигай, слагай”.

Тая песен разрешава правилно задачите. Думите „тъги, скърби“ имат отношение към неправилните процеси. За да се разрешат тия процеси правилно, между ума и сърцето на човека трябва да съществува хармония. Умът и сърцето са двама другари, които трябва заедно да носят тежестите на живота. Легне ли умът на сърцето или сърцето на ума, хармонията се нарушава. В някои български села съм наблюдавал следното: жената носи дисаги на гърба си, в дисагите туряла детето, в ръцете взела хурка да преде и отива в града да продаде и купи нещо. Мъжът яхнал коня и препуска за града. Той играе роля на полковник, а тя — на обикновен войник. Той казва: Жената трябва да се кали да работи и да върви пеш. Аз предсказвам на мъжа какво го очаква в бъдеще. Той ще бъде жена, ще носи дисагите и детето в тях, ще преде и ще върви напред, а жената ще бъде на коня. Който не разрешава задачата си правилно, това го очаква. Често жената е по-съобразителна от мъжа. Като отиде на лозе да бере грозде, тя напълва една голяма кошница с избрано грозде за вкъщи и една малка кошничка за децата, които я срещат на пътя и искат от нея грозде.

Казано е в Писанието: „Всичко, което се случва на ония, които любят Господа, е за добро.“ Следователно, докато сте в човешкия свят, може да критику-

вате и да разсъждавате. Щом влезете в Божествения свят, ще знаете, че там всичко е разумно и работи за доброто. Прилагайте любовта, за да превърнете всички неща на добро. Не разчитайте на вашето знание — то е спомагателна сила. Не разчитайте и на силата, с която си служите — тя е временно средство. Разчитайте на Божията Любов, която действа в Божествения порядък. Тук всичко се превръща на добро. За да се превърне злото в добро, умът, сърцето, душата и духът на човека трябва да имат контакт с Божествения порядък. Силата иде от Божественото начало. Казваш: Тая работа няма да се оправи. — Ще се оправи. — Тия скърби нямат край. — Имат край. — Какво трябва да се прави? — Две неща се искат от човека: той трябва да има или страх от Господа, или любов към Господа. Страхът внася ред и порядък в човешкия живот, а любовта му помага да върши волята Божия. Любовта дава свобода на човека. Без любов никаква свобода не съществува. Ако разбираш любовта, свободата ще дойде; ако не я разбираш, страхът ще дойде. В неразбраната любов иде страхът; в разбраната любов иде свободата. Ако си страхлив, ще се мъчиш. Страхът е създал закона. Любовта внася живот, жизнена прана в човека. Безлюбието го обезсилва.

Като ученици прилагайте любовта за усилване и поддържане на живота, а музиката — като възпитателно средство. И тогава ще пеете и ще взимате тоновете правилно. Да вземеш тона *до* правилно, това значи да придобиеш светлина, топлина и сила. Без тия елементи тонът е нечист и неправилен. Всеки тон произвежда различна светлина, топлина и сила. Тоновите се отличават един от друг по степента на светлината, топлината и силата, които произвеждат. Песента „Тъги, скърби“ започва от тона *ре*. Той произвежда движение. Значи, само движението е в сила да

измени скръбта, да я превърне в радост. Тя е товар, който наляга човека. Като се раздвижи, товарът му олеква.

Чели сте книгата „Жил Бла“, за когото се разказва как прекарал на острова, дето го изхвърлили морските вълни. Един ден той намерил няколко кратуни, които напълнил с гроздов сок и превърнал във вино. Като се разхождал из острова, срещнал един немощен старец. Жил Бла пожелал да му помогне. Старецът се качил на гърба му, отдето не искал да слезе. Дето ходел Жил Бла, носел и стареца на гърба си. Когато виното било готово, Жил Бла пил от него, но дал и на стареца да пие. Последният се напил и започнал да играе върху гърба на Жил Бла. Така той могъл да се освободи от стареца. Следователно, като ви нападнат тъги и скърби, дайте им вино да се опият. Само така те ще слязат от гърба ви. Те представят стареца, който се качил на гърба ви и не иска да слезе.

Сега, като говоря за виното, не трябва да гледате на него като на нещо опасно. Първоначално виното е било полезно, но после в него се вмъкнал вредният елемент, който му придава опивателно свойство. Апостол Павел препоръчвал на ония, които имат слаб стомах, да пият вино. В Православната черква причестяват с вино. Полезно е виното, но трябва да се знае как да се приготвя. Благата дума, милият поглед, добрата постъпка не са нищо друго освен лъжичка вино. Във виното се крие нещо смислено, дълбоко. За да кажеш една сладка дума, трябва да знаеш как да настроиш ума си. Да изразиш едно добро чувство, трябва да знаеш, как да настроиш сърцето си. То е многострунна арфа. Ако не можеш да нагласиш ума и сърцето си, ще чуваш само дрънкане и бръмчене.

Млад момък срещнал един дядо и го запитал: Как си, дядо? — Ходих на пазара да си купя калпак. —

Добре ли си? — Лош, хубав, купих го вече. Дядото не чува какво го питат и отговаря каквото си мисли. Тази е причината, дето хората не се разбират. Те не чуват какво ги питат и отговарят каквото им дойде на ум. Същото виждаме и в човека, поради което той става смешен и за себе си, и за окръжаващите. Някой говори разумно, но като не го чуваш, казваш: Станало е вече. Не те питат за станалото. Момъкът пита дядото: Дядо, как си със здравето? Той трябва да каже: Добре съм, синко. Ако го пита де е ходил, тогава трябва да каже, че ходил на пазара да си купи калпак.

Изпейте една песен, която вие искате. Изпя се песента „Светъл ден“. Песента „Тъги, скърби“ е за сърцето, а „Светъл ден“ — за ума. От „Светъл ден“ се ползува сърцето, а от „Тъги, скърби“ — умът. „Тъги, скърби“ произвежда топлина. „Светъл ден“ произвежда светлина. Сега трябва да изпеете още една песен, която да произвежда сила. И в двете песни има подем. И двете имат темпо *allegro*. Каква разлика има между *allegro* и *allegretto*? *Allegro* означава бързо, а *allegretto* — бързичко.

Изпейте песента „Ходи, ходи“. Постъпките и движенията на човека трябва да бъдат умерени — *moderato*. Когато дава нещо, човек трябва да бъде внимателен. Даването е завършен процес. Песента „Ходи, ходи“ е за душата. Тя произвежда сила. Трите песни, които изпахте, съдържат по една идея в себе си. Всяка идея трябва да зрее най-малко 10 — 15 години, за да се възприеме от умовете на хората. Същото се отнася и до истината. Не можеш да възприемеш истината, ако не е проникнала в тебе. Влезе ли в ума ти, тя започва да зрее. Щом узрее, веднага ще я възприемеш.

Как пее българинът? Когато иска да излее тъгата си, той пее тъжно и нарежда: „Настанаха тежки вре-

мена.“ Той пее и търси начин да се освободи от она-
ва, което му тежи. Според мене той трябва да пее
весело и да нарежда: „Настанаха тежки дни, от които
нищо не остана.“ Каквото и да ви се случва в живота,
помнете следното: Бог е единствената сила, която мо-
же да ви освободи от всички противоречия. Бог е съз-
дал света и ние трябва да имаме любов към Него.

Първото нещо, което се изисква от всички хора, е
любов към Бога. После иде любовта към ближния и
към себе си. Само Божията Любов трябва да ни дойде
на помощ, за да ни избави от всички беди. Любовта
разрешава всички въпроси. Без нея въпросите оста-
ват неразрешени. Оня, Който ни ръководи, Който ни
дава живот и помага за разрешаване на всички въп-
роси, е Бог.

*— Само светлият път на Мъдростта води към
Истината!*

— В Истината е скрит животът!

8. Лекция от Учителя,

държана на 24 ноември 1943 г. в София — Изгрев.

НАЙ-ГОЛЯМОТО ИЗКУСТВО

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Какво разбирате под думата ходя? От колко букви се състои тая дума? Напишете думите „ходя, обхода, стига и пристига.“ Хората, мъже и жени, нямат еднаква обхода; те нямат и еднакви облека. По какво се отличават мъжките дрехи от женските? Мъжете носят панталони и жилетка — дреха без ръкави. Защо някои дрехи са с ръкави, а други без ръкави? Причината е проста. Някой беден човек си шил дреха. Понеже нямал достатъчно плат, решил да си ушие дреха без ръкави. Той си казал: Важно е гърдите и гърбът да бъдат покрити. Ръцете могат да не бъдат облечени. Така се създава жилетката и разните видове салтамарки. Богатият, който разполага с много плат, туря ръкави на дрехата си. Значи, бедността създава една мода, а богатството — друга. Понякога една малка причина може да развали или да поправи работите. Например една малка мушица разваля млякото. Казваме: Млякото се вкиснало. Също така има мисли и чувства, които се вкисват. В тях има нещо неустойчиво. Това именно разваля живота. Обаче има устойчиви мисли и чувства, които не се вкисват.

Какво представлява животът? — Процес на движение, в който съзнанието на човека се пробужда. Пробуди ли се съзнанието му, той казва: Аз живея. Няма по-красиво нещо от живота, но няма и по-мъчително нещо от живота. Той е едновременно и рай, и ад. Раят и адът са близо един до друг. Животът е непрерывно течение на съзнанието, което минава през безброй състояния. Някой ден си весел, разположен. — Защо? —

Светлината, въздухът, водата и храната ти влияят добре. Друг ден си мрачен, неразположен. — Коя е причината за това? — Една малка шушка влязла в окото ти и те дразни. Очите ти се пълнят със сълзи. Искаш да отвориш очите си, светлината те дразни. Миеш очите си с вода, и водата те дразни. Причината е малка, но произвежда голям резултат.

Като не разбират смисъла на нещата, хората бързо се произнасят и казват за някого: Лош е тоя човек. — Не се произнасяй толкова бързо. Пази чистотата си. Думата лош е кал, която цапа и тебе, и него. Какво ще направиш, ако ти дадат една окаляна златна монета? Ще я измиеш и така изчистена ще я туриш в джоба си. Лошият човек е такава златна монета. Иди на реката, измий го добре и го тури в ума си. Сам по себе си човек е златна монета — отвън нечиста, отвътре чиста. Грешката е в тебе, който туряш лошия човек в ума си. Не бързай. Първо го окъпи, лъсни го и тогава го тури в ума си. Знай, че съдържанието му е чисто. Отиваш на концерт да слушаш някой виден музикант. Казваш: Не свири добре. — Бързо се произнасяш. Той свири добре, но ти не си дочул как свири. Измий го първо и после говори. Музиката е богатство, в което няма никакъв дисонанс. Яви ли се дисонанс в музиката, причината е външна. Когато две гамми не се обичат, произвеждат дисонанс.

Музиката е живо нещо. Тоновите говорят както хората. Между тях съществуват добри и лоши отношения, които произвеждат хармонията и дисхармонията в музиката. Когато искам да разбера как се нареждат мъчните работи, питам тона *до*, който е в гъстата материя. Когато искам да се разходя някъде, съветвам се с *ре* — тон на движението. Когато искам да зная каква обхода да имам с някого, питам *ми* — той знае какво да каже на всеки човек. Тонът *фа* е банкер, разполага с пари. Тонът *сол* се облича добре;

той знае как да се представи пред хората. Тонът *ла* е богат гостилничар, който услужва на хората. Питате: Де съществува тая музика? — В умствения свят на човека. Колкото и да я търсите на физичния свят, няма да я намерите.

Защо някои не успяват в училището и в живота? — Защото не пеят. Приложете музиката навсякъде в живота си да видите какъв резултат ще имате. Ученик си, не ти върви в математиката. Пей и свирй — само така ще си помогнеш, ще решиш задачите си по-лесно. Направи следния опит: Посей няколко житни зрънца и всяка сутрин им пей. Ще видиш какъв резултат ще имаш. Ще пееш тихо, само зрънцата да чуват и да се радват. Българинът има обичай, като посее нивата си, всяка сутрин отива да я наглежда. Обиколи нивата си, усмихне се и се върне дома си доволен. Той тихо говори на зрънцата и ги насърчава да растат. Който мине край тая нива, казва: Чудно нещо, магия ли прави. Стоян, че нивата му дава толкова плод! И други селяни обикалят нивите си, но не получават много плод. Те не знаят как да говорят. Ставаш сутрин, наблюдаваш изгрева на слънцето и се питаш: За мене ли изгрява слънцето? Ако си единственият човек в света, за тебе изгрява. Кое е по-хубаво: Слънцето да изгрява само за тебе или за всички живи същества на земята? Същото се отнася и до музиката. Тя е за всички, не само за одного. Ако музиката е само за тебе, това е нещастие. Такава музика е в застои, както водата, затворена в шише. Това, което е дадено за всички, е извор, който постоянно блика и носи живот, идещ от Бога. Музиката, която постоянно изтича, иде от Божествения свят. Не говоря за човешката музика, но за оная музика, която прониква във всички хора и носи Божието благословение.

И тъй, дайте път на оная музика, която иде от Божествения свят. Дайте път на тоя извор да тече. Кой ще пие от тая вода? — Има кой да пие. Отвори крана да тече. — Де ще отиде тая вода? — Дето иска. Това не е твоя работа. Ти си длъжен да отвориш крана водата да тече. Ако си вкъщи, не отваряй крана; отвориш ли го, цял ден ще тече, ще си причиниш някаква пакост. Обаче изворът трябва постоянно да тече. Тая вода съживява и подмладява. Сегашните хора се натъкват на това, което не желаят. Искат да бъдат млади и красиви, но преждевременно остаряват. Първоначално младият се радва на живота си, но скоро остарява.

Младият ходи изправен; като остарее, прегърбва се и тръгва с бастун. И музикантът остарява и престава да свири. Докато е млад, той свири и напредва. Щом дойде старостта, и музиката престава. Старостта прави силния слаб, красивия — грозен. — Защо отслабва човек? — Защото всеки ден къса по един конец от въжето на своя живот. Колкото и да е дебело въжето, като късаш всеки ден по един конец, все ще отслабне. Млад си, но казваш: Ще остарее. Както казваш, така става. Казваш за някого: Тоя човек ще изгуби всичко. Наистина той изгубва всичко. Казваш: Тоя човек няма да оздравее. Както казваш, така става. Това са отрицателни думи, които късат нишките на въжето. Ден след ден нишките изчезват и въжето се скъсва. Ако си музикант или певец, не късай въжетата на хората. Има цигулари, от свиренето на които хората се разболяват. Те не са добри музиканти. Има певци и музиканти, от свиренето на които болните оздравяват, обезсърчените се насърчават. Те са добри музиканти и певци.

Да се върнем на думата „ходя“. Казваш, че ходиш. В каква посока ходиш? Ти ходиш във всички посоки: надясно, наляво, нагоре-надолу. Ходиш в го-

рещите и в студените страни; ходиш по море и по суша; летиш и по въздуха. Птиците са знаели това изкуство преди човека. Рибите са знаели да плават във водата преди човека. Ако искате да слезете от точка А в точка В, не можете да ходите на крака, трябва да намерите здраво въже и с него да се спуснете надолу. Без въже не може да слезете. И ходенето се подчинява на закона на хармонията. Не можеш да ходиш безразборно. Можеш да извървиш много километри, но това не е достатъчно. Ще ходиш според закона на хармонията и ще изучаваш съдържанието на пътя, по който си минал.

Някой отива на Витоша и се връща недоволен. — Защо? — Не вървял според закона на ходенето. — Какво изисква този закон? — Доволство. Ако ходиш и не си доволен от светлината, от въздуха, от водата и от хляба, разходката ти не е направена както трябва. Човек трябва да бъде доволен от четири неща: от светлината, въздуха, водата и хляба. Четеш една книга, но не си доволен от нея. — Защо? — Защото писателят или поетът, който писал книгата, не бил доволен от майка си, от баща си, от брат си и сестра си. Същото нещо се отнася и до музиканта и певеца. Не е музикант оня, който не знае какво нещо е сопран, алт, тенор и бас. Това са бащата, майката, братът и сестрата. Музикантът трябва да е доволен от своите баща, майка, брат и сестра. Кое е по-добре за тебе: да се занимаваш с музика, с деца или със семена? Ако се занимаваш с музика, ще заповядваш на тоновете; ако се занимаваш с деца, ще им заповядваш, но те няма да те слушат; ако се занимаваш със семена, ще им заповядваш и те ще те слушат.

Мнозина изпадат в положението на един от руските войници, дошли в България след освобождението. Той се напил до забрава. За да не го хванат в

пиянство, той изял две-три глави лук да маскира миризмата на виното. Срещнал го един руски офицер и го попитал: Защо си пил? — Не съм пил. Ето, мириша на лук. За да го опита, офицерът поставил две дъски на едно мостче и му казал: По едната дъска ще минеш, а по другата ще се върнеш. Войникът се опитал да ходи по едната дъска, но не могъл, залюлявал се. Тогава той минал по двете дъски и казал на офицера: Ваше високоблагородие, аз вървя по двете дъски, за да ти докажа, че живея и за тебе, и за народа. Офицерът се засмял и си казал: Умен е тоя войник. След това му казал: Щом мислиш за мене и за народа, бъди свободен! Казвам: Престъплението не е в пиенето, но в лъжата. Защо войникът да не каже: Ваше високоблагородие, пих малко и се опих. С лука той замаскирал миризмата на виното, но престъплението с лук не се укрива. Жаждата с вино не се уталява.

Защо духате, като се изгорите? Защо туряте ръцете си на корема? Като ви заболи корем, туряте и двете си ръце върху него. Дясната ръка е положителна, а лявата — отрицателна. Енергията от едната ръка тече към другата и болката изчезва. Колко време трябва да държиш ръцете си на корема? Определено е колко време трябва да трае тоя опит. Ако е търпелив, човек ще държи ръцете си по-дълго време и болката му ще мине. Разумност се иска от хората. Само разумните могат сами да си помагат. Кога изгарянето е по-голямо? — Когато въгленът е стоял дълго време на ръката. Колкото повече стои на ръката, толкова по-лошо за вас.

Природата е точна. За всяко нещо тя е определила времето. Ако пееш, трябва да знаеш колко време да задържаш един тон. Като дишаш, трябва да знаеш колко време да задържаш въздуха в дробовете си. Като пиеш вода, трябва да знаеш колко вода да приемеш

в стомаха си. Като се храниш, трябва да знаеш колко храна да приемаш. Ако приемаш светлина, също ще знаеш колко светлина ти е нужна за дадено време.

Сегашните хора страдат от недоимък на нещата. Те сами поставят препятствия на пътя си, поради което не възприемат нужното количество светлина, въздух, вода и храна. Природата е дала всичко в изобилие. Обаче някои хора не могат да се ползват правилно от богатата на природата. Те пият студена вода зимно време и се чудят защо боледуват. — Да не прием ли зимно време вода? — Пийте, но тя трябва да запази тая топлина, каквато е имала в земята. Щом се изстуди, ще я стоплите. Външната температура отнема част от топлината на водата.

Пази следните правила: Зимно време не пий студена вода! Не пей в студена стая! Когато не си разположен, не пей. Не пей и пред хора, които не обичат музика. Ако искаш да пееш, пей тихо, само за себе си. В това се крие благото на човека.

Казвам: Като се стреми към блага, човек трябва да знае какво отношение имат те към него. Благата имат отношение към духа, душата, ума и сърцето на човека. Като благо и музиката има отношение към духа, душата, ума и сърцето на човека. Няма ли това отношение към него, тя остава неразбрана. Ако музиката не може да въздействува на човешкия ум, сърце, душа и дух, не е истинска музика. Каква музика е тая, която не раздвижва човека? Какво прави плувецът във водата? — Движи ръцете и краката си. Има плувци, които не се движат, но те са големи майстори. Обикновеният плувец движи ръцете и краката си, с тях дава тласък на тялото си да пори водата. За да плуваш свободно, не трябва да бъдеш страхлив. Страхът намалява обема на тялото и човек потъва. Страхът е чувство, което стеснява ума и сърцето. Носиш шише с масло. Страх те е да не се пукне шишето.

Носиш чувал с жито. Страх те е да не се скъса чувалът, да се разсипе житото. Докато държиш страха вън от себе си, той е на място. Щом го пуснеш вътре, той не е на мястото си. Външният страх се превръща в благоразумие. Вътрешният страх ограничава човека. Казано е в Писанието: „Страхливият няма да наследи Царството Божие.“

Като ученици вие трябва да имате обхода помежду си. Обходата се дължи на хармония между ума и сърцето. Умът носи светлина, а сърцето — топлина. Не можеш да пееш без светлина и топлина. И във физично отношение е същото. Салонът, в който пееш, трябва да бъде осветен и отоплен. Следователно, ако искаш нещо от Бога, салонът ти трябва да бъде осветен и отоплен. Иначе и да получиш нещо, няма да го използваш. Пей и свиря на светло и на топло, за да придобиеш нещо.

Падаревски, знаменит полски пианист, отишъл в един град на Южна Америка да даде концерт. Жителите на тоя град били испанци. Когато свирел, те се разговаряли помежду си. Падаревски дал един концерт, но повече не пожелал да остане в тоя град. Като го запитали защо не даде още един концерт, той отговорил: Не мога да свиря на хора, които, вместо да слушат, се разговарят. И вие като тия испанци искате Бог да ви говори, но същевременно и вие говорите. Невъзможно е двама души едновременно да говорят: единият ще говори, другият ще мълчи. Падаревски ще свиря, а публиката ще слуша. Ако тя говори, никакъв концерт няма да чуе. Жителите на тоя град били загледани от отказа на Падаревски и за да не се препоръчат зле пред другите градове на Южна Америка, те решили да се въздържат. Поканили още един път Падаревски да даде концерт, като обещали, че ще мълчат и слушат. Той се съгласил, дал втория си концерт, от който сам останал доволен. Публиката слушала с голямо внимание — никакъв глас не се чул.

Казвам: Работете върху себе си да утихне броженето във вас. Не се страхувайте от нищо. Когато някой виден музикант дава своя концерт, ще мълчиш и ще слушаш. Когато Господ говори, ще мълчиш и ще слушаш. Вътрешното брожение в нас трябва да утихне! Когато Господ говори, земята трябва да мълчи. — Какво ще стане с нас? — Не се безпокойте. С вас ще стане това, което е станало с всички. — Ще обеднеем ли? — Кой не е обяднявал? Кой не е боледувал? Всичко, от което те е страх, ще дойде до главата ти. Ако не те е страх, ще се махнат всички противоречия. Човек страда по единствената причина, че не знае как да пее, да свири и да живее. Ще кажеш, че плащаш да ти свирят. — Това благо иде отвън. Важно е благо то да излезе от тебе. Слънцето дава изобилно блага, но никой не може да го подкупи.

Пазете се от старите навици. Старото трябва да се преработи. То е капиталът, даден на човека от незапомнени времена. Гласът е даден на човека, но той трябва да го обработи. Той трябва да разбира отношението между тоновете, както между мислите и чувствата. Знаете ли какво влияние упражнява една мисъл, едно чувство или една постъпка върху човека? Някога човек се стеснява или разширява повече, отколкото трябва. Някога е по-активен, отколкото трябва. Това са противоречия, които го спъват. В песента „Вечер-сутрин“ има едно противоречие. Тя започва с думата вечер, а не със сутрин. Това е привидно противоречие. Правилно е да бъде „Вечер-сутрин“. — Защо? — Защото е правилно да започнеш с болестта, за да дойде здравето. Ако започнеш със сутринта, т.е. със здравето, ще дойде вечерта — болестта. Започвай с неблагоприятните условия, за да свършиш с благоприятните.

Изпейте песента „Вечер-сутрин“. Както я пеете, вие ще накарате злото да си върви. Виждайте хубаво-

то в светлината, приятното във въздуха, красивото във водата и доброто в живота. Както в природата се явяват течения, които разрушават брегове, отнасят дървета, камъни, пясък, така и в живота има течения, които отнасят дървета, камъни, пясък, пръст. Какво трябва да се прави с тия наноси? — Да се посадят с дървета да задържат почвата. Всички трябва да работим, да подобрим условията си.

Като пеете песента „Тъги, скърби“, трябва да се пее отсечено, с определен ритъм. Във всяко нещо има ритъм, който трябва да се спазва. И в болестта, и в тъгата има ритъм. Ако спазиш ритъма им, те стават разбрани и тогава нито болестта е болест, нито тъгата — тъга. Всички разбрани неща са приятни. Когато разбереш живота, и той става приятен и красив.

И тъй, най-голямото изкуство е да живееш добре. И музиката, и поезията допринасят нещо към живота. Приятно е да чуваш хубаво пеене, да слушаш права мисъл, да изпитваш красиви чувства. Като мисли, човек трябва да има достатъчно светлина; като чувства, трябва да има достатъчно топлина и като действа — достатъчно сила. Ако няма достатъчно светлина, той няма да вижда ясно; без топлина ще среща големи препятствия; без сила работите му ще остават незавършени. Всяка незавършена работа е лоша. Стремете се към повече светлина, топлина и сила — да завършите работите си, да ги направите добре.

Казвате: Трябва да се живее добре. — Лесно се говори, мъчно се изпълнява. — Да живееш добре — това значи да изучаваш живота като изкуство. Ако Бог не взима участие в нашия живот, нищо няма да излезе. Ако слънцето и земята не взимат участие в нашия живот, нищо няма да излезе. Във всичко, в което Бог взима участие, и ние трябва да участвуваме. Там, дето Бог не взима участие, и ние не трябва да участвуваме. Да използваме всичко, което е вложено

но в нас. Какво правят адептите? Има адепти, които прекарват дневно със сто грама ориз. Те дъвчат храната си добре и използват напълно хранителността ѝ. Обикновените хора бързо ядат, не дъвчат храната си добре и благодарение на това приемат много храна, а малко се ползват от нея. Не е лошо да бърза човек, но той трябва да знае кога да бърза и кога да не бърза. Когато тренът приближава към някоя гара, забавя движението си; когато излиза от гарата, постепенно ускорява движението си. И светлината, като влиза в човешкия ум, намалява своята скорост. За да влезе в сърцето на човека, светлинната енергия се превръща в топлина. За да влезе във волята му, тя се превръща в сила.

Сега, като се говори за музикалните тонове, трябва да знаете, че всеки тон има седем качества. Например тонът *до* също има седем качества. Онова качество, което се проявява в даден момент, взима надмощие, а останалите шест се проявяват слабо, почти незабелязано. Те държат исо на главното, проявено вече качество. Доминиращото качество на тона се извява, както солистът в някой оркестър. Когато едно от качества на тона взима първенство, останалите само го пригласят. Изобщо силно качество е онова, на което даваш израз. Другите качества са спомагателни средства. Ако искаш да изпееш думите „отивам на училище да уча“, ще започнеш от тона *ми*, който означава обхода. За да отидеш на училище, трябва да имаш обхода, да знаеш на кой чин да седнеш, между кои деца и т.н.

И тъй, като говоря за тоновете, виждам, че не ги разбирате и мъчно може да се справите с тоя предмет. Не е лесно да различите естествения скъпоценен камък от изкуствения; не е лесно да различите диаманта от изкуствените камъни. Без да гледате, не можете да различите златото от желязото. Ако вземете в ръката си еднакво големи парчета желязо и злато, ще ги различите по теглото им: златото е по-тежко от

желязото. Освен това желязото се окислява, а златото не се окислява. Желязото прави човека енергичен, а златото — благороден. Следователно, ако искаш да предадеш на организма си добри качества, храни се с добра храна. Храни се с възвишените качества на светлината и топлината. Храни се с възвишените качества на въздуха, водата и хляба. Това значи да живееш добре със своите приятели. Четири приятели има човек: светлината, въздухът, водата и храната.

Помни: Дръж връзка с духовете на светлината, които имат отношение към умствения свят. Дръж връзка с добрите духове на въздуха, т.е. с диханието на Бога. Дръж връзка с добрите духове на водата и на хляба, от които идат благата на живота. Ако грешиш, причината е в тебе. Светлината, въздухът, водата и храната никога не грешат.

Радвайте се на благата, които сте получили от миналите поколения. Проверявайте това, което сте получили наготово, за да отстраните непотребното. Всичко, което е Божествено, приемайте без критика. Дойдете ли до човешкото, там критиката е на място. Божественото обновява, а човешкото състарява. Да се обновиш, това значи всеки ден да приемаш по една светла мисъл и по едно възвишено чувство; всеки ден да проявяваш по една благородна постъпка. Не приемеш ли поне една светла мисъл, едно възвишено чувство и една благородна постъпка, ти спиращ процеса на своето обновяване.

— *Само светлият път на Мъдростта води към Истината!*

— *В Истината е скрит животът!*

9. Лекция от Учителя,

държана на 3 декември 1943 г. в София — Изгрев.

МУЗИКАЛНИ УПРАЖНЕНИЯ

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Изпейте песента „Блага дума“.

В какво се крие благостта на една дума? Блага дума е тая, която допринася благост на човека. Казваш: Студено ми е. — Щом ти е студено, ти търсиш топлината. — Топло ми е. — Щом ти е топло, ще се разхладиш.

Какво се разбира под „лично местоимение“? Кои са личните местоимения? — За единствено число: аз, ти, той, тя, то. За множествено число: ние, вие, те. Кое от трите местоимения заема първо място? За себе си казваш аз, а за другите — ти, той или тя. Кой от тримата е пръв: аз, ти или той? Кой е последен? Да допуснем, че някой те обижда. Кой от двамата е пръв: който обижда или който разглежда обидата? — Който обижда, е пръв. Вторият — ти, който разглеждаш обидата, си последен. Кой от двамата е по-важен и по-културен? Обиденият има нужда от утеха. Значи, не можеш да утешаваш човек, който не е наскърбен. Кое се явява по-рано: скръбта или радостта? Сянката ли е съществувала по-рано или реалността? Може ли художникът да нарисува една картина без сенки? — Не може. Това показва, че без сенки реалността остава неразбрана.

Питам: Знаете ли колко вида скърби и радости съществуват? Колко главни скърби и радости знаете на брой? Според вас коя е първата и най-главна радост? Коя е най-главната скръб? Кой елемент в химията е най-лек? — Водородът. Той е лек, но доста пакости причинява. Той запалва чергите на хората, разто-

пява много неща, внася влага в атмосферата и прави времето влажно. В това отношение той е много щедр. Ако слънцето не грееше, не зная какво би направила влагата във въздуха.

Каква е разликата между водорода и кислорода? Водородът гори, но не поддържа горението; кислородът не гори, но поддържа горението. Каква е съществената разлика между това, което гори, и това, което не гори, но поддържа горението? — Може ли едно тяло да не гори, но да поддържа горението? — Може. Ето вземете за пример меха. Той не гори, но като го надувате, поддържа горението. Въздухът поддържа горението, а дървата и въглищата горят. Добре, че въздухът не гори. Ако гореше, работата щеше да бъде опасна. Запали ли се въздухът, с него заедно щеше да изчезне и животът. Има хора със свойства, подобни на елементите: едни от тях горят, но не поддържат горението; други не горят, но поддържат горението. Каква полза имате от ония, които горят, но не поддържат горението, или от тия, които поддържат горението, но сами не горят? Какво сте научили от огъня? Турите дърва на огъня и след два-три часа те изгарят, превръщат се в пепел и въздухобразни вещества, които излетяват. За да израсте дървото, минали са 20 — 30 години, а го изгаряте за два-три часа. Като изгори дървото, изгаря всичко, което е написано на него. Ако сте чувствителни, бихте прочели всичко, което е написано на едно дърво. Цяла история се крие в него. Колко страдания и радости са отпечатани върху дърветата!

Често хората се греят на огъня и се питат: Защо някога ни е приятно да се греем, а някога ни е неприятно? Седиш около огъня и заспиш. Защо заспиваш, не знаеш. Друг път се изгориш на огъня. Защо се изгаряш, и това не знаеш. Според мене хората не разбират нещата, защото недовиждат добре. Едно време

жените носеха воал на лицето си, но не виждаха добре с него. Ако трябваше да прочетат нещо, те вдигаха воала си. Много естествено, воалът пречи на очите. Оплакваш се, че не разбираш нещо — воал имаш на лицето си. Някой има един воал, друг — два воала, трети — три воала. Воалът е нещо изкуствено, което пречи на разбирането. Умът ти е помрачен — воал имаш на лицето си. Сърцето ти е смутено — воал имаш на лицето си. Не постъпваш добре — воал имаш на лицето си. Кой носи воал: красивият или грозният? Кой от двамата трябва да носи воал на лицето си?

Коя е подбудителната причина за носене на воал? Някъде и мъжете носят воали. В Америка има места, дето върлуват много комари. Населението на тия места не може да спи от комари. Преди да си легнат, те покриват кревата си с мрежа, за да могат да спят спокойно. Ако дойде някой чужденец в тая местност, първата работа е да го посъветват да си купи мрежа за леглото. Той се отказва, не е навикнал да спи с мрежа. Ако първата нощ мине без було, втората нощ не се решава да спи открит. Веднага взима мерки да се запази от комарите. Те бръмчат около него, търсят място да го посетят. Не се спи при такъв концерт. Достатъчно е една вечер да минеш без мрежа, за да нашарят лицето ти. Някои комари са маларични. Следователно не питайте защо по тия места и мъжете носят мрежи. Неволята ги е заставила. Жителите на тия места носят и ръкавици да се пазят от комарите. Дето няма комари, няма нужда нито от ръкавици, нито от воали.

Защо съществуват модите? — По причина на притеснението и ограничението. Ограничен си в живота, не можеш без обувки. Те са мода. Постепенно модата става навик и се налага на хората. В първо време обувките били голямо ограничение. Днес се е внесло известно подобрене. В бъдеще, когато дойде Божест-

веният порядък, хората ще ходят боси; тогава няма да има нужда от обувки. Докато хората носят обувки, светът ще остане неуреден; докато хората носят ръкавици, светът ще остане неуреден; докато хората носят була на лицето си, светът ще остане неуреден. — Коя е причината за вълната на овцата? — Лошите условия на живота. Един ден, когато условията ѝ се подобрят, тя ще се освободи от вълната. Докато имаме лоши навици, светът не може да се оправи. Тия навици са създадени при лошите условия на живота. Щом се откажем от лошите навици, условията на живота ще се подобрят. Човек сам е създал лошите навици. Те трябва да се премахнат. — Зима иде. — Зимата трябва да се премахне. Щом се премахне зимата, веднага ще свалиш дебелиите дрехи. — Защо носиш дебела дреха? — Зима е. — Защо носиш тънка дреха? — Лято е.

И тъй, ако си неразположен, знай, че се намиращ при лоши условия на живота. Трябва да се справиш с тия условия. Кой е причината за лошите условия? — Самият човек. От тебе зависи да си в добри или лоши условия. Например искаш да напишеш буквата „е“. Трябва да знаеш кое „е“ да напишеш. Има три начина за написване на тая буква: е, ъ, Е. Ако напишеш „е“, ще си създадеш една мъчнотия. Ако напишеш „ъ“, ще си създадеш друга мъчнотия. Ако напишеш „Е“ главно, ще проявиш своето лакомство. Обратна на тая буква е „З“. Следователно, ако напишеш „е“, натъкваш се на своето честолюбие; ако напишеш „ъ“, ще си създадеш материални спънки: приятелят ти ще те обиди, господарят няма да ти плати; ако си студент, ще пропаднеш на изпит. Ето защо, докато си студент, не пиши „ъ“. Щом свършиш университета, можеш да пишеш „ъ“, колкото искаш. На английски опасни букви са „t“ и „f“.

Кога се обиждат хората? Някой се обижда само от една дума или от един тон. Достатъчно е да му кажеш нещо сопнато, грубо, за да се обиди. Един баща изпратил сина си във Франция да се учи. След време синът писал на баща си да му изпрати пари. Като неграмотен, бащата занесъл писмото на касапина — груб, суров човек — да го прочете. Касапинът чете: Татко, изпрати ми пари, че ми трябва. — Виж го ти! — казал бащата, ще ми заповядва! Няма да му изпратя нищо. На другия ден той минал край фурнаджията — човек с мек и добър характер, и му казал: Приятелю, прочети това писмо да видим какво пише синът ми. Фурнаджията чете с мек, спокоен глас: Татко, прати ми пари, че ми трябва. — Виж, като иска деликатно, ще му изпратя. Бащата смесва грубостта на касапина с отношението на сина си. Касапинът не представя сина.

Казвам: Реалността може да се прояви по един или друг начин, но вие не трябва да се заблуждавате от външните условия. Те са сянка на живота. Човек трябва да различава сянката от самата реалност. Вървиш по улицата, удариш се в камък и се разгневеш. — Защо се гневиш? Камъкът е сянка на реалността. Зад него се крие нещо, което те дразни. Наведи се, вдигни камъка и го тури настрана. Той има право да стои на пътя. Ти ще го туриш настрана и ще се извиниш, че го безпокоиш. Кой е на правата страна: който се обижда или който се извинява? Кой печели повече: който се обижда или който се извинява? Кой печели повече: майката, която бие детето си, или детето? Забелязано е, че деца, които са бити от майка си, са даровити. Дете, което не е бито от майка си, не е много даровито. Каква стойност има бялата книга, на която нищо не е написано? Страданието е писаното върху хартията. Важно е добре да е написано. От какъвто характер и да е, страданието не е нищо друго

освен писане върху човека. Удариш се в нещо или се блъснеш — благодари. Това е благо, от което ще научиш нещо. Всичко, което става в природата, има своя добра страна, която малцина виждат. Понякога стават и нещастия, но те са изключения. От тях се ползват разумните хора. Каквото и да става в природата, все ще се ползува някой: или оня, с когото се е случило нещо, или окръжаващите.

И тъй, злото не е в нещастieto, но в неизползуваното нещастие. Злото не е в яденето, но в преяждането и недояждането. — Не съм ял. — Това е твой избор. — Яде ми се. — Това е твое право. — Преядох или не си доядох. — Това показва, че не изпълняваш закона на природата. Говориш или не говориш, това е твое право. Ако не знаеш да говориш, грешката е твоя; много говориш, грешката е пак твоя.

Сега, като се дойде до оперното пеене, нужно е знание. Как ще изпееш думите „аз ти казвам“? Как трябва да се отговори на тия думи? Ще кажеш: „Аз ще го изпълня.“ Единият заповядва, другият изпълнява. Единият е отрицателен, другият е положителен. Да заповядваш е два пъти по-мъчно, отколкото да изпълняваш; да сгрешиш е два пъти по-мъчно, отколкото да изправиш грешката си; да обидиш е по-мъчно, отколкото да се извиниш. — Аз не мога да се извинявам. — Значи, можеш да грешиш, а не можеш да изправиш грешката си. Какво ти коштува да изправиш една грешка? Турил си „ъ“ вместо „ь“ или обратно. Изправи грешката си. Не можеш ли да изправиш тая грешка? Де е мъчнотията? Каква е разликата между числата 6 и 9? Като се обърне 6 нагоре, става 9. Какво печели 6, като се превърне на 9? — Спечелила е три единици. Като се обърне 9 надолу, става шест. Деветорката губи три единици. За предпочитане е да ти ударят шест тояги, отколкото девет. Ако ти плащат, по-добре е да ти дадат девет лева, а не шест.

Невсякога голямото число се предпочита. Ако те бият, по-добре е по-малкото число. Боят е необработен материал, който ти сам трябва да обработиш. Ако е вълна, ще я изпереш, изпредеш, изтъчеш и тогава ще ушиеш нещо. — Защо боят е лошо нещо? — Защото е неорганизирана материя или незавършена работа. Дълго време трябва да работиш, за да свършиш тая работа.

Какво представлява доброто? — Завършена, организирана работа. Приятно ти е да носиш добре ушитата дреха. Неприятно ти е сам да переш, предеш и тъчеш вълната. Много време трябва да мине, докато ушиеш дрехата си. В тоя смисъл неорганизирания живот наричаме зло. Много години трябва да минат, докато го организираш. Някога въпреки изминалите години животът остава неорганизиран. — От какво зависи това? — От начина на работата. Като работи добре, човек става щастлив. — От какво зависи да работи добре? — Някога щастието на човека зависи от неговото зрение, някога зависи от неговия слух, някога — от обонянието му, някога — от осезанието му и т.н. Да бъдеш щастлив, това е велика наука. Ако не сте щастливи, не се смущавайте. Щастието се постига мъчно.

И в музиката има мъчни неща. Гледаш една нота, вижда ти се проста работа. Опитай се да я изсвириш с всичките ѝ украшения, да видиш колко е проста. Обаче майсторът музикант веднага ще я изпълни. Срещате един красив човек, пожелавайте и вие да бъдете като него. Всеки човек може да бъде красив, но трябва да работи върху себе си. Красотата е сложен процес. В красотата взимат участие умът, сърцето и волята. Те са хармонизирани музикално. Ако знаеш как да хармонизираш мислите, чувствата и постъпките си, можеш да предадеш на лицето си какъвто израз искаш. Ако не можеш да ги хармонизираш, не можеш

да придобиеш нужната красота. Когато волята се изопачава, брадата на човека се деформира; когато чувствата му се изопачават, устните изпъкват; когато мислите се изопачават, челото се деформира, ляга назад. За да не се деформира челото, мислите трябва да бъдат светли; за да не се деформират устните, в чувствата трябва да има топлина. За да не се деформира брадата, волята трябва да бъде силна. Да имаш силна воля, това не значи да се налагаш на хората, но да вършиш всичко с радост. Радвай се на всичко, което те обикаля. Виждаш една хубава ябълка, радвай се. Това, което ябълката може да направи, и ти можеш да го направиш. Виждаш една хубава круша — радвай се. Това, което крушата е направила, и ти можеш да го направиш. Кажеш ли с пренебрежение, че това е една проста круша, ти изопачаваш мислите, чувствата и постъпките си. Това води към деформиране на челото, устата и брадата. Какво лице е това, на което челото, устата и брадата са деформирани? Разумни същества са работили за създаване на крушата, а ти казваш: Круша е това! Ти не оценяваш работата на разумните същества, а искаш да бъдеш разумен. Виждаш един извор — радвай се на чистотата му! Радвай се на силата, с която водата извира. Това е разумен акт. Не казвай с пренебрежение: Извор е това!

Често вие се произнасяте пренебрежително за някой човек и казвате: Обикновен човек е тоя, не заслужава внимание. Защо не заслужава внимание? Защото го виждате през пролетта, когато снеговете и ледовете се топят и размътват водата му. Казвате: Мътни са водите му. Вижте го през лятото, когато водите му са бистри и чисти. Вижте го през есента, когато дърветата му са увиснали от плодове. Вижте го през зимата, когато можете да вкусите от неговите плодове. Гледате го през пролетта и казвате: Нищо не струва тоя човек. Следователно, ако искаш да имаш ясна пред-

става за човека, разгледай го от четири страни: в пролетта, лятото, есента и зимата на неговия живот. Само така ще разбереш какво е придобил той през пролетта, лятото, есента и зимата на своя живот. Четеш книгата на някой поет или писател и оставащ доволен. — Защо? — Храниш се с плодовете на неговия живот. Докато напише тая книга, той е минал през големи изпитания и страдания. Четеш една духовна книга. Казваш: Който е писал книгата, е духовен човек. — Тоя човек се е грял на слънцето. Да бъдеш духовен или набожен човек, това е най-възвишеното в света. Казваш: Какво особено има в това, че се е грял на слънце? Който разбира, какво нещо е слънцето, само той може да схване смисъла на живота. Представете си, че сте лишени от слънце, вода, плодове, хляб, и кажете тогава как бихте живели. Можете ли да си представите такъв живот?

Сега аз ви изнасям това положение, за да се освободите от илюзиите на живота. В едно казанлъшко село, Енина, се явила една мечка, която изяла няколко говеда. Селяните решили да я хванат с капан. Един селянин турил капан в гората и след няколко дни отишъл да види какво е станало. Отдалеч още той видял, че в капана има нещо живо. Зарадвал се и си казал: Хванах я най-послед! Като се приближил, видял, че вместо мечката в капана седяло неговото магаре. И вие поставяте капан за мечката, но въпросът не се разрешава. Не си служете с капани. Те са стари методи.

Като свирят, музикантите си служат с особени музикални украшения, наречени флажеолети. Аз ги наричам „любовни флажеолети“. Гладен си, дадат ти хубава храна — това е любовен флажеолет; жаден си, дадат ти чиста, планинска вода — любовен флажеолет. Любовта се проявява в реалните неща. Тя се проявява в това, което повдига човека — в неговите възви-

шени мисли и чувства. Искате ли да ви изсвиря един любовен флажеолет? (Учителя взима цигулката, нагласява я, но още не свири.) Знаете ли как постъпила Аделина Пати с директора на театъра, дето била поканена да пее? Директорът обещал да плати на певицата 50 хиляди долара, но търсел начин да я изиграе. Като разбрала това, Аделина Пати намислила да отговори по същия начин. Дошъл часът за излизане на сцената, публиката нетърпеливо чакала, но Аделина Пати бавно се приготвяла. Като видял това, директорът веднага ѝ дал половината сума — 25 хиляди долара. Аделина Пати бавно обула едната си обувка и очаквала още нещо. Публиката ръкопляскала, изказвала нетърпението си. Директорът се принудил да даде и останалите 25 хиляди долара. Певицата турила и втората си обувка и се явила на сцената.

Изпейте песента „Духът Божи“. Тая песен замества един хубав обяд.

Изпейте песента „Блага дума на устата“. Тая песен е творческа, т.е. песен на работата.

Колко неща са нужни на човека, за да работи добре? — Три неща: светлина, топлина и сила.

(Учителя свири една музикална пиеса.) Това е една проста, разказна мелодия, с особен ритъм. Ако българинът възприеме тоя ритъм, животът му коренно ще се измени. (Учителя свири и пее: Рай, рай.) Тая песен е музикално зрял плод. В българската народна песен личният елемент е силно проявен. В някои песни лиричният характер е застъпен повече, отколкото трябва. (Свири и пее тъжна българска песен: „Снощи си, майко, повечко винце пийнах; на кръчмаря много парици дадох, та оголях, майко, пропаднах.“) Тук българинът оплаква грешката си. Тоя ритъм трябва да се измени. (Свири весело.) Има и друг ритъм — бодър, съживителен. (Свири бодро, живо.) Тоя ритъм изпъжда треската. (Учителя свири песента „Тъги, скърби“.) Изпейте тая песен.

Не сей брашно със скъсано сито! Не пей, когато си неразположен. Малко пей, но хубаво! Малко работи, но каквото направиш, добре да е направено. Подражавай природата и върви напред! Каквото правиш — пееш, свириш, мислиш, чувствуваш или действуваш, във всичко трябва да имаш поне малка придобивка. Ако нищо не придобиваш, все едно че не си живял. Микроскопични придобивки да имаш, но да прибавяш нещо към основния капитал. Умът не обича тежки работи. Той се стреми към малки и леки придобивки. Сърцето, душата и духът също обичат малки и леки придобивки. Един музикален мотив, колкото и да е малък, е верен, когато принася поне най-малкото благо на човека. Това благо може да има отношение към умствения, духовния или Божествения свят — не е важно. В който свят и да е, важно е да принесе нещо за развитието на човека. Истинска музика е оная, която моделира човешкото лице. Тя трябва да изправи всички изкривени линии на тялото, да облагороди характера, да развие слуха. Трябва да повдигне ума и сърцето, да внесе в човека подтик и стремеж към усъвършенствуване. Музиката трябва да изработи новия човек.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

10. Лекция от Учителя,

държана на 10 декември 1943 г. в София — Изгрев.

АКТИВНОСТ

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Изпейте песните: „Светъл ден“ и „Тъги, скърби“.

Буквата „С“, с която започва думата „светъл“, е от едната страна — лявата, издута. Коя е причината за това? Тая буква може да бъде издута, може да бъде и сплесната. Ако буквата „С“ е поставена на човешкото лице, то ще бъде издуто. Някои лица са продълговати, а други — кръгли. Защо е така? Ще кажете, че така са създадени. Вярно е, че така са създадени, но има причини за това. Някога вие се усмихвате. Знаете ли защо се усмихвате? Ще кажете, че ви е смешно нещо, затова се смеете. Мислите ли, че усмивката е просто нещо? Тя е сложен процес. Да се усмихваш — това е музика. Щом се усмихнеш на някого, ти му говориш. Той чува нещо с ухото си, вижда с окото си и изпитва приятност. Усмивката не подразбира само опване на мускулите. Тя е вътрешен процес. Мнозина се усмихват, без да разбират значението на усмивката. Много цигулари свирят, без да разбират какво говори цигулката. Това е все едно да имаш уста, без да знаеш защо ти е дадена. Казваш, че устата е дадена на човека, за да яде и пие. Това не е достатъчно. С устата трябва да говориш, да кажеш нещо смислено. Говорът е музика. Следователно устата трябва да знае как да свири, какви музикални парчета да изнесе.

Често хората изоставят важните неща, които им са нужни за момента, и търсят неща, които не им са потребни. Например някой гладувал три-четири дни, гладен е, иска хляб. Ти отиваш при него и му предлагаш един хубав костюм. Той иска хляб, не иска кос-

тjum. Казва: Гладен съм, по-добре ми дай един хубав обяд. — Вземи тоя костюм, ще изглеждаш добре с него. — Не искам костюм, хляб ми дай. — Ти приеми костюма, че после го продай. Не, подарени неща не се продават. Ако продадеш костюма, ще изгубиш много неща. Един учен правел своите опити с балона си. Детето виждало как бащата развързвал въжето и летел с балона и как го завързвал, когато свършвал летенето. Един ден детето се качило на балона, отрязало въжето и се издигнало нагоре. Вятърът го понесъл в пространството. Бащата гледал отдолу, но нищо не могъл да направи — не е господар на положението. И детето не е господар на положението. То се уплашило, започнало да плаче, но никой не могъл да му помогне. Все ще слезе балонът някъде, но как? Може да слезе благополучно, а може и да не бъде благополучно слизането.

Мнозина се качват на балон, отрязват въжето и се оставят на произвола на съдбата. Като се намерят в затруднение, викат отгоре, молят се на Господа да им помогне. Казвам: Щом влезеш във водата, ще затвориш устата си. Водата може да иска от тебе да ѝ кажеш една дума, но ти ще мълчиш. Ако отвориш устата си да ѝ кажеш само една дума, ще платиш с живота си. — Само една сладка дума ми кажи! — Мълчи, не отваряй устата си. Щом излезеш навън, тогава можеш да кажеш на водата колкото думи искаш. Докато си в обятията ѝ, ще мълчиш. Когато главата ти е свободна и вън от опасността, можеш да говориш колкото искаш.

Да се върнем към буквата „С“. Който има ухо като издутата част на тая буква, той е активен. Каквато работа започне, добре я свършва. Той е предприемчив, хваща се за много работи. Който има ухо като сплеснато „С“, той е пасивен. Той се заема за много работи, но не ги довършва. Много говори, много тео-

рии развива, но като дойде до практичната страна на въпроса, казва: Ще почакам малко, няма защо да бързам. Една година минава, втора настъпва, но той нищо не е направил. Първият, на когото ухото е издуто, ще скрои едни обувки и ще ги изкара докрай. Може да не са много хубави, но поне ще имаш обувки. Вторият ще ги скрои и ще ги остави настрана — няма да ги ушие. Или може да мине много време, докато ги ушие. Първият ще ушие обувките по-евтино от втория. Вторият ще протака работата и пак няма да ги ушие както трябва. Това са твърдения, които трябва да се докажат.

И тъй, ще знаете, че когато обувките ви не са ушити добре, ухото на обуцаря е издуто; той е бърз, активен. Ако си поръчаш обувки и обуцарят отлага работата си, ухото му е сплеснато. В сравнение с първия обуцар той иска повече пари. Като работи бавно и протака поръчката, той минава за по-добър обуцар. Всъщност работата не излиза така. Защо човекът с издутото ухо се проявява по един начин, а тоя със сплеснатото ухо по друг начин? Първият е по-енергичен от втория. Как ще ти отговори оня с издутото ухо, ако го обидиш? Ще почувствуващ удара на неговата здрава ръка. Ако обидиш детето, няма да пострадаш много. То ще вдигне ръчицата си, но ударът ще бъде слаб. Следователно малкото дете ще те удари слабо, а големият и здрав човек ще те удари силно. Също така, когато направиш добро на детето, благодарността му ще бъде малка; ако направиш добро на големия и здрав човек, благодарността му ще бъде голяма. Той ще те възнагради щедро.

Какво се иска от човека? — Въздържание и самообладание. Ако не можеш да се въздържаш, скоро кипваш и казваш: Аз съм човек с достойнство. — В какво се заключава достойнството на човека? — В светлината, която носи в себе си. Значи, ако къщата

му е добре осветена и мебелирана, той има достойнство; ако не е добре осветена и мебелирана, няма достойнство. С други думи казано: Ако човек има очи, има достойнство; ако от устата му излизат сладки, благи думи, има достойнство. Няма ли очи, не е ли блага устата му, никакво достойнство няма. Достойнството на човека се заключава в светлите мисли, в добрите чувства, в благородните постъпки и в сладките думи, които излизат от устата му.

Казваш: Искам да стана добър човек. Какво означава думата добър? По какво се познава добрият човек? Той ходи спретнато като войник. Ако се люлее като пиян, не е добър. Ако си добър, работи отмерено; като свириш, свири добре; като говориш, всяка дума да е на мястото си. Как започва човек работата си? Ако е активен, той започва с разположение, с подем; после слиза надолу и като наближи края, пак се качва нагоре. Невъзможно е през всичкото време човек да бъде активен. Как започва да яде? Обикновено първата хапка приема с разположение, с възход. Следващите хапки го водят надолу. В последната хапка има пак подем, доволство, че се е нахранил. Когато взимаш пари отнякъде, ти се повдигаш, радваш се, че ще свършиш работата си. Като изплащаш дълга си, наставтава едно понижаване. Щом изплатиш и последната сума, духът ти отново се повдига.

Какво е състоянието на ученика, който постъпва в гимназия или в университет? Докато е в училището, всичко идеализира. Той минава за добър ученик, по всички предмети има отличен успех. Като свърши гимназията или университета, той влиза в живота. Тук работите вървят другояче: шесторките се превръщат в четворки и тройки. По-рано писал правилно, обаче в живота не може да пише както трябва. Искане да се усмихва, но се страхува да не би да даде повече, отколкото трябва, да прелее чашата.

Един турски бей отишъл на гости в дома на един български чорбаджия. Последният го угостил добре и като свършил обядът, налял му една чаша сладко вино. Чашата била два пръста празна. После налял на себе си, но прелял и казал: Утира-а! Като изпили първата чаша, чорбаджията налял втора, трета чаша, но на себе си все преливал и казвал: Утира-а! Бейт поглеждал към чашата на чорбаджията и най-после казал: Чорбаджи, налей и на мене с утира-а.

Така постъпват и кръчмарите. Като наливат вино на клиентите си, те оставят чашите малко празни. Ако преливат чашите, ще губят. Кое е по-добре: да се преливат чашите или да остават малко празни? Водата да стои в бъчвите или да тече свободно? Ако си кръчмар, по-добре е виното да се държи в бъчви, да не изтича навън. Ако не си кръчмар, по-добре е водата да тече свободно, отколкото да стои затворена в бъчви. Всяко нещо е ценно както става в природата. Десте видели в природата въжета за бесене на хората? Ако паяците не тъчаха своите конци, нямаше да има въжета. Първи те дадоха идеята за направа на въжето. Следователно те са първите виновници за бесене на хората. Кой даде идея на хората за направата на скорострелни оръдия? — Комарите и пчелите. Те ги научиха как да забиват своите отровни и убийствени стрели. Какво ще научиш от пчелата? — Или да събираш мед, или да жилиш. Какво ще научиш от пияницата? Ако е богат, ще те научи да пиеш. Дето те срещне, ще те черпи.

Какво се иска от човека? — Да оценява онова, което природата му е дала. Например вие не оценявате косата си. Някои от вас имат хубави коси, а на други главите са оголели. Знаете ли колко разумни същества са работили за създаване на косата! Вие не подозирате, че всеки косъм има специфично съдържание. Някой се чуди защо работите му не вървят

добре. — Много просто, косми нямаш на главата. По космите на човека може да се определи неговият характер, както и проявите му. По космите се познава дали ще успее в работата си, или не. Достатъчно е да хванеш косъма на един човек, за да разбереш миналото, настоящето и бъдещето му. Затова е казано, че няма нищо скрито-покрито. Скрити неща има само при отсъствие на светлина. Щом дойде светлината, тя разкрива всички неща. В косъма се крие и доброто, и лошото на човека.

Често се запитвате защо сте дошли на земята. Вие сте дошли тук, за да изплатите дълговете на своите деди и прадеди. По космите си можете да познаете дали сте поправили положението на своите прадеди, или нищо не сте направили. Като пипна косата на някого, аз зная вече мога ли да му дам нож в ръката, или не. Как ще дам нож на оня, който е готов всеки момент да коли? Ако не заколи човек, ще заколи кокошка. Ако не заколи кокошка, ще нареже на ситно лук, ябълка или друго нещо. Това е престъпление. Може да ядеш лук, но не и да го нарязваш на дребно. Може да ядеш ябълка, но не и да я режеш на парченца. Не правете неща, които не принасят никаква полза.

Като ученици вие трябва да изучавате човешкото ухо и човешката ръка, чрез които се изявява неговият характер. Ако горната част на ухото е добре развита, а долната — месестата, не е добре развита, тоя човек е работил в ущърб на живота си. Колкото по-добре е развита тя, толкова по-дълъг е неговият живот. Каква е ръката на честния, справедливия и благородния човек? Всяка добродетел се отпечатва на ръката. Изобщо всяка мисъл, всяко чувство има особена форма. Ония форми, които са произлезли от светлината, се отличават от тия, произлезли от топлината. Последните се отличават от формите, създадени от волята.

Изучавайте формите на мислите и чувствата, без да се изкушавате. Изучавайте проявите на живота, без да се изкушавате. Какво представя изкушението? То е лепкава течност или циментова каша, в която като попадне човек, мъчно излиза. Какво правят децата, когато искат да хванат някоя птичка? — Те намазват няколко пръчки с лепкава течност. Щом кацне, птичката се залепва за тия пръчки и не може да хвъркне. Трябва ли и ти като птичката да кацваш на лепкавите пръчки? Представи си, че ти дават едно шише, пълно с 20-годишно вино. Ти погледнеш към шишето, приятно ти е, нещо те влече към него. Ако не издържиш на изкушението, отваряш шишето и изпиваш няколко чаши. Докато не си пил, ти беше трезв, стеснителен. Щом пи, започна да викаш, да пееш, да говориш повече, отколкото трябва. И виното, докато е в шишето, е безопасно. То служи за цяр. Ако стомахът ти е разстроен, можеш да сипваш по две-три капки във водата. Пиеш ли по няколко чаши от 20-годишното вино, ти си попаднал в областта на изкушението.

Често хората си служат с думи, които имат голяма динамична сила. Те не знаят това и се чудят защо думите им предизвикват обида. Кажеш на някого една дума и той се обижда. Защо се обижда, не знаеш. Казва: Не обичам нито да ме корят, нито да ме хвалят. Вместо да кажеш на човека една обидна дума, кажи му, че е добър. Днес му кажеш, че е добър; на другия ден кажеш, че е добър; на третия ден кажеш пак същото. В първо време той е неразположен, не обича да му казваш, че е добър. Обаче на десетия ден му става приятно. Най-после той си казва: Наистина добър човек съм. И скулпторът постъпва по същия начин с грубия, неодялан камък, докато го извае. Днес го чукне и казва: Добър си. Утре го чукне и казва: Добър си. Най-после камъкът се изглажда, извая и от

него излиза красива статуя. Всяко движение на скулптора е отмерено и равномерно. Всяко движение, което не е отмерено, не е добро. Когато скулпторът вдига и слага чука върху камъка и казва „Добър си“, това значи: В тебе са вложени всички възможности да станеш добър. Следователно, като кажеш на човека, че е добър, това значи: Бог е вложил в тебе всички възможности да бъдеш добър. Тия думи са на място. Какво придобиваш, ако кажеш на себе си или на друг някой, че е лош човек? Тия думи не са на място.

Какво означават думите „лош човек“? Да кажеш на някого, че е лош, това е все едно да полееш бялата му дреха с черно мастило. Лесно се вади черното мастило, но защо трябва да заливаш дрехата си с него? Достатъчно е да намокриш петната с лимон или с оксалова киселина, за да ги изчистиш. Под „черен човек“ разбираме егоистичен човек със затворено сърце, който от сутрин до вечер мисли само за себе си. Той прилича на Настрадин Ходжа, който казал: Ако умре жена ми, половината свят се свършва; ако умра аз, целият свят се свършва. И обратно: Ако жена ми живее, половината свят живее; докато аз живея, целият свят живее. Според ходжата светът е създаден само за него и за жена му. Всъщност и да умре Настрадин Ходжа, светът ще си съществува. Черният цвят е голям банкер. Той обича яденето и пиенето. Като четеш някой роман или повест, трябва ли да се увлечеш от постъпките на героите и да тръгнеш след тях? Ще четеш и ще бъдеш верен на себе си, на своята душа. Сам ще работиш нивата си. Двама братя имали по три декара земя: единият сам работел земята, посадил я с плодни дървета, а другият давал земята си под наем и очаквал наготово плодове. Кой от двамата печели повече? — Оня, който сам обработва и посажда земята си.

Радвайте се на доброто в себе си. Радвайте се и на доброто в своя ближен. — Искам да бъда голям поет, голям писател и учен. — Плод няма да дадеш. Това не е разрешаване на задачите. Истинският живот се заключава в саденето. Ще садиш, т.е. ще работиш върху себе си. Да внесеш една хубава мисъл, едно хубаво чувство и една хубава постъпка в себе си, това значи да посадиш няколко хубави плодни дървета. Те повдигат ума и сърцето на човека. Ако не садиш плодни дървета в градината си, ти сам си причиняваш зло.

И тъй, злото и нещастieto не е нищо друго освен подписани полици. Ти не работиш, а купуваш хляб на кредит, докато натрупаш големи дългове, които не можеш да изплащаш. С полиците човек продава бъдещето си. Ще напишеш една драма и ще я продадеш, за да изплатиш дълговете си. Има такива писатели, но не знаей, доколко успяват. Някой иска да стане учител — да плати дълговете си. Ако станеш учител само да платиш дълговете си, ти си на крив път. Изворот трябва постоянно да тече. Докато тече, той е свободен и добър. Щом престане да тече, той губи свободата си и става лош.

Човек трябва да мисли право. Естествената, непреривна мисъл е права. Неестествената мисъл се образува от топенето на снеговете. Тая мисъл е непостоянна. Водата в реките се увеличава, но не е постоянна. Това, което се топи, не образува извор. Каква обич е тая, която ту се явява, ту изчезва? Тя е неестествена. Днес обичаш приятелката си, а след две години не я обичаш. Това е любовта на бъчвата, която съдържа 500 литра вино. Всеки ден точиш по един литър, даваш на приятелите си. След 500 дни нямаш нищо в себе си. Казваш: Не знаей какво стана с мене, никой не ме посещава вече. — Много естествено — няма какво да дадеш. Казваш: Източиха ме, нищо не

остана в мене. Отвреме-навреме идат някои хора и ме питат: Имаш ли друга бъчва? Скоро ли ще я отвориш? Всички се интересуват от бъчвите ми, а не от мене. Казваш: Обезсмисли се животът ми. — Значи, кръчмар си. Бъчвата се изпразнила, виното е свършено, няма какво да даваш. Какво ще правиш след това? Каквото направило магарето, което било пуснато на свобода след десетгодишно прекарване в една мина в Америка.

Едно магаре било затворено цели десет години в една каменовъглена галерия да пренася въглища от едно място на друго. През това време то не видяло нито един слънчев лъч. Около него царил пълен мрак. Най-после магарето било пуснато на свобода. Като видяло слънцето, то започнало да се търкаля, да реве, да се върти. Голяма била радостта му! След десетгодишен мрак и затвор то видяло слънцето и почувствувало свободата. То си казало: Няма смисъл да работиш на тъмно и в ограничения. Смисълът е в светлината и свободата.

Казвам: Радвайте се на хората, между които живеете. Радвайте се на природата. Радвайте се на звездите, на реките и на дърветата, които виждате. Който може да се радва на природата, има всички възможности за развитие. Казваш: Това не ме интересува, онова не ме интересува. — Какво те интересува? Ти си създаваш един особен свят както кръчмарят; гледаш на хората като на големи артисти и герои, готови за сцената. Кой артист е помогнал на хората? Аз гледам другояче на живота. Не е въпрос да си създавате илюзии; не е въпрос да живеете с отрицателни мисли и чувства. Това са цигански тръне, които нараняват краката. — Кой е създал тия тръне? — Недоволниците. Минават недоволниците един след друг и казват: Този е глупак, онзи е простак; този е халосан, онзи е нехранимайко. Това са семена, които недоволниците

постоянно хвърлят на нивите. Направете друго нещо. Дето минавате, сейте семена на плодни дървета. След няколко години вместо тръне нивите ще бъдат пълни с ябълки, круши, сливи.

Помнете: Всеки човек е скъпоценен камък. Всеки човек е извор. Дали е малък, или голям, не е важно. Пий от водата на тоя извор. Ако носиш шише, напълни го; ако не носиш, пий направо от извора и продължи пътя си. Дойдеш при друг извор — пий и от него. Всеки извор, всеки лъч допринася нещо на човека. Благодарение на тия лъчи светлината, топлината и силата внасят някакво благо в човека. Всеки човек като лъч от Бога носи благо за хората. Ако разбирате законите, ще се ползвате от тия блага; ако не ги разбирате, не можете да се ползвате от тях. Ако знаеш един чужд език, ще се ползуваш от неговата литература. Ако не знаеш езика, няма да се ползуваш от литературата му.'

Като ученици вие трябва да знаете езика на природата. Ако не го знаете, ще търсите преводчици. И това не е лошо. Така постъпват всички хора, които не знаят никакъв език. Като не знаят нито френски, нито английски, нито немски, те четат преводни книги. И мечката учат да играе, но пак мечка си остава, не изменя характера си. Следователно истинско знание е това, което внася нещо в човека. Как научават мечката да играе? Турят я на нагорещена земя. Като стъпи на земята, тя започва да вдига ту единия, ту другия си крак. В това време мечкарят удря с тъпан. Като слуша постоянно тъпана да бие, тя привиква да вдига краката си, без да е нагорещена земята. Казват за някого: Като му припари, ще се научи. — Припарването не е възпитателен метод. Всяко нещо в природата има определена стойност, определен вкус. Например крушата има един вкус, ябълката — друг вкус. Всяка Божествена мисъл, всяко Божествено чувство

и всяка Божествена постъпка също имат определен вкус, определена стойност. На тях разчитайте. Божественото обединява нещата и прави човека доволен. Човешкото раздвоява човека и го прави недоволен. В Божественото и голямото, и малкото имат еднаква цена. В човешкото малките неща имат малка цена, а големите — голяма. Виждаш, че двама души теглят едно дълго, дебело въже. Единият дърпа единия край на въжето, другият тегли другия край. Ти, третият човек, какво трябва да правиш? Хвани въжето по средата, дето се огънало, да помогнеш и на двамата. Така ще се оправят и твоите работи. — Не ме интересува огънатото въже. Не е моя работа да го оправям. — Помогни и ти, да се оправи въжето.

Помни: Ако ти не се интересуваш от Божественото, и Бог не се интересува от тебе. Следователно ще хванеш огънатата част на въжето, за да заинтересуваш Господа със себе си. Иначе Той ще те остави на произвола на съдбата. Взимайте участие в Божествените процеси. Интересувайте се от тях, защото вашето бъдеще се крепи върху Божествените процеси. Не бързайте, но не отлагайте нещата. Младият бърза, иска да постигне всичко изведнъж. Той казва: Можете ли да ми дадете тоя плод? Той иска плода, но не дочаква да го получи. Докато му го дадат, той отминал. Оттук иска нещо, оттам иска, но все не дочаква. Казва: От много места исках, но отникъде нищо не получих. Като остарее и седне на едно място, плодовете идат един след друг. Той казва: Защо ми са тия блага сега? Ето, остарях, зъбите ми опадаха, не мога да се ползувам от благата. Кой му е виновен? Той нямаше търпение да чака. Като остаря, тогава дойдоха плодовете. Не чакайте да получите всичко на стари години. Казвате: Да имам черно на бяло поне на старини. Това е криво разбиране. Яж плодовете на млади години, докато имаш зъби.

Сега аз искам да ви предупредя, да обърна вниманието ви на същественото. Вие сте добри хора, но големи банкери. От векове сте събирали пари. Касите ви са пълни, но между парите има и фалшиви. Всички пари не са златни. Трябва да отделите фалшивите от истинските, същественото от несъщественото, да знаете с какво разполагате. Във всяка държава има фалшиви монети, но държавата не ги е направила. Друг някой е турил печата на държавата. Също така има много мисли и чувства с Божествен надпис, но фалшиви. Не се заблуждавайте от човешки мисли и чувства с Божествен надпис. Те са фалшиви. По какво се познават Божествените мисли и чувства от човешките? Божествените са тежки, а човешките — леки. Божественото добро е тежко, не можеш да го мръднеш от мястото му. То не се краде. Опитай се да откраднеш най-малката Божествена идея, да видиш колко тежи.

Казвате: Божествените идеи не са за нас. — Не мислите право. Това, което не е за вас, всъщност е за вас. И това, което мислите, че е за вас, не е за вас. Някои мисли, които минават през вас, не са ваши. Те са наследени от вашите деди и прадеди. Много неща, които считате за съществени, не са съществени. Те са въображаеми. — Дали ще се реализират нашите мисли? — Ако са Божествени, ще се реализират. Ако са човешки, няма да се реализират. Ако вървите в Божествения път, всичко ще стане, както е определено. Ако не вървите в Божествения път, нищо няма да постигнете. Понеже човешките работи са леки, и да станат, лесно ще изчезнат. Затова казваме, че човешките работи са преходни.

Какво се разбира под добро? Като съществително име доброто означава едно нещо. Имаме обаче собствено име Добра. Има ли разлика между добро, добра

и Добра? Каква е разликата между съществителното име и глагола? Съществителните имена са неподвижни. Те са деца, които не могат още да ходят. Глаголът е подвижен, възрастен. Като кажете Добра, разбирате дете, което не е проходило. Някои моми носят името Череша. Каква е разликата между дървото череша и момата Череша? Дървото ражда череша, а момата не ражда. Значи, Божествените неща раждат, а човешките са безплодни. Всичко, което търсиш, ще го намериш в Божествения порядък. Щом не можеш да намериш нещо, ти го търсиш в човешкия порядък. Казваш: Всичко, което желая, мога да го постигна. — Значи, ти си в Божествения порядък. — Не мога да постигна желанията си. — В човешкия порядък си. — Мога да свиря. — В Божествения порядък си. — Не мога да свиря. — В човешкия порядък си. Ако си добър и справедлив, ти си в Божествения порядък. Ако не си добър и справедлив, ти си в човешкия порядък. Той служи само за опаковка на ценните, т.е. на Божествените неща. Божествените блага са опаковани в човешкия порядък, но не са човешки. Разчитай на благата, на дарбите и способностите, които Бог е вложил в твоя ум, в твоето сърце, в твоята душа и в твоя дух.

Сегашните хора страдат от голяма активност. Това е разточителност. Някой туря три-четири лъжици захар в чая си и се чуди защо не може да я разтвори. Много просто, турил си повече, отколкото трябва. По колко лъжици захар трябва да туряте в чая? Колко големи трябва да бъдат лъжиците? Природата си служи с една нормално голяма лъжица. Който си служи с нея, всичко ще му върви наред; който не си служи с нея, всякога ще остава назад. Нормалните неща причиняват радост. Всяка нормална мисъл, всяко нормално чувство и всяка нормална постъпка причиня-

ват радост. Там, дето няма радост, нещата не са нормални. Като знаете това, стремете се към нормалните, към естествените неща. Не яжте изкуствени плодове.

Изпейте песента „Ходи, ходи“.

— *Само светлият път на Мъдростта води към Истината!*

— *В Истината е скрит животът!*

11. Лекция от Учителя,

държана на 17 декември 1943 г. в София — Изгрев.

СЯНКА И РЕАЛНОСТ

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Често се говори за реални и нереални неща. Какво разбирате под „реалност“? Каква дума е тя? — Френска. — Какво представя френският език? Дуализъм — вяра в две божества. Немският език означава вяра в земните работи. Българският език означава вяра в сладкото и горчивото. Английският език пък означава вяра в парите и в силата. Това е външната страна на езиците, т.е. тяхната мода. Някой те обиди. В какво се заключава обидата? Реална ли е обидата? На какъв език те обидили? Ако те обидят на български език, обидата е по-силна, защото знаеш езика. Ако ти кажат една обидна дума на френски, няма да се обидиш, защото не разбираш езика. Какво всъщност е обидата? Какво всъщност е тонът? Казвате: Това е тонът *до*. Това е съдружие от 280 трептения. Значи като се съберат 280 души на едно място и образуват една фирма, чува се тонът *до*. Ако тия 280 души едновременно ти кажат по една дума, ще се произведе тонът *до*. Ако трима души се сдружат, но само единият от тях говори, а двамата мълчат, всъщност те не са съдружници.

Казвате за едного: Тоя човек е слаб. За друг казвате: Той е силен човек. Кой е силен човек и кой — слаб? Коя е силната и коя — слабата страна на човека? Мислите ли, че който говори много, е силен човек? Мислите ли, че който мълчи, е силен човек? Силен ли е бедният? Силен ли е богатият? По какво се отличава слабото от силното? Обикновено хората страдат от своите слаби страни. Изкушението иде от сла-

бата страна на човека. — Защо иде изкушението? — Защото си слаб. Ако си силен, никой няма да те бутне. Вървиш по пътя, натъкваш се на малко камъче — веднага го бутнеш с крака си. Ако на пътя ти се изпреди голяма канара, ще я бутнеш ли с крака си? Ще я заобиколиш. Значи, силните работи се заобикалят. По-неже изкушението иде от слабата страна, ще поддържаш тая страна да се усили. Де атакуват неприятеля? — Дето е слаб. Ето защо военните се укрепяват най-много там, дето са слаби. И вие понякога казвате: Атакуват ни. — Атакуват ви, защото сте слаби. — Какво трябва да правим? — Ще се укрепите. — Те нямат право да ни атакуват. — Който атакува, не чака да му дадат право. Ако овцата търси правото си от вълка, тя е загубена. Какво право ще ѝ даде вълкът? Ще забие зъбите си в тялото ѝ, ще ѝ откъсне парче месо. Продължава ли още да търси правото си от него, той ще я изяде. Ако го питат защо се изкушава от овцата, той ще отговори: Защото съм слаб. Ако и вие питате защо ви изкушават, отговарям: Защото сте слаби. Чрез изпитанията вие се укрепвате и придобивате знания. Ако слабият не се изпитва, завинаги остава слаб. Следователно животът не е нищо друго освен изпитания, чрез които човек непрекъснато расте и се развива.

И тъй, под „реалност“ разбираме това, което има сенки. Реалността никога не се заличава. Казваш: Аз имам убеждение. — Заличава ли се твоето убеждение? — Заличава се. — Тогава ще знаеш, че твоето убеждение не е реално. То е сянка на реалността. Истинското убеждение никога не се заличава. Щастлив си, но губиш щастието си. Това щастие не е реално, то е сянка. Изгубиш парите си, това е сянка; изгубиш здравето си, това е сянка; изгубиш живота си, това е сянка. Ти искаш нереалните неща да станат реални — това е невъзможно. Като изучаваш закона

на реалността, ще разбереш, че реално е само това, което не се заличава. Реално е само това, което никога не се изменя. Казвате, че като умре, душата на човека продължава да живее. Щом душата вечно живее, тя е реална.

Съществуват две реални неща в живота: човешката душа и човешкият дух. Съществуват две сенки в живота: човешкият ум и човешкото сърце. Казваш: Изгубих ума си. Защо го изгубих? — Защото е сянка. — Защо изгубих сърцето си? — Защото е сянка. И светлината, с която си служим, е сянка. Това, което се пали и изгасва, е сянка. Зад тая светлина се крие истинската, реална светлина. Реалните неща никога не изгасват, никога не се променят.

Промените са сенки, но чрез тях се извява животът. Без сенки животът не може да се прояви. Сенките се прекъсват, изгасват, изчезват, но реалността — никога. Страдаш, защото мислиш, че си изгубил всичко. — Изгубил си нещо, но не самата реалност. Изгубил си дрехата, оставащ гол. Значи, изгубил си сянката. Дрехите и животът едно и също нещо ли са? — Дрехите са сенките на живота. Казват: Не си умен човек, не можа да запазиш дрехите си. — Умен си, но неприятелят ти бил по-силен от тебе. Ако неприятелят ти е вълк, ти трябваше да се превърнеш на птица. Той ще остане долу, а ти ще хвъркнеш горе. Ако неприятелят ти е сокол, а ти врабче, на какво трябва да се превърнеш? Останеш ли врабче, ще те сграбчи и изяде. Какво ще правиш тогава?

Един американски професор, който имал много дългове, търсел начин да забогатее, да оправи сметките си. В това време чул, че двама милиардери имали по един хубав кон, но и двата коня били много хапливи. Който се приближавал до тях, рискувал да остане без уши. Милиардерите давали по хиляда долара на оня, който може да отвикне конете им да

хапят. Професорът се явил при единия от тях и казал: За половин час аз мога да възпитам коня ви да не хапе. Той сварил в един съд няколко чукундур и се приближил до коня. В момента, когато конят се готвел да го ухапе, професорът взимал горещия чукундур и го пъхал в устата на коня. Така направил три пъти. След тоя опит, конят престанал да хапе. Той разбрал, че има нещо реално, което не може да се хапе. По-реално нещо от чукундур за коня не съществува. Това, което не може да изправи нещата, е сянка. Това, което изправя нещата, е реалност.

Две реалности съществуват: добро и зло. Сладчината е сянка на доброто, а горчивината — сянка на злото. Доброто е нещо повече от сладчината, а злото — нещо повече от горчивината. Какво са всъщност доброто и злото, не питайте. Оставете тоя въпрос неразрешен. Те са две реалности. Какво е доброто, не знаем. Знаем само, че то произвежда сладчина. Какво е злото, също не знаем. Знаем, че то произвежда горчивина. Защо съществуват доброто и злото? Тоя въпрос е сянка. Ще знаеш, че доброто е добро, а злото — зло. Не се занимавайте със сенките на нещата. Ползувайте се от доброто и злото като реалности в живота. Научи техните закони. Ако не ги научиш, ще попаднеш в сенките им. Злото е горчиво, понеже не искаш да го изучаваш. Доброто е сладко, понеже изучаваш законите му. Мислите ли, че добрият цигулар знае какво нещо е музиката? Той нищо не знае. Хармонията е нещо повече от музиката. Чувате да се свири и пее, но това не е реалност, това е сянка на реалността.

По какво се познава кой живее в областта на реалността и кой — в областта на сенките? Който живее в сенките, губи нещо от себе си: от своите мисли, чувства и постъпки; той губи от светлината, топлината и силата си. Като губи, най-после умира. Който

живее в реалността, всеки ден придобива по нещо. Той увеличава светлината, топлината и силата си. Следователно, щом забележиш, че губиш, напусни мястото, в което си попаднал. — Защо губя? — На тоя въпрос не може да се отговори. Щом си влязъл в света на сенките, ще губиш — нищо повече. Единственото нещо, което може да направиш, е да излезеш от света на сенките и влезеш в реалния свят. — Защо трябва да изляза от тоя свят? — Не питай. Ако останеш завинаги в света на сенките, ще изпиташ горчивините на живота. Ако излезеш от тоя свят и влезеш в реалността, ще изпиташ сладчината на живота.

И тъй, докато си в реалността, всякога ще печелиш, макар и микроскопически. Ако си в света на сенките, всякога ще губиш, без изключение. С други думи казано: Доброто и злото като реалности показват пътя, по който хората вървят: нагоре е пътят на доброто, надолу е пътят на злото; надясно е пътят на доброто, наляво — пътят на злото. Десният път дава сладки плодове, а левият — горчиви. Българинът търси път за примиряване на доброто със злото. За тая цел той прибавя пелин в сладкото вино. Скъпо струва пелинът. Въпреки това няма човек на земята, който да не е пил пелин. След всяка сладчина иде горчивина, т.е. пелин.

Защо страдат хората? — От неразбиране на законите на земята. Те не знаят де да турят злото. Не знаят как да постъпват с доброто и де да го поставят. Това се дължи на недоволството на човека. Ако си гладен, недоволен си; дадат ти хляб, пак си недоволен. Намираш, че хлябът не е такъв, какъвто обичаш. Дават ти баница, пак си недоволен: сиренето било малко, брашното — черно и т.н. Дадат ти малко вино, недоволен си, че не било старо, 20-годишно. Подаряват ти дрехи, не харесваш цвета, кройката им. Това са излишни тревоги. Защо ще се тревожите за дрехи, обув-

ки и къщи? Тревожиш се заради парите си, да не фалира банката. Ти не искаш да знаеш какво ще стане с банката, но мислиш за парите си.

Вярвайте в доброто! Какво представлява вярата? Вярата е път към мисълта, път към любовта, път към духа. Христос казва: „Аз съм Пътят.“ Не можеш да влезеш в реалността без път. Христос прибавя още: „Аз съм Пътят, Истината и Животът.“ Чрез Христа се влиза в пътя на истината и живота. Без вяра не може да влезеш в пътя на истината и живота. Тя е отворена врата, която води към тях. Вярата дава подтик на човека, но само с нея нищо не се постига. Можеш ли само с вяра да станеш цигулар? Ще се учиш да свириш и ще вярваш, че трудът ти ще даде резултат. Да вярваш, че ще станеш велик, без да работиш върху себе си, това е неразбиране на природните закони. Всяко криво разбиране прави хората нещастни. — Защо са лоши хората? — На тоя въпрос не може да се отговори.

Ще ви задам няколко въпроса: Каква е разликата между неорганично и органично вещество? Какви процеси са натрупването и растенето? — Натрупването е механически процес, а растенето — органически. Четеш една научна книга, трупаш знание, но това е механичен процес. Това знание не е обработено, не е организирано. Натрупването е външен процес, а растенето — вътрешен. Натрупването става отвън навътре, а растенето — отвътре навън. Обличането с нови дрехи е натрупването. В тоя процес няма нищо реално. Той е външен процес — механично натрупване. Всеки може да свали дрехата от гърба ти и да се облече с нея.

Какво представлява наследствеността? — Закон на сенките. Дядо ти живял по един начин, баба ти — по друг начин и хвърлили сянка върху тебе. Дядо ти обичал винцето, и ти го обичаш; дядо ти се обличал

хубаво, и ти се обличаш като него; дядо ти обичал да язди на кон, и ти обичаш същото; дядо ти бил ловец, и ти ходиш на лов; баба ти обичала да играе на хорото, и ти водиш хорото. Какво печелиш от тая игра? Играта е закуска. С една закуска не се живее. Като играеш един път, ще играеш още много пъти.

Един селянин отишъл на гости при кръстника си. Като видял хорото на мегдана, гостът се хванал да играе. Кръстникът му казал: Слушай, ще ти дам една крава и едно теле, само да не викаш — „и-ху-ху„! Гостът играл и се въздържал да не извика „и-ху-ху„! Като дошъл до половината на играта, той се обърнал към кръстника с думите: Кръстник, ритам ти кравата, ритам ти телето — „и-ху-ху„! Това е закон на наследствеността. Половината от живота си прекарал добре, после казва: Аз съм свободен човек — „и-ху-ху„! В какво се заключава свободата ти? Какво направи с тая свобода? Изгуби кравата и телето. Чуден е човекът! Като каже „и-ху-ху“, мисли, че е свободен. Свободен е дотолкова, доколкото да изгуби кравата и телето.

Някои мислят, че са дошли до реалните неща в живота. Реалните неща не се окисляват, не потъмняват, не се заличават, не се променят, не губят формата си, нито цвета си. Изобщо реалните неща не изменят свойствата си. Неизменното в човека е реалното. Никаква сила не може да измени реалността.

Ще ви приведа един пример, да видите какво значи да живееш в реалността. При един от индуските учители дошъл един ученик да го пита как трябва да живее, за да придобие любовта. Той му казал: Ще излезеш на пътя и ще срещнеш един военен. Ще му удариш една плесница. После ще видиш един брамин на молитва. И на него ще удариш една плесница. Най-после ще видиш един адепт-светия в съзерцание. И с

него ще постъпиш по същия начин. След това ще дойдеш да ми кажеш какъв е резултатът от твоята задача. Ученикът ударил една плесница на военния. Последният му ударил две плесници и го търколил на земята. Браминът, който бил на молитва, вдигнал ръка да го удари, но веднага я свалил, въздържал се. Адептът, който бил в съзерцание, даже не усетил плесницата, толкова бил вгълъбен в себе си.

Питам: Може ли да кажете за военния, че живее в света на реалността? Той е старозаветник. Ударили му една плесница, той отговорил с две. Той постъпва според поговорката: „Каквото се провикнало, такова се откликнало.“ Ако удариш такъв човек два пъти, той ще те удари три пъти, най-малко с един удар повече. Някой пита: Защо ме удариха? — Много просто — не живееш в реалността. Ако си в реалния свят, като удариш някого, веднага ще се отдалечиш поне на един километър от оня, когото си ударил. Какво прави светлината? Плесне одного, но още на секундата се отдалечава от него на триста хиляди километра разстояние. Можеш ли да ѝ отговориш със същото? Казваш: Плесна ме светлината, но от мене да мине — не мога да я стигна. Следователно, когато те хопат, противникът е далеч вече, не можеш нито да му отмъстиш, нито да му простиш. Щом му прощаваш, той е по-слаб от тебе. Докато си прощават взаимно, хората са въвн от реалността. Това са хора на сенките. Всяка изразходвана енергия трябва да принесе някаква полза. Всяко предприятие, което свършва със загуба, отдалечава човека от реалността; всяко предприятие, което свършва с печалба, води към реалността. Закон е: от всичко, което предприемаш, трябва да получиш поне микроскопична придобивка.

Сега ще ви дам по един образ за доброто и злото. Обичаш одного, но не изказваш чувствата си към него. Той има голяма градина, но още незасадена. Все-

ки ден ти отиваш в градината му и посаждаш по едно плодно дръвче. В един-два месеца градината е пълна с плодни дръвчета. Той се радва и приятелят се радва, че изразил обичта си към него. Ако го мразеше, той щеше да направи точно обратното: всеки ден щеше да изсича по едно дърво, докато запустее градината му. Оня, който всеки ден посажда в градината ти по едно плодно дръвче, върви в пътя на доброто. Оня, който всеки ден отсича от градината ти по едно плодно дръвче, върви в пътя на злото. Това са стари образи за доброто и злото. Нови образи са нужни — образи на реалността.

Казвам: Не говорете само за доброто и злото, но изучавайте се, сами да си помагате. Някой се нервира много, от най-малката причина се гневи. Щом се нервира много, носът му започва да се стеснява, ноздрите му се свиват. Това е опасно. — Защо? — Малко въздух влиза в дробовете му. Ноздрите трябва да бъдат отворени, да влиза повече въздух в дробовете. Казват за някого, че има тесен, ограничен ум. Това показва, че в умствено отношение той приема малко светлина. Кажат ли за някого, че е беден в чувствата, че сърцето му е ограничено, това показва, че има малко топлина в сърцето си. Без светлина формите на мислите не могат да се развиват. Без топлина формите на чувствата не могат да се развиват. Много хора страдат от неразвити форми на мислите и чувствата. Тази е причината, дето всеки се оплаква, че не го обичат. Всеки иска да бъде обичан.

Какво представлява любовта? — Свят на услуги. Любещият е готов да послужи на всеки, който се нуждае от нещо. Любовта е свят на изобилие, но не на излишество. Тя дава изобилно, но никога излишно. Любовта подтиква човека към добро. Попаднеш ли в света на безлюбието, там всеки взима. Ако имаш светли мисли, ще ти ги вземат; ако имаш топли чувства, ще

ти ги вземат. Ти ще останеш само кости. Ще те обертат както смъртта обира човека. Като знаете това, не се оставяйте да ви обират. Постъпвайте със себе си както постъпва любещият. Като види, че на пръстена ви има фалшиви камъни, той ги сменя с истински. Като види, че мислите ви са криви, нереални, той ги сменя с реални. Правете и вие същото. Всеки ден замествайте нереалните си мисли и чувства с реални. Освободете се от илюзиите на живота, за да влезете в реалността. Илюзиите не дават нищо на човека. Замествайте фалшивите неща с истински, преходните и нереалните с реални. Това изисква новият живот от всички хора.

Казваш на някого: Аз те обичам. — Знаеш ли какво нещо е обичта? Да обичаш човека — това значи да събудиш в него желание да яде круши, ябълки, сливи или друг някакъв плод. Той е болен, иска круши. Можеш ли да му ги доставиш? Така ще проявиш любовта си към него. Когато болното дете иска от майка си ябълки или круши, тя тръгва из селото да намери някъде круши, за да задоволи желанието на детето си. Щом изяде една-две круши, детето започва да оздравява. Изобщо желанието на болното дете да яде плод е признак на оздравяване. Всяка нова мисъл, която влиза в ума ви, показва, че минавате от едно състояние в друго, т.е. от един свят в друг. Радвайте се на новите неща. Радвайте се, че на пръстена си имате един скъпоценен камък. Колкото повече се увеличават скъпоценните камъни, толкова по-добре.

Казвате: Защо не знаехме тия неща по-рано? Какво щяхте да направите, ако ги знаехте по-рано? Казваш: Защо по-рано не свирех? — Нямаше възможност за това. Салонът не беше измазан, измит и отоплен. Как щеше да свириш при тия условия? — Защо не го приготвиха по-рано? — Не можаха. Като си знаел, че ще свириш, защо ти не го приготви? Преди да питам хо-

рата защо те не направят нещо, аз питам себе си защо аз не го направя. Те не са направили нещо, защото знаят колкото мене. Аз не го направих, и те не го направиха. Радвай се, че макар и късно, са го направили и ти ще можеш да свириш.

Често вие искате услуги от хора, които стоят подолу от вас. Това е невъзможно. Оня, на когото доброта е обикновена, ще направи обикновено добро; оня, на когото лошавината е обикновена, ще направи обикновено зло. Обикновеният прави обикновени работи, а необикновеният — необикновени. Мнозина роптаят против разумния свят, против възвишените същества, които са взели участие в създаването на света. Те дават на човека цял хляб, но той е недоволен. Тогава те казват: Вземете му половината хляб. Пак си недоволен. Взимат половина от останалия хляб. Ако продължаваш да бъдеш недоволен, ще вземат още половина парче от останалото. Недоволството ти ще те доведе дотам, че ще вземат и последната ти хапка. След това започваш да плачеш и да се молиш. Дават ти едно просено зрънце. Ако си благодарен, ще ти дадат две зрънца. Продължаваш да благодариш — ще ти дадат три, четири, пет зрънца. Така ще увеличават зрънцата, докато се научиш да благодариш и на малкото. Ако те сполети малко зло, благодари. После ще те сполети още по-малко зло. Ако не благодариш за малкото зло, ще дойде голямото зло. Законът на доброто е следният: Ако благодариш за малкото добро, ще дойде голямото добро; ако благодариш за голямото добро, ще дойде още по-голямо. Законът на злото е обратен: Ако благодариш за малкото зло, иде по-малко зло; ако не благодариш за малкото зло, ще дойде по-голямо зло.

Един млад българин свършил науките си в Америка — това било наскоро след освобождаването на България. Той дошъл в София и се представил на то-

гавашния княз Батенберг. — Какво искате? — Служба. — Князът намислил да го назначи министър, но го запитал, каква служба иска. — Искам да ме назначите директор в една от софийските гимназии. — Тогава идете при министра на просветата, той назначава директорите и учителите. Провидението определя някой човек за министър, а той иска да стане директор. Който не приема голямото добро, ще му дадат по-малко добро. Ще го изпратят при министъра на просветата да го назначи директор.

Назначават един офицер началник на цял полк. Той не приема тая служба. Казва, че не е роден за полковник. — За какъв е роден? — За подпоручик. Той казва, че не може да заеме такава висока служба. Подпоручикът вдига 30 кг тежест, а полковникът — от 200 до 300 кг. Ако вдигаш 30 кг тежест и те поставят на мястото на полковник, ще свършиш ли работата, която ти възлагат? — Сам няма да я свършиш, но ще накараш други да я свършат. Това, което разединява нещата, е слабо. Щом в даден момент не можеш да вдигнеш един товар, ти си слаб. — Ще го разделя на части и така ще го пренеса. Това показва, че си умен, но не си силен. Ако в даден момент не можеш да се справиш с една мъчнотия, ти си слаб човек. След няколко дни можеш да се справиш, но в дадения момент не можеш. Затова не си прави илюзии, че си силен. Ти си още на опашката.

Не се самозаблуждавайте да мислите, че имате по-големи възможности, отколкото всъщност притежавате. Често вие искате неща, които, ако Провидението ви даде, ще бъдете нещастни. Какво ще стане с вас, ако изядете наведнаж десет грама захарин? Един килограм захарин се равнява на 700 кг обикновена захар. На колко захар отговарят десет грама захарин? Достатъчно е да вкусиш малко захарин, за да се откажеш от десетте грама. Не желайте неща, които ваша-

та нервна система, вашият ум и вашето сърце не могат да понасят. Ако Провидението ви даде тия неща, вие сами ще се осакатите. Вие не сте дорасли още за всичко, което желаете. Трябва да чакате, докато се приготвите. Разумните същества дават всяко благо на своето време. Дойде ли нещо не на време, човек не е готов да го приеме. Ако го приеме, сам ще носи последствията.

Питате: Защо някои хора, които живеят в реалността, не се ползват от нея? — Много естествено, те отиват при реалността със затворени умове и сърца. Според мене реалността представя изобилен извор, който дава щедро на всички хора. Отива някой при реалността със своето шише с тясно отворстие. Спираш се пред извора, но разполагаш само с една минута, нямаш много време. Туряш шишето на извора и в него влизат само няколко капки вода. Кой е виновен за това? — Шишето с тясното отворстие. След тебе иде друг със стомна, която има широко гърло. Туря стомната на извора и тя веднага се напълва. Следователно, който отива при реалността, трябва да отвори широко ума и сърцето си, да приеме всичко онова, от което се нуждае. Ако умът и сърцето ти са тесни, нищо няма да получиш от реалността.

И тъй като работите за възпитанието на децата, ще прилагате метода на изобилието и щедростта. Тоя закон е приложим и при самовъзпитанието. Следователно като отиваш за вода при извора, ще носиш стомна с широка уста. Който има голяма уста, е щедър. Който има здрави зъби и дъвче добре храната си, е здрав.

Днес говорих за отличителните качества на реалността. Едно от нейните качества е, че тя има сенки. Тя е абсолютно неизменна. Застанеш ли на канарата на реалността, никой не може да те помръдне. Докато се местиш, ти не си в реалността. Ледът се топи, во-

дата се изпарява — това са сенки на реалността. Дъжд вали, кал се образува — и това са сенки на реалността.

Какво представлява любовта? — Огън, който никой не може да изгаси. Който се опитал да изгаси огъня на любовта, той сам се е запалил. Докато живееш в огъня на любовта, все ще гориш. Запалиш ли се веднъж, вечно ще гориш. Това, което гори и изгасва, не е реално; това, което гори и никога не изгасва, е реално. Любовта носи вечното благо на живота. Няма по-приятно нещо от огъня на любовта. Казват за някого, че има огън. Значи, той е болен. Обаче огънят на любовта носи здраве. В тоя огън пулсът бие правилно, ритмично. Вратата на любовта е всякога отворена за ония, които са готови да ѝ служат.

Казваш: Тропам на вратата, но никой не ми отваря. Две причини има за това: или хората отсъствуват от къщата, или не искат да ти отворят. — Защо не ми отварят? — Не те обичат. — Как да ги накарам да ме обичат? — Как може студентът да накара професора си да го обикне? — Като учи. Студентът трябва да изучава неговия предмет, да докаже, че обича знанието. Не е достатъчно само да слуша лекциите на професора си; той трябва да обича неговите лекции и да ги изучава. Човек може да те обича за онова, което ти обичаш в него. Ако обичаш цигуларя за свиренето му, и той ще те обича. Когато цигуларят свири на публиката с любов, всички го обичат; ако не свири с любов, не го обичат. Когато свири, цигуларят не трябва да мисли за пари. Дали ще му плащат, или не, това не трябва да го интересува. Ако получи пари, добре; ако не получи, пак добре. Който свири добре и не мисли за пари, парите вървят след него. Който не свири добре и мисли за пари, те бягат от него. Парите вървят напред, а той след тях. Питаш: Добре ли свиря? — Ще познаеш от парите. Ако те вървят напред, а ти

след тях, не свиряй добре; ако ти вървиш напред, а те след тебе, добре свиряй.

Казвам: Ако ти гониш щастието, обикновен човек си. Ако щастието те гони, необикновен човек си. Ти не гони щастието. Остави щастието да те гони.

Изпейте песента „Сила жива“. Кажи на силата две сладки думи да се изяви навън. Ако си скръбен, кажи скръбта си на слънчевите лъчи.

— *Само светлият път на Мъдростта води към Истината!*

— *В Истината е скрит животът!*

12. Лекция от Учителя,

държана на 24 декември 1943 г. в София — Изгрев.

ЗА ДОБРО

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Представете си, че ви дадат задача да оправите света. Как ще го оправите? Ако влезете вечер в тъмна стая, какво ще искате? Слънцето е залязло вече. Лунно осветление няма. Лампа няма. От какво се нуждаете в случая? — От светлина. — Де е мястото на светлината в човека? — Главата, т.е. мозъкът. Ако времето е студено, вие се нуждаете от топлина. Де е мястото на топлината в човека? — Слънчевият възел. Обикновено младите страдат от недоимък на светлина и топлина. Често ви срещам с измръзнали ръце и крака, с измръзнали носове. Това е причина за неразположението ви. Казваш: Неразположен съм. — Защо си неразположен? Ако е зима, оплакваш се, че нямаш здрави обувки и топла дреха; ако е лято, оплакваш се, че нямаш хубави дрехи, че шапката ти е стара. Отиваш на екскурзия, недоволен си, че нямаш топъл хляб и хубави закуски. Малко хора са доволни.

Какво се иска от човека, за да бъде доволен? Казвате, че някой се стопил от страдания. Мислите ли, че е лошо да се топят нещата? Какъв щеше да бъде животът, ако снегът и ледът не се топяха? Какво щеше да бъде, ако нещата не се топяха? Туриш захар в устата си — не се топи. Щом не се топи, не можеш да усетиш вкуса ѝ. Туриш хляб в устата си, не омеква, не можеш да го дъвчеш. Не е лошо, че нещата се топят, но да става навреме. Не е добре, когато се топят ненавреме. Няма по-голямо благо от това всяко нещо да става на време.

Казвате: Човек не трябва да страда. Не е така. Да страда, но навреме. Какво означава страданието? Някой страда, защото ял мъчносмилаема храна. Тая храна трябва да се извади от стомаха. Докато не излезе вън, човек ще се мъчи. В случая изваждането разрешава въпроса. Имате следните изваждания:

$$5-6; 6-5 \quad \text{или} \quad \begin{array}{r} 5 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$$

В първия случай числата са наредени едно до друго, а във втория случай — едно под друго. Има ли разлика между двете изваждания? — Има. Разликата е повече в органичния, отколкото в механичния живот. При второто действие вадим 6 от 5. Значи, по-голямото число се вади от по-малкото. Затова то трябва да вика някого на помощ да му помогне. Когато изваждането става на равно място, по-лесно се извършва. Друг е въпросът, когато вадиш от кладенец. Не е все едно дали ще вадиш нещо с дясната си ръка от десния джоб или с дясната си ръка от левия джоб. Не е все едно дали ябълките са по-близо, или по-далеч от печката. По-близките са по-топли от по-далечните. Не е все едно дали ябълките са били на юг, или на север. Тия, които са били изложени на юг, съдържат повече енергия от ония, които са зрели на север. Какъв човек е оня, който обича истината, а няма любов в себе си? Той обича истината и свободата за себе си, но не и за своя ближен. Изкуство е да обичаш истината и свободата колкото за себе си, толкова и за другите. Това значи свободен човек.

Какво ще кажете, ако напиша, че $3 = 1$ или $1 = 3$? Ще кажете, че тия равенства не са верни. Обаче взимате три големи ябълки, претегляте ги и виждате, че тежат един килограм. Значи, трите ябълки се равняват на един килограм, или един килограм е равен на три ябълки. Ако пътуваш, по-добре е да изваждаш, да олекне товарът ти; ако седиш на едно място, по-добре да събираш.

Казваш: Имам една идея. — Щом имаш една идея, трябва да я приложиш. В Божествения свят не можеш да задържиш дълго време една идея, без да я приложиш. В органичния свят идеите се складират, чакат времето си да се проявят. В Божествения свят обаче идеите не се складират. Дойде ли една Божествена идея в ума ти, трябва да я приложиш. Хората страдат от неприлагане на Божествените идеи. Имах едно семе — посей го. Ако не го посееш, нищо не печелиш. Да посееш едно семе — това значи да се сдружиш с него. Какво означава дружбата и какво — приятелството? Дружбата е нещо материално, външно, а приятелството — вътрешен, интимен процес. С приятеля ти си готов да споделиш всичките си идеи. И животните дружат, водят колективен живот.

Какво се иска от човека в дружбата? — Предвидливост. Представи си, че те оставят да се справиш с десет едногодишни, добри, кротки деца. Като безпомощни, те плачат, искат помощ от тебе. След това ще те оставят да се справиш с десет немирни, палави 12-годишни деца. Те не плачат, не се нуждаят от тебе, но ти трябва да следиш за тях. Кое от двете положения ще избереш: да се занимаваш с малките деца или с големите? И в единия, и в другия случай трябва да бъдеш предвидлив, да знаеш как да се справиш с тях. Ще кажеш, че добрите деца, макар и малки, са за предпочитане пред големите и немирни деца. — Това е един от начините за разрешаване на въпросите. От Божествено гледище, има десет начина за разрешаване на въпросите. Там нещата са строго определени. От човешко гледище има хиляди начини за разрешаване на въпросите. Понеже в човешкия свят начините са много, човек се обърква, не знае как да постъпва. Тук нещата не са така строго определени както в Божествения свят.

Много идеи възникват в човешкия ум, но човек трябва да прави избор коя мисъл отговаря на дадения ден. За всеки ден е определена специална мисъл. За 365 дни са определени 365 различни мисли. Ако отидете на Северния полюс, дето денят и нощта продължават по шест месеца, колко мисли ще имате там? Знаете ли кога е понеделник, вторник, сряда и т.н.? Там няма седмични дни, не се вижда изгрев и залез на слънцето както в умерения пояс. На Северния и на Южния полюс няма градини, ливади и полянки. Там всичко е покрито със сняг и лед.

Каква беше основната мисъл на миналата лекция? — Реалност и сенки. Според мене реалността е плътна, а сянката — рядка, прозрачна. Дървото можеш да пипнеш, но сянката му не можеш. Тя само се вижда и усеща. Като седнеш под сянка, веднага я усещаш. Това е сянката на физичния свят. — Как се познава сянката в умствения свят? — По същия начин. Щом си под сянка, светлината се намалява. Като излезеш от сянката, светлината се увеличава. Ако нямаш ясна представа за една идея, ти си в сянка. Щом ти светне в ума, идеята става ясна и ти излизаш вече от сянката. Щом излезеш от сянката на умствения свят, ти влизаш в реалността на живота.

Казваш: Не ми са ясни тия идеи. — В сянка си. Щом излезеш от сянката, идеите стават ясни. Когато се сближават много, хората попадат в сенките си. Като знаете това, пазете се от сенките. Гледай отде изгрява слънцето на човека, там да застанеш, но на такова разстояние, че да не му закриваш слънцето. Не отнемай светлината на човека, необходима за ума и сърцето му. Отнемеш ли светлината му, ти разваляш отношенията си с него. Добра обхода е нужна между хората. Тя е първото условие при възпитанието и самовъзпитанието. Един ден се качвам по стълбата и не забелязвам, че на едно от стъпалата лежи котка. Нас-

тъпих я, но тя измяука толкова силно, че аз веднага вдигнах крака си. Тя избяга долу и не се яви няколко дни — обиди се. В мяукането имаше протест, негодуване. Тя искаше да каже: Каква е тая обхода? Не виждаш ли, че котка лежи тук? След два-три дни дойде при мене, забравила обидата.

Казано е: „Да се не смущава сърцето ви.“ Човек се натъква на много неразрешени задачи, които го смущават. Някога той се смущава от вятъра, който духа. — Защо се смущава? — Има нещо неустойчиво в него. Той ходи с два крака, но краката му са неустойчиви. Много упражнения трябва да прави, докато се възстанови равновесието му и придобие нужната устойчивост. Като ходи, човек трябва да държи тялото си право, по перпендикуляра на живота. Ако измени тая посока, той непременно ще падне на лицето си, на гърба си, наляво или надясно. Който не мисли и не чувства право, той пада. Вървиш по улицата и си мислиш: Защо приятелят ми не живее както трябва? — Това не е твоя работа. Ако продължаваш още да мислиш за приятеля си, ще паднеш или на лицето си, или на гърба си, или наляво, или надясно. Това са четири начина, по които можеш да разрешиш тоя въпрос. Ако паднеш на лицето си, ще го разрешиш по материален начин; ако паднеш на гърба си, ще го разрешиш духовно; ако паднеш на дясната страна, ще го разрешиш с ума си и най-после, ако паднеш на лявата страна, ще го разрешиш със сърцето си. Хората падат по различни начини, но не взимат урок от това — задачите им остават неразрешени.

Като ученици вие трябва да се пазите от материалните работи. Например изискваш от приятеля си външно внимание. Това е материално нещо. Остави приятеля си свободен да се проявява, както иска. Не му поставяй правила как да се проявява. Правилата развалят приятелството. Не давай урок на ябълката

как да расте и какви плодове да ражда. Посади ябълката и я остави да расте свободно. — Киселица ще излезе. — Това не е твоя работа. Ти не можеш да измениш нейното естество. Поглеждаш дрехите си и казваш: Лоши са дрехите ми, стари, избелели. Поглеждаш обувките си, казваш: Стари, скъсани са моите обувки. — Прав си, днес обувките и дрехите ти са стари и окъсани, но първоначално бяха здрави, хубави. Като ги носи няколко години, разбира се, че ще се скъсат. Вие ги скъсахте. По същия начин вие разваляте своите мисли и чувства и се чудите защо приятелят ви се изменил към вас. Не изисквайте от приятеля си това, което не може да ви даде. Не му казвайте как трябва да постъпва, нито го коригирайте. Оставете го свободен да се проявява, както той разбира. Бъдете и вие свободни. Човек е създаден музикално. Който проявява тая музикалност, знае как да поставя ръката си, как да свири. Ако професорът измени естествения начин на работа в човека, всичко ще се развали. Природата е дала на всеки човек специфичен начин на работа. По-хубав начин от тоя не съществува. Следва ли пътя на природата, цигуларят знае как да държи цигулката и лъка. Само при това положение лъкът се движи свободно и тоновете излизат чисти.

Срещате един познат и казвате: Тоя човек не ме погледна добре. — Как трябва да те гледа? Какъв е ъгълът на доброто гледане? — Една хилядна от секундата. Как ще измериш тоя ъгъл? Щом казваш, че някой не те погледнал добре, това показва, че имаш някакъв уред в себе си, с който измерваш ъгъла на добрия поглед. Ето защо, като срещнеш някой човек, тури в ума си мисълта: Ще погледна тоя човек хубаво както трябва. Кажеш ли си, че ще го погледнеш както ти попадне, ти правиш разлика между хората. Какво прави войникът? Като срещне офицер, той застава прав, с вдигната глава и поздравява. Колкото е поизправен, толкова по-добре за него.

Един американски епископ имал навик да държи главата си наклонена наляво. Всички свещеници от неговата епархия му подражавали — наклонявали главата си наляво. Това е лош навик. Обикновено, недоволният прави така. Други наклоняват главата си надясно. Когато житният клас узрее, навежда се надолу. Докато узрее, той е изправен. И счупеният клас е наведен надолу, но има разлика между узрелия и счупения клас. На пръстите на човешката ръка има едно чувствително място, което трябва да се пази да не огрубее. Когато това място се поставя на струните, тонът излиза чист и ясен. Добре е човек да бъде чувствителен, но да не се увлича да възприема лошите работи. Когато се ръкуваш, палецът трябва да бъде в такова положение, че да образува перпендикуляр с оста на земята и слънцето. Това ръкуване е хубаво и топло. При ръкуването става обмяна на енергиите между ония, които се ръкуват. Тая обмяна трябва да бъде правилна. Природата е щедра. Това изисква тя от всички хора. Следователно, като се ръкуваш, ще даваш щедро от благата, които носиш в себе си. Природата е точна. Тя не дава нито капка повече, нито капка по-малко. Тя не обича нито крайно щедрите, нито крайно скържавите. Следователно не можеш да кажеш, че ще се ръкуваш както и да е. Не, ще се ръкуваш по всички правила на ръкуването и двамата да останете доволни. Добрият живот изисква точност във всичко.

(Учителя свири на цигулката и пее.) „Ти си болен, ти си болен. Стани, стани и за болестта, що те мъчи, не мисли. Стани, напред върви. Здравето е реалност, а болестта — сянка на живота.“ Днес едни хора страдат от недоимък, а други — от изобилие. Днес хората воюват. — Защо? — Защото не знаят как да използват излишната енергия в себе си, събрана от векове. Ако преди войната кажеха на някого, че трябва да се жертвува за Бога, той не би се съгласил. Сега обаче

хората се жертвуват, без да искат. Милиони хора умират на бойното поле. Казват: Жертви са нужни, за да се извоюва свободата. — Свобода чрез жертви не се придобива. Ако някой ме зароби, свобода ли е това? Да освободиш заробения е едно; да заробиш свободния е друго. Ако не спъваш човека със своите разбирания, ти си свободен. Само свободният може да даде свобода на своя ближен. — Докога хората ще се ограничават? — Докато пороят тече. Щом изтече мътната вода, пороят престава да тече. Трябва да дойде нов дъжд, отново да потече. — Защо се образува пороят? — Защото са изсечени горите, няма дървета, които да задържат водата. Ако местността е засята с дървета, пороите щяха да се намалят.

Понеже добрите мисли и чувства в човека са изсечени, и в него се образуват порои. Те са причина за лошия живот, който създаде войната. Всички катаклизми в човешкия живот се дължат на изопачените мисли и чувства на човека, на неговите неестествени желания. Двама души могат да бъдат приятели, докато са проводници на Божественото начало. Те могат да бъдат приятели, когато имат три допирни точки: на физичния, в духовния и в Божествения свят. Ако имат само една допирна точка — на физичния свят, те са другари, или съжители.

Дайте път на Божественото в себе си. Не противодействайте на добрите подтици и желания в себе си. През ума ви минава една светла мисъл — дайте ѝ път. Срещнеш един човек. Нещо ти казва да го поздравиш. Поздрави го. Срещнеш друг, нещо ти казва да му кажеш няколко думи. И непознат да ти е, кажи му няколко добри думи. Вървиш по улицата, нещо ти казва да минеш наляво или надясно. Както ти казват, така направи. Когато минаваш от дясната страна на човека, ти даваш повече и взимаш повече. Когато минаваш от лявата му страна, даваш по-малко и взимаш

по-малко. Ставаш от леглото си и нещо ти казва да стъпиш на земята с левия крак. Обаче ти стъпваш с десния. И това не е лошо, но в първия случай ще дадеш повече и ще вземеш повече. Ставаш от леглото си и нещо ти казва да стъпиш на земята с десния крак. Обаче ти стъпваш с левия. И това не е лошо, но в първия случай ще дадеш по-малко и ще вземеш по-малко. Не е безразлично с кой крак първо стъпваш и излизаш на работа. Някое дете като стане сутрин от сън, навежда главата си, вдигне задницата си нагоре и започне да плаче. — Защо плаче? — Причината за плача му е малка, но трябва да се намери начин да се укроти. Достатъчно е да му се даде една ябълка или круша, за да престане да плаче.

Често и вие като това дете ставате сутрин с наведена глава, вдигнете нагоре задницата си и се чудите защо работата не ви върви. Така постъпвате и в умствения свят. Детето плаче, защото мисли, че майка му няма да му даде ябълка. То се заблуждава, мисли, че като плаче, ще получи ябълка. Обаче майката иде с пръчица, понашари го малко и то млъква. Това не е методично, но оправя работата. Покажи на детето един-два ореха, една ябълка или круша и противоречието му ще изчезне. Плодът представя една идея. Вложи тая идея в ума на човека, за да се изправят работите му. Колко струва един плод или едно бонбонче? Ако не му дадеш бонбончето, ще изразходваш повече енергия, докато го убедиш да не плаче.

Дай ход на своите естествени желания! Те не препятствуват на никого. Бъди свободен в движенията си. При всяко свободно движение човек изразходва по-малко енергия, отколкото при ония, лишени от свобода. Да спуснеш ръцете си надолу е по-лесно, отколкото да ги държиш свити под ъгъл. Пръстите на ръцете също трябва да бъдат свободни. Те са проводници на природните енергии. Чрез ръцете и краката става

правилна обмяна между енергиите на физичния, духовния и умствения свят. Човек трябва да бъде образец! Като ходи като се движи или стои, той трябва да бъде пример на красиви, естествени движения както и на красива стойка. Лицето му трябва да изразява интелигентност и доброта, да излъчва светлина и топлина.

Освободете се от старите навици и предразсъдъци. Казваш: Остарях, не мога без бастун. Той не трябва да те спъва, но да бъде магическа тояжка за тебе. Бастунът е мярка. Когато нося бастун, с него аз меря нещата. Горната извита част на бастуна показва, че при всички условия на живота трябва да бъда гъвкав, да се приспособявам. Като свиваш и разпускаш пръстите на ръцете си, това показва, че трябва да бъдеш пластичен. Долната част на пръста, при основата, има отношение към физическия свят. Средната става има отношение към духовния свят, а крайната — към умствения свят. Ето защо, ако искате да се самовъзпитавате правилно, гледайте на природата като на разумно същество. Всичко, каквото тя е създала, е добро и за добро. Разбирайте я добре и прилагайте нейните методи. Вярвайте, че всичко в природата е разумно. Паднал си — за добро е. — Защо си паднал? — Защото не си спазил природните методи. Ако носиш някакво противоречие в себе си, непременно ще паднеш. Всяко падане е резултат на противоречие между ума и сърцето. Когато има противоречие между ума и духа, човек пада. Когато има противоречие между сърцето и душата, човек пада. Има три вида падане: физично, духовно и умствено. В падането могат да се явят малки отклонения, но в края на краищата те се поддават на един вътрешен дисонанс в човека. Като се махне дисонансът, възстановява се равновесието. Ако природата не оправяше и не оправя работите ни, и до днес още щяхме да бъдем в ада.

Затова като паднеш някъде, кажи си: За добро е. Като изправяш една грешка, кажи си: За добро е.

Носиш един чувал, пълен с жито, сто килограма тежък. На чувала има една малка дупчица, от която, отвреме-навреме, падат по няколко зрънца. Ти мислиш, че това е загуба, а всъщност не е. Вън е студен, зимен ден, земята е покрита със сняг. Малки птиченца виждат зрънцата и задоволяват глада си с тях. Те благодарят на Бога за зрънцата. За добро е, че има дупчица на чувала. Носиш едно шише с вода, от което при движението се изливат няколко капки. Не съжалявай, че си изгубил малко вода. Кажи си: За добро е. Те са паднали върху сухата трева и са я оросили. Вървиш сърдит, недоволен, с мрачно лице, готвиш се да се караш с някого. Както вървиш, спънеш се и паднеш. — За добро е. С падането ти се отказваш от желанието да се караш. Като пада, човек изправя нещо в себе си. И като става, пак се изправя. Природата действа по два начина върху нас: Като падаме, тя взима нещо от нас; като ставаме, тя ни дава нещо. Като паднеш, ще излееш водата; като станеш, ще отидеш на извора да напълниш шишето с вода. От гледището на природата и падането, и ставането е за добро. При известни условия е добре да не паднеш; при известни условия е добре да паднеш. Когато падаме е за добро; и когато не падаме, пак е за добро. Ако си на бойното поле, добре е да се скриеш в някой окоп, докато мине голямата стрелба.

Помнете: Всичко, каквото става в разумната природа, е за добро. Хората се бият, за добро е. Гладуват — за добро е. Обичат се и се мразят — за добро е. Боледуват — за добро е. Оздравяват — за добро е. Тази е истинската философия. Като дойде до нея, човек влиза в съгласие с разумната природа и разбира величието на Бога. Казваш: Гладен съм. — За добро е. Друг някой е сит. Когато ти бъдеш сит, той ще бъде гладен. Когато ти си беден, друг някой е богат. Щом той обеднее ти забогатяваш. Всичко, каквото става в

живота, е на място. Когато грешният става праведен, а праведният — грешен, и това е на място. Кое е по-добре: да бъдат ръцете ти чисти и да нямаш хляб, или да оцапаш ръцете си, но да омесиш хляб?

Следователно не питай защо съществуват доброто и злото. За момента и доброто е на място, и злото е на място. Паднал си — за добро е. За момента е за добро, а не за цялата вечност. Доброто и злото са извън времето; те са само за момента. Каквото става в тоя момент е за добро. Следният момент носи друго нещо. Огънят гори само за един момент от вечността. Цяла вечност няма да гори. Вечна е само Любовта. Вечна е само Мъдростта. Вечна е само Истината. Всичко останало е относително. Относителните неща са проекции, т.е. сенки на реалността.

Помни: Всичко, което става в света, е за добро. То става, за да се запознаем с Любовта, да се запознаем с Мъдростта, да се запознаем с Истината. Всичко в света става, за да се запознаем с живота, със знанието и със свободата. Ако не разберем отношенията между всички живи същества, не можем да познаем истината, не можем да придобием свободата.

Всичко, което става в целокупния живот, е за добро.

Изпейте песента „Аз мога да любя“.

Посаждайте едно семе — за добро е. То израства — за добро е. Цъфти — за добро е. Завързва — за добро е. Узрява и опитвате вкуса. Кажете: За добро е!

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

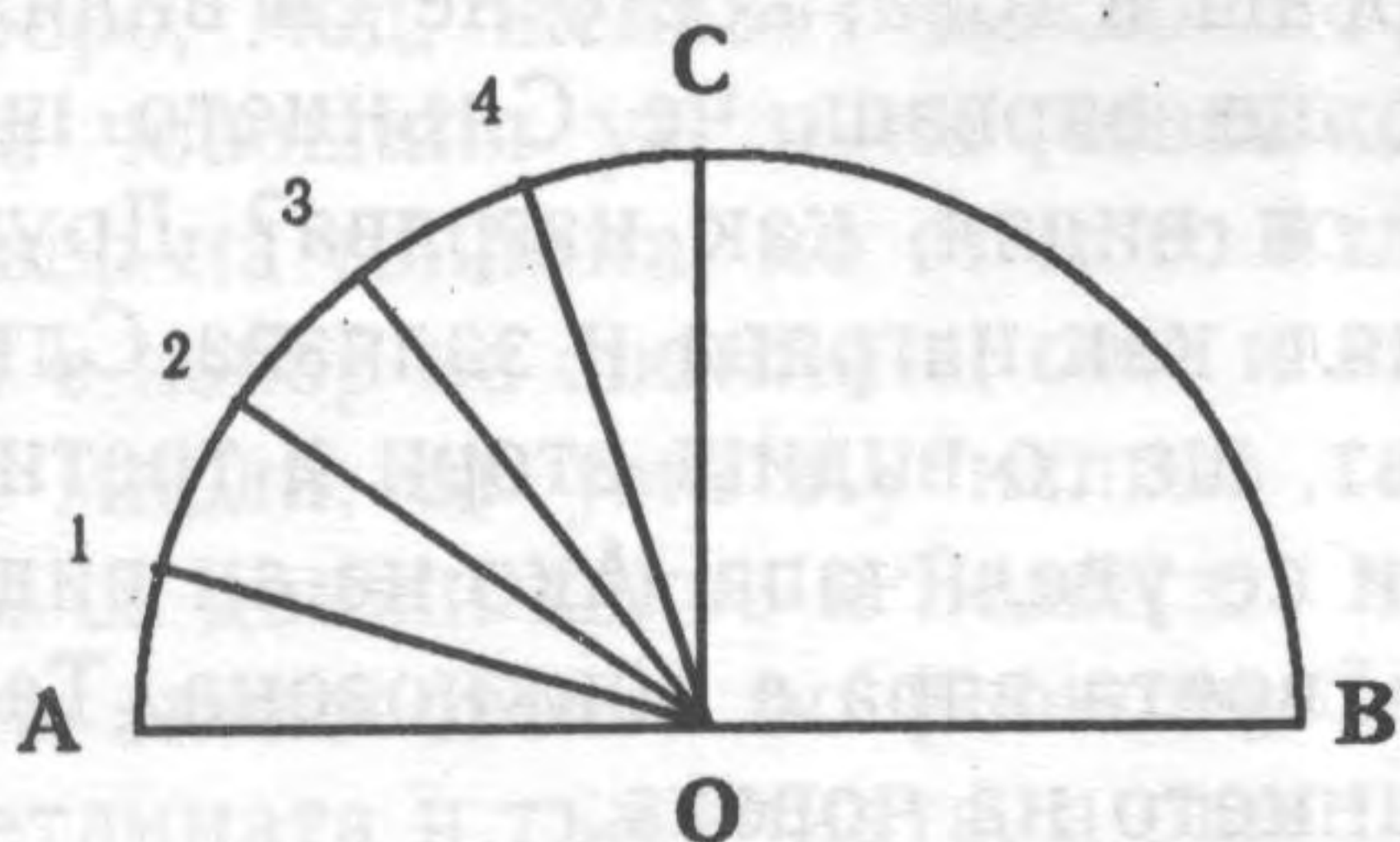
13. Лекция от Учителя,

държана на 31 декември 1943 г. в София — Изгрев.

НОВО РАЗБИРАНЕ

Упражнение за дишане с движение на ръцете.

Каква идея се крие във фигура 1? Каква е разликата между една наклонена права и една отвесна? По

Фиг. 1

коя от дадените прави падането на телата е по-голямо: при наклонените или по отвесната? — Най-силно е по отвесната. По линията 4 падането е по-слабо, а най-слабо е по 1. Правата АВ е плоскост. Точките АСВ представят посоката, по която се движи Слънцето. От какво зависи плодородието на площта АВ? — От ъгъла на падането на светлината. Някой се чуди защо работите му не вървят добре. Много естествено — наклонът, по който пада светлината на вашето слънце, е много голям. При тая светлина никакви плодове не стават. Може да има и други причини, но главната причина е, че слънцето ви изпраща малко светлина и топлина. Ако живеете на север и искате да се подоб-

ри положението ви, трябва да слезете по-надолу, близо до екватора. Колкото по-на север живее човек, толкова по-неблагоприятни са условията за живот. Точките А и В представляват полюсите на Земята. Там светлината и топлината са малко, поради което плодородието е слабо. Екваторът се намира между двата полюса, по правата СО. Това е място на най-голямата енергия.

Казваш: Аз вярвам в Бога. — Ако вярваш в Бога, Който е в точка А, ще имаш един резултат; ако вярваш в Бога, Който е в точка С, ще имаш друг резултат. Ти вярваш в това, което не си видял. Каква е тая вяра? Как ще вярваш, че Слънцето ще изгрее, ако никога не си видял, как изгрива? Друг е въпросът, ако си видял как изгрива и залязва Слънцето. Видял си един път, ще го видиш втори и трети път, а с това и вярата ти се увеличава. Ако не си видял изгрева на Слънцето, твоята вяра е обикновена. Тая вяра замъглява съзнанието на човека.

Сега вие искате работите ви да вървят напред. Това зависи от прилагането. Как ще вървят работите ви? Когато водата замръзне, може ли да върви, т.е. да тече? Докато не е замръзнала, може да върви. Две неща са нужни, за да върви водата: да не е замръзнала и да има наклон. Ако плоскостта, по която водата тече, е хоризонтална, няма да върви, но ще се разлива. Има ли малък наклон, веднага ще върви. Какво ще стане с реките, ако Земята спре движението си? Земята се върти около оста си. Тя се движи по посока от изток към запад. В каква посока се движат реките? Какво се ползвате от въпроса за движението на Земята и на реките? — Има смисъл да се занимаваш с един въпрос, но ако той допринася някаква полза за тебе или за окръжаващите. Ако пея, трябва да избира такава песен, която да принесе някаква полза на ония, които слушат. Тя трябва да въздействува или на очи-

те, или на ушите, или на главата, или на гърдите, или на стомаха ми. Ако песента не може да въздействува първо на мене, никога няма да се занимавам с нея. Как ще познаеш коя песен може да ти помогне? Искаш работата ти да върви напред и пееш: „Заплакала е гората, гората и планината.“ Мислиш ли, че от тая песен работата ти ще тръгне напред? Искаш да учиш, а пееш: „Мале ле, мила мале, защо си ме, мале, родила?“ Може ли тая песен да ти помогне при ученето? Изпей една от хубавите училищни песни.

Сега, какво ще кажете за свойствата на металите — злато, сребро, мед, желязо? Какво ще кажете за качествата на човешкия ум и на човешкото сърце? Сърцето е извор на топлина, но от него излиза и студенина. Умът е извор на светлина, още и на тъмнина. Когато човек мисли, от ума му излиза светлина. И човешкият ум се движи както и Земята. От движението на Земята около своята ос и около Слънцето се образуват светлината и тъмнината, а също и четирите годишни времена.

Мнозина се оплакват, че не им върви в живота, че нямат приятели и близки около себе си. Това се забелязва и в училищата. Виждате, някой ученик няма приятели между съучениците си, а друг има много приятели. — На какво се дължи това? — На чувството на приятелството, което в някои хора е силно развито, а в други — слабо развито. С други думи казано: Когато слънцето в човека грее силно, той има много приятели. Тогава слънцето му е на екватора. Когато приятелят ти дойде на гости, ти няма да му говориш само сладки думи, но и ще го нагостиш — да остане доволен. Щом го удовлетвориш, той ще остане за по-дълго време в дома ти. Ако не го удовлетвориш, той ще си отиде. Човек, в когото чувството на приятелство е слабо развито, не може да задържа много мисли в ума си. Много естествено, приятелството е свързано с обичта.

Като обичаш приятеля си, ще обичаш и светлината. Щом обичаш светлината, ще мислиш. Имаш приятели, но разваляш отношенията си с тях. — Защо? — Защото не те разбират. — Коя е причината, че не те разбират? — Говориш лоши работи за тях. Приятелят не обича това.

Приятелството почива на красиви и добри отношения. Между приятелите трябва да съществува отлична обхода. Приятелите са крайно взискателни. Те не търпят да се говори лошо за тях. Който не пази приятелските си отношения, губи не само приятелите си, но и Божественото в себе си. Без да мислиш много, казваш: Бог не ме обича. На приятеля ми дал голямо богатство, а мене изоставил. Щом се натъкнеш на някаква несгода, веднага обвиняваш Господа. На какво основание обвиняваш Господа? Нямах право да хвърляш вината за своите неуспехи на Господа. Така не се говори. После се чудиш защо Бог се отдалечил от тебе, защо приятелите те изоставили.

И тъй, каквото лошо и да ви се случи, не обвинявайте Господа. То е допуснато, но Бог никога не благоволява в нещастията и страданията на хората. Когато страдаш, Бог иска да ти даде повече светлина да използваш страданието. Като имате нужната светлина, търсете начин сами да се справяте със своите несгоди, сами да изправяте грешките си. Представи си, че обидиш приятеля си. Имаш светлина и знание. По кой най-лек начин ще се примириш с приятеля си? Имаш двама приятели. За единия говориш добре, а за другия — лошо; единия обичаш повече от другия. Коя е причината за това? — Че той си намерил още един приятел. Ти мислиш, че към новия си приятел той има повече любов, отколкото към тебе. Ти се обиждаш и се настройваш срещу него.

Представи си, че като цигулар имаш две цигулки. На едната свириш повече, отколкото на другата. Трябва

ли втората цигулка да се сърди на цигуларя? Вината е в оня, който направил цигулките. Той направил едната по-хубаво, а другата — по-лошо. Естествено е тогава цигуларят да свири повече на хубавата цигулка. От нея ще излизат чисти, меки тонове, които ще задоволят цигуларя както и окръжаващите. Следователно радвай се, когато приятелят ти има друг приятел, когото обича повече от тебе. Твоят приятел е цигулар, който свири на хубавата цигулка. Ти слушаш как свири той, но понеже не обичаш новия приятел, не виждаш неговата добра страна. Казваш за него: Той не ме обича. — Това е материалистично разбиране на нещата. Казваш: Друго нещо е да те обичат. — Иди при някой кошер да си извадиш мед, да видиш как ще те посрещнат пчелите. Често и децата ходят при кошерите да вадят мед. Старите кошери не дават много мед. Хората ги опушват, но пчелите се раздразняват и започват да жият както децата, така и възрастните. Детето заплаква и се връща при майка си с подуто лице, с подути очи и уста. Ако детето беше умно, трябваше да вземе пушалка и да опуши пчелите да се оттеглят от кошера. То отива при тях без оръжие, но те го нашарват добре със своите картучици. Казвам: Бъдете и вие умни — да се справяте лесно с недоразуменията, на които се натъквате.

Преди години дойде при мене един поляк. Аз бях на полянката между пчелите. Той гледаше кошерите и ми каза: Досега не ме е жилила пчела. Изобщо пчелите не ме жият. Ние имаме един много лош кошер, който много жилеше. Както разговаряхме, една пчела го нападна и го ужили много силно. Той се ужаси и започна да бяга. В един момент се намери на края на полянката. Интересно беше това, че тоя кошер никога не даде мед. Напразно дадохме пари за него. Защо ни е кошер, който не дава мед? Ако имате една мисъл, която само жили, без да даде нещо, защо

ви е тя? Пчели, които само жият, без да дават мед, са крайно користолюбиви. Има пчели, които предупреждават човека да не се приближава към кошера им. Щом го видят, царицата дава нареждане да го предупредят да не отива към тях. Една от пчелите ще се удари в челото му, без да го ужили. Втора пчела ще го удари по носа и ако не вземе предвид това, трета пчела ще излезе от кошера и ще го ужили. Следователно не казвай, че не те жият пчелите. Щом една пчела те предупреди, върни се назад, не стой при кошера. Макар да те предупреждава пчела, ти трябва да се подчиниш на това, което царицата казва. Който престъпва закона ѝ, ще го жият пчелите.

Светът е кошер с много пчели. Някои от тях са много лоши, силно жият. Една от пчелите ще те удари по челото; тя те предупреждава да не влизаш вътре. Щом царицата казала да не влизаш, ще слушаш. Важно е главата ти да бъде мирна. Един селянин си градил колиба. Това се случило във Варненско. По едно време той турил една голяма гредата на рамото си да подпре с нея колибата. Минал един познат покрай него и го запитал: Приятелю, какво правиш? — Колиба градя. Моля ти се, ела да подържиш малко гредата, да подпираш колибата, докато си свърша една работа в селото. Скоро ще се върна. Той намислил да даде един добър урок на своя познат, да го отвикне от любопитството. Отишъл в селото, свършил си много работи и след един час се върнал да види какво прави оня с гредата. Какво ще прави? И да иска, не може да се освободи. Ако не държи гредата на рамото си, колибата ще го затрупа.

Често и вие питате някого: Какво правиш? Вървя по улиците. Има въпроси, на които човек не може да отговори. — Де отиваш? — Не зная. Сега отивам в затвора, а после — не зная. Казвам: Виждаш, че двама стражари го водят. Ти го питаш, де отива. И той не

знае. Някой страда, а ти питаш защо страда, какво нещо е страданието. Няма защо да питаш. Страданието е затвор на природата. Дошъл стражарят и те води в затвора. Ти вървиш след него и се озърташ да не те видят хората, да не се урони достойнството ти. Страданието е глоба, а радостта — възнаграждение. Когато ти носят подаръци, ти се радваш. Когато те глобяват, страдаш.

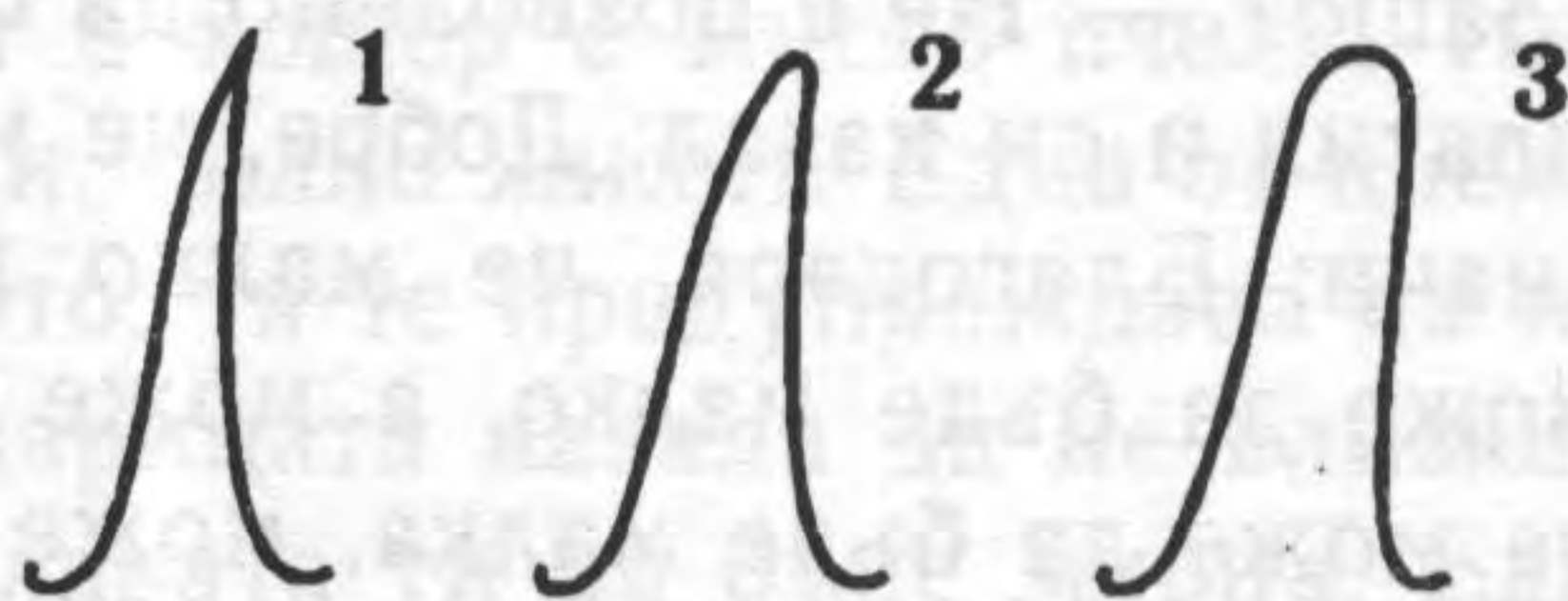
Защо глобяват човека? Един наш познат ми разправяше своя опитност. Един ден вървял по една от главните софийски улици. Вместо да плюе в кърпата си, той плюл на улицата. Веднага един стражар се приближил до него и му казал: Моля, ще платите пет лева глоба. — Защо? — Не е позволено да се плюе по улиците. Той платил и си казал: Добре, че ме глобиха малко. Това значи: Благодаря, че малко пострадах. Страданието може да бъде малко, а може да бъде и голямо. Глобата може да бъде малка, може да бъде и голяма.

В Русия има закон, според който се забранява на хората да закъсняват повече от определения час. Който закъснее, плаща глоба. Първият срещнат стражар го глобява, но му казва паролата, да продължи пътя си свободно. Ако паролата е например кукуригу — колкото стражари среща, на всички казва кукуригу и свободно си върви. Забрави ли паролата, втори път го глобяват.

Казваш: Минал съм през страдания, имам опитност. — Какво е опитността? — Кукуригу. Това показва, че си глобяван и помниш паролата. Докато петелът кукурига, ти си свободен. Щом престане да кукурига, не си вече свободен. Ако петлите в един град престанат да пеят, излезте навън. В тоя град ще стане катастрофално земетресение. Щом мине земетресението, петлите се прибират в града и започват да пеят. Закон е: Докато човек мисли, никаква опасност не го

очаква. Щом престане да мисли, опасността иде. Докато вашите петли пеят, вие сте вън от опасността. Щом престанат да пеят, опасността иде. Същото се отнася и до сърцето. Следователно, докато сърцето чувства и умът мисли, ти си вън от всякаква опасност. Щом сърцето престане да чувства и умът да мисли, опасността иде.

И тъй, да мислиш и да чувствуваш, това значи да възприемаш светлина и топлина. Те се отразяват върху целия ти живот. Като пишеш, светлината на ума ти и топлината на сърцето ти се отразяват и върху буквите. Например ти можеш да напишеш буквата „Л“ по няколко начина. Първата буква (1) показва, че

движението на човека около себе си е слабо. При втората буква (2) движението е по-силно. Колкото по-голяма светлина и топлина носят буквите, толкова повече умът мисли и сърцето чувства. Когато ъгълът на буквата „Л“ се движи с върха нагоре, той се стеснява толкова повече, колкото противодействието е по-голямо. Значи, буквата (1) среща най-голямо противодействие, а буквата (3) — най-малко. Щом съпротивлението е малко, буквата се отваря (2 и 3).

Казват за някого: Тоя човек има студено сърце. Много просто, ще го стоплите. Какво правите със студената вода? — Нагривате я, докато се стопли. Щом знаете как да се справите със студената вода, лесно ще се справите и със студения човек. Законът е един и същ. Разбира се, няма да го турите на огъня, по друг начин ще го стоплите. Виждаш, че едно дете плаче, но не знаеш как да го утешиш. И майката не знае

как да постъпи. Иде един учител, който познава психологията на детето. Извиква го при себе си и му дава една ябълка. След това му дава още една, похубава от първата. Детето взима ябълките, усмихва се и преставя да плаче. Това дете иска нещо, затова плаче. Ако плаче за ябълка, дай му една ябълка. Вие сте големи деца, плачете за нещо. Казваш: Скръбта ми е голяма. Ти скърбиш за някакъв плод или за обувки, за шапка, за дреха. Щом получиш това, което искаш, скръбта ти изчезва. Казваш: Не ме обичат. Помисли, че те обичат, и състоянието ти ще се измени. Болен си. Мисли, че ще оздравееш. Ученик си, имаш изпити. Мисли, че ще издържиш изпитите си. Каквото помислиш, това става.

Плачът е потребен на орача. Като изоре земята, той очаква небето да заплаче, за да може да посее нивата. Ако небето не плаче, нищо не може да израсте. Много плач е лошо, но и никак да не плаче, и това е лошо. Добре е като посееш нещо, да поплачеш малко. Като свършиш една работа, ще дойде страданието. То помага да израсте посятото. Страданието е необходим вътрешен процес за израстване на мислите и чувствата. Радостта е необходим процес за цъфтене и завързване на плода.

Спазвай следното правило: Никога не допускай в ума си лоша мисъл или в сърцето си лошо чувство. С лоши мисли и чувства приятелство не прави. Ако си на дъното на кладенеца, можеш ли да хвърляш камъни нагоре? Всеки камък, който хвърлиш нагоре, ще се върне при тебе. Ако си вън от кладенеца, можеш да хвърляш камъни и нагоре, и надолу. Обаче не се позволява да хвърляш камъни в кладенеца. Ще те накарат да слезеш долу, да извадиш камъните навън. Природата ще застави всеки човек да изправи грешките си. Тя не търпи никаква дисхармония, никакъв дисонанс.

В един от вагоните на пътническия влак влязъл един човек с надпис на главата: Аз съм сляп и глух. Пътниците поглеждали към него и свободно си говорили каквото им дойде на ума. По едно време глухият и сляп човек станал, обърнал се към пътниците и казал: Благодаря за вашите разговори. От тях аз прогледах и прочух. Това показва, че законите на природата не търпят никакви дисонанси. Като знаете това, не допускайте в себе си нито един дисонанс. Тя не позволява никакви дисонанси. Проявите ли най-малката дисхармония, тя ще ви накара да я изправите. Тя сама изправя грешките си, но и вас ще застави да ги изправите. Всяка отрицателна мисъл се отразява вредно върху ума и сърцето на човека, прави го нервен. Тя се отразява върху дихателната и храносмилателната система — върху целия организъм. Изобщо отрицателните мисли и чувства произвеждат наслоявания върху нервната система на човека и той заболява. Това наслояване става не само върху едно поколение; много поколения страдат от физични и психични наслоявания. Дълго време трябва да се чистят, за да се освободят от тях.

Като е дошъл на земята, човек трябва да се чисти. — Как става това? — Чрез добри мисли и чувства. — Коя мисъл е добра? — Която чисти. — Кое чувство е добро? — Което чисти. — Коя мисъл е лоша? — Която петни и каля. — Кое чувство е лошо? — Което петни и каля. Добрите мисли и чувства чистят човека, а лошите го калят.

Как се чисти човек? Вижте как се чисти оня, който с години наред работи в подземните каменовъгленни галерии. Той трябва да се мие по няколко пъти на ден с гореща вода и сапун, докато измие лицето и ръцете си. Не се махат лесно дребните частици от въглищата. Те полепват по лицето и мъчно се измиват. Колко по-мъчно се чистят човешкият ум и чо-

вешкото сърце! Усилена работа се иска за това. Умът се чисти чрез светлината, а сърцето — чрез топлината. Здравословното състояние на човека зависи от неговия ум и от неговото сърце. Движете се между здрави хора да се ободрявате. Здравият всякога ще ви каже една ободрителна дума. Болният обаче ще ви обезсърчи. Дружете с оптимисти! Носете в ума си мисълта: Всички объркани работи ще се оправят. Това значи: Бог, Който е създал света, ще оправи всички работи. Човешкият свят трябва да се оправи, но Божественият свят е оправен.

Какъв беше ритъмът на песента „Блага дума“? На сърцето ли е тоя ритъм или на ума? — На сърцето.

Какъв е ритъмът на българските хороводни песни? По тоя ритъм аз съм изучавал българина. Има нещо, което му липсва. В характера на българина има съмнение, недоволство. Той трябва да пее за всички, а не само за себе си. Това, което е добро за всички, е добро и за тебе. Слънцето грее за всички, грее и за тебе. — Грее ли за мене? — Щом грее за всички, грее и за тебе. Това, което е благо за всички, е благо и за нас. Това, което е благо за нас, не е благо за всички. Ако благото е само за тебе, ти си в човешкия порядък. Ако благото е общо за всички, ти си в Божествения порядък. Който живее в Божествения порядък, може да стане добър и учен. В човешкия порядък всеки не може да стане добър и учен. Можеш ли да станеш такъв, ако всеки ден те бият?

Като изучавате български език, дохождате до буквите „ъ“ и „ж“, които искат да изхвърлят. Буквата „ъ“ е хубава. Ако се изхвърли от употреба, българите ще закъсат. Буквата „ж“ казва, че преди да говори, човек трябва да мисли. Преди да тръгнеш на път, мисли. Буквата „ж“ съществува само в български език. Богат е българският език, но българите още не могат да си служат с него. В буквата „ъ“ са свързани заед-

но Божественният и човешкият принцип. В думата славянин сричката „Ава“ означава Бог, Баща. Значи, Бог живее в славяните, в ония, които Го славят. Бъдещето е на славяните. Бъдещето е и на българите. Те ще оправят всички народи, понеже в техния език е буквата „ѣ“ — двата принципа са свързани в едно. Никой не може да оправи света освен славяните и българите. Това се дължи на буквата „ѣ“ — кръста, търпението. Тая буква означава още събиране и примиряване на доброто и злото. Българинът казва: Аз зная да събирам доброто и злото, да ги примирявам. Някои пишат тая буква по два начина: „ѣ“ и „іѣ“. Както и да се пише, тя означава едно и също нещо. Знакът „ѣ“ е на сърцето, а „іѣ“ — на ума. Като пише буквите, човек трябва да бъде внимателен да не ги изкривява. Всяко изкривяване се отразява на подсъзнанието. Който иска да се освободи от своето песимистично състояние, трябва да пише хубаво.

Като ученици на велика школа работете върху себе си да развивате дарбите, които Бог е вложил във вас. Не отлагайте нещата! Като срещнеш един учен и добър човек, трябва да се насърчиш от него. Ако срещнеш лош човек, той трябва да ти послужи като спирачка. Не бързайте да постигнете всички блага изведнъж. Има блага, които не са за вас. Може ли малкото дете да езда кон? Опитайте се да турите едно малко дете на кон, да видите, какво ще стане с него. Ако конят е буен, веднага ще го хвърли на земята. Не се качвайте на буен кон!

И тъй, пейте и свирете. Един ще пее, други ще слушат. Ако всички пеят, няма кой да слуша. Ако всички слушат, няма кой да пее. Кой пее и свири най-хубаво? — Природата. По-хубави песни от нейните не съществуват. Ако слухът ви е развит, ще чуete хубавото пеене на природата. Понеже слухът ви не е развит, нямате представа за музиката на приро-

дата. Възвишените мисли са музика на същества от друг свят. Възвишените чувства са музика на същите същества. Доброто разположение е музика. Вие нагласявате вашето радио да чуе нещо хубаво, но се натъквате на обикновена музика.

Казано е в Писанието: „Търсете ме, докато съм близо до вас.“ С други думи казано: Търсете Любовта, докато е близо до вас. Търсете Мъдростта, докато е близо до вас. Търсете Истината, докато е близо до вас. Някога те са близо до вас, а някога се отдалечават от вас, отиват във висшите светове, там да работят.

— Само светлият път на Мъдростта води към Истината!

— В Истината е скрит животът!

14. Лекция от Учителя,
държана на 7 януари 1944 г. в София — Изгрев.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Силите на природата (08.10.1943)	3
2. Сопран и бас (15.10.1943)	15
3. Прими в музиката (22.10.1943)	27
4. Млад и стар (29.10.1943)	40
5. Добрата дума (05.11.1943)	53
6. Закон на хармонията (12.11.1943)	63
7. Доволен и благодарен (19.11.1943)	77
8. Обикновени и необикновени процеси (24.11.1943)	97
9. Най-голямото изкуство (03.12.1943)	114
10. Музикални упражнения (10.12.1943)	126
11. Активност (17.12.1943)	137
12. Сянка и реалност (24.12.1943)	152
13. За добро (31.12.1943)	167
14. Ново разбиране (07.01.1944)	179

Учителя Петър Дънов

СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА

Младежки окултен клас, XXIII година

Второ издание

Коректор Лили Борисова

Компютърен дизайн Стефан Кирлашев

Формат 60 x 84/16, *печатни коли* 12

ISBN 954-8091-72-0

Издателство «Бяло Братство»